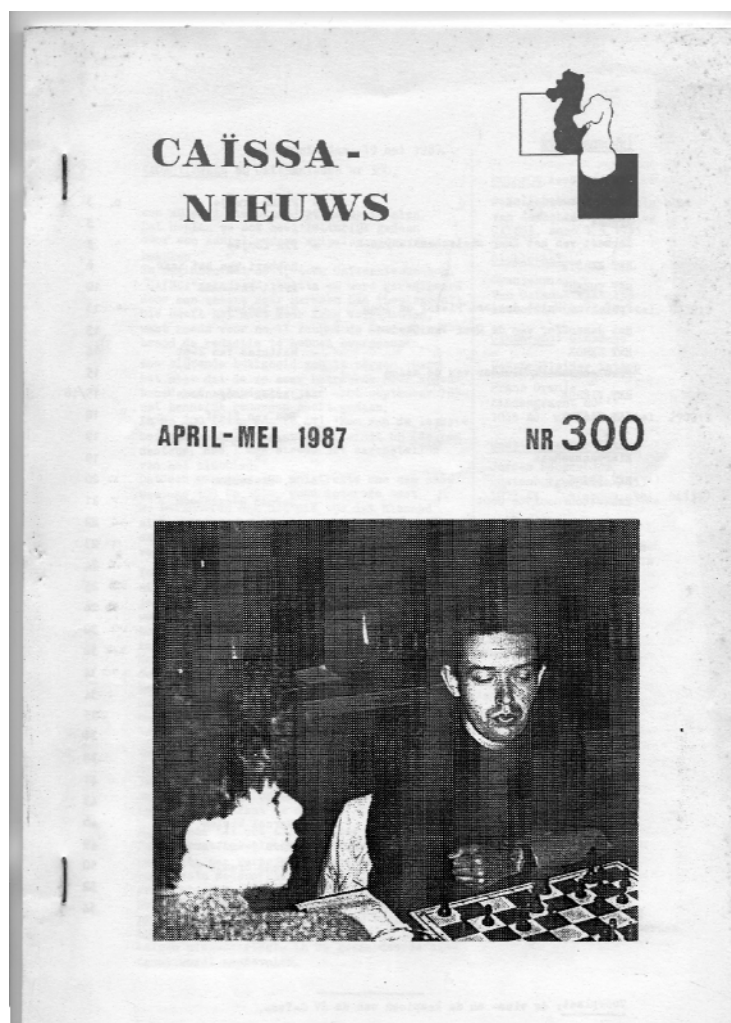

CAISSA NIEUWS

400

A stylized graphic on the left side of the title, featuring a white chess knight and a black chess king piece positioned behind a white square, all set against a black rectangular background.A stylized graphic on the right side of the title, featuring a black chess king piece and a white chess knight piece positioned behind a white square, all set against a black rectangular background.

april 2004

Colofon

CaïssaNieuws is het clubblad van de schaakvereniging

Caïssa

www.caissa-amsterdam.nl

Clublokaal: Oranjehuis

Van Ostadestraat 153

Tel. 06 14559408 - clubavond: dinsdag

Voorzitter

Leo Oomens

020 422 21 20

Wedstrijdleader interne competitie

Elwin Osterwald

020 7742406

elwinos@dds.nl

Wim Suyderhoud

020 6755262

suyde001@planet.nl

Wedstrijdleader externe competitie

Dennis Breuker

020-6096352

externe@caissa-amsterdam.nl

Secretaris

Peter van der Werf

020 623 43 32

Pete.werf@planet.nl

Penningmeester

Frans Oranje 020 627 70 17

foranje@chello.nl

Giro 460 28 82 t.n.v. SV Caïssa - A'dam

Jeugdleader

Tom Spits

020 671 4254

tomspits@yahoo.com

Redactie

Ed Leuw

020 6730098

eleuw@chello.nl

eindredactie

Pim Zonjee

020 6224463

PZonjee@hetnet.nl

Jeroen Hoogenboom

020-6271077

hoogen@xs4all.nl

Inhoud

3	van de redactie
4	van de voorzitter
4	Arjuna – Ed Leuw
	Twee partijen Arjuna Knoop - Cas Zwaneveld, RobertJan Schaper
6	Caïssa 1 – Niek Narings, Ron Nep, Niek Narings
9	Caïssa 2 – Tom Spits
11	Caïssa 3 – Cas Zwaneveld
12	Caïssa 4 – Robert Jan Schaper
13	Caïssa 5 – Ed Leuw
15	Caïssa 6 – Leo Oomens, Frans Oranje
17	Caïssa 7 – Huib Vriens
18	Het Middenrif – Leo Oomens
20	Het Koningsloper-gambiet in het nauw? – Niek Narings
23	De Jeugd – Tom Spits
24	De mannen van 4h – Jildo Kalma
25	Het persoonlijk kampioenschap van de SGA
	Micha Leuw, Coen Venema, Hugo van Hengel, Niek Narings, Ed Leuw, Chris Leenders, Tony Lith, Dennis Breuker, Jildo Kalma, Pim Zonjee, Hans Dirks, Rob Witt
37	Partij van de Maand - Jildo Kalma, Matthijs de Feber, Bert Schaevers, Dennis Breuker, Leo Oomens, Niek Narings, Theo Hendriks
43	Ranglijst

agenda

april 2004

di	06	april	winter B12
di	13	april	winter B13
za	17	april	Caïssa 1/Caïssa 2
di	20	april	winter B14
di	27	april	winter B15

mei 2004

di	04	mei	winter B16
di	11	mei	winter B17
di	18	mei	SIMULTAAN
di	25	mei	zomer 1 – matches 1/2

juni 2004

di	01	juni	zomer 2 – matches 2/2
di	08	juni	zomer 3
di	15	juni	zomer 4
di	22	juni	zomer 5
di	29	juni	zomer 6

juli 2004

di	06	juli	zomer 7
di	13	juli	zomer 8
di	20	juli	VAKANTIE
di	27	juli	VAKANTIE

Van de redactie

Aflevering 400. Je zou dat een jubileum kunnen noemen. Het ware gedenken en vieren gaan we nog maar even uitstellen tot een duidelijker mijlpaal: CN500. Hoe anders pakte de toenmalige hoofdredacteur en huidige eindredacteur Pim Zonjee dat aan bij het bereiken van aflevering 300 in het april-meinummer van 1987. Op het omslag van deze aflevering een afbeelding van de cover van het 300-nummer. Met enige inspanning zullen de lezers misschien de personen op deze afbeelding herkennen.

Pim noemt in zijn redactioneel van CN300 de reeks van redacteurs die hem zijn voorgegaan: “een zekere Heer Harmsen” was de eerste. Deze stond slechts na elf afleveringen zijn plaats af aan *founding father* Eijgenbrood (we kunnen slechts gissen naar de paleisrevolutie die zich hier heeft afgespeeld), die vervolgens gedurende bijna 30 jaar (!) geheel alleen aan het roer van het cluborgaan heeft gestaan. En dat niet alleen, ook schijnt hij in zijn eentje het blad te hebben volgeschreven. “We herinneren ons uit die tijd dat niemand zich schuldig hoefde te voelen dat hij niets extra voor de club deed, want alles werd al voor je gedaan.”, schrijft Pim. Dit nu is inmiddels ingrijpend veranderd. De huidige redactie laat geen middel onbepoofd om het schuldgevoel van dergelijke clubleden aan te wakkeren. Ik kom hier later nog op terug.

Na de periode Eijgenbrood brak in 1984 redactioneel een geheel ander tijdperk aan. Geheel naar de veranderende tijdgeest mengden vele clubleden zich in de kolommen van CaïssaNieuws en de redacteurs maakten een einde aan de onbeperkte duur van hun redacteurschap. In de twintig jaar sinds 1984 zijn er zes redacties opgetreden: de nu voor vrijwel iedereen geheel onbekende Pieter de Jong en Peter de Leeuwe (die nu bij VAS speelt). Daarna de nog steeds bij Caïssa af en toe verschijnende Willem Grünbauer en vervolgens Pim Zonjee en André Bach, Jeroen Hoogenboom, de helaas niet meer bij Caïssa actieve John Könst en Stefan Steemers en ten slotte Tony Lith. Zes redacties in 20 jaar, gemiddeld drie tot vier jaar per redactieperiode, dat lijkt een prachtig democratisch principe.

Het betrekkelijke jubileum biedt een goed moment om wat nieuws te proberen en daarmee deels terug te keren tot een eerdere fase in de geschiedenis van CN. Het formaat dus.

Hopelijk is u niet ontgaan -schakers zijn vaak heel dromerige types- dat we weer (even?) terug zijn bij A4. De keuze tussen A4 en A5 speelde voortdurend in de redactie, maar ook daarbuiten. A5 heeft een zekere sijk, maar A4 biedt prettiger opmaakmogelijkheden. Daarmee gaan we dus maar aan de slag in het verdere seizoen, om daarna -met de clubleden- te beslissen over de voortzetting van het A4-formaat.

Deze aflevering is voor een belangrijk deel gewijd aan het Persoonlijk Kampioenschap van de SGA. Een bete-

re gelegenheid om van CN een werkelijk clubblad, een forum-, ontmoetings- en bezinningsplaats voor alle clubleden te maken, was moeilijk denkbaar. Vandaar dat de redactie aan de 26(!) deelnemende Caïssanen de volgende opwekking deed:

“Allemaal redenen om er een gedenkwaardige aflevering van te maken, met ruime aandacht voor het optreden van de Caïssanen op het PK. Daarom verwacht de redactie van CN van IEDEREEN (dus ook van de in dezen moeilijker gevallen zoals Elwin Osterwald en Micha Leuw) een korte of langere bijdrage over zijn ervaringen op het PK. Gewoon een partijtje met een beetje tekst is prima. Maar natuurlijk worden ook gevoelige beschrijvingen van hoop en vrees, triomf en verdriet zeer op prijs gesteld. Laat in elk geval iets van u horen.”

Voorwaar een moedige poging. Maar helaas was in eerste instantie het succes niet overweldigend. Op het moment van de in de oproep gestelde deadline, hadden welgeteld vier van de deelnemers een stukje ingezonden. Bovendien hadden op dat moment slechts twee van de zeven externe teams een verslag van hun wedstrijden ingeleverd. Somberheid en frustratie in de redactie, domweg te weinig kopij om een lang verwacht nummer te maken en niemand die zich geroepen voelde om voor Eijgenbrood te gaan spelen. In de week daarna hebben we alle registers van smeken, zeuren, vleien en manipuleren maar eens flink opengetrokken. In één geval moesten we zelfs met onterving dreigen. En zowaar het heeft geholpen. Met enige voldoening kunnen we nu vermelden dat er in deze aflevering tien PK-verslagen, en zes van de zeven externe teamsverslagen zijn geplaatst. Aan de kwaliteit van veel stukken in dit nummer zal het zeker niet liggen. Zie vooral de prachtige bijdragen op hoog (schaak)niveau van Niek Narings, Dennis Breuker en Hugo van Hengel.

Ten slotte een woord van speciale dank aan Jeroen Hoogenboom. Hij heeft aangeboden om het schaakgedeelte van CN te redigeren en van goede opmaak te voorzien. Hij heeft dat en veel meer dan dat met grote deskundigheid ook uitgevoerd. Of hij dat helemaal leuk vindt weet ik eigenlijk niet, maar Jeroen is (in elk geval ad hoc in dit nummer) als redacteur vermeld.

We plannen CN 401 voor de tweede week van juni, met daarin een uitgebreid verslag van de matches om het clubkampioenschap en om de prijzen in de elogroepen.

Wij zien gaarne uiterlijk 6 juni uw bijdragen voor dit nummer tegemoet.

EL

Van de voorzitter

Leo Oomens

We kenden hem nog maar pas, en nu is hij alweer alleen een herinnering. Arjuna Knoop was sinds de afgelopen herfst lid van onze club. Hij bleek een hele aanwinst. Als schaker en ook als vriendelijk mens. Begin februari overleed hij aan een maagbloeding. Bij de crematie werd de gedachte uitgesproken dat voor Arjuna de dood geen einde maar juist het begin van een nieuw leven zou zijn. Ook voor wie die verwachting niet deelt, klinkt dat mooi. Elders in dit nummer gedenkt Ed Leuw hem uitvoeriger.

Nu iets vrolijkers. Robert Kikkert komt de tweede helft van de competitie maar spaarzaam spelen. De avond van 16 maart voelde hij zich eigenlijk te moe voor wat dan ook. Zelfs te moe om naar huis te gaan. Dus kwam hij maar naar Caïssa en merkte daar dat het Van Hulst- snelschaaktoernooi zou worden gespeeld. Tegenvaller? Robert besloot er het beste van te maken. En eindigde als winnaar.

Er waren voor alle anderen ook prijzen. Dat is het aardige van dit toernooi. Er zijn geen verliezers, alleen winnaars. Frans had voor leuke prijzen gezorgd, en Micha wist met een sprintje beslag te leggen op de fles wodka. Terwijl er toch drie of vier winnaars vóór hem waren.

En nog iets vrolijks: Wilbert de Kruiff is vader geworden van een welgeschapen zoon. Marsia en Wilbert, gefeliciteerd en veel geluk!

Het bestuur hoopt dat het er dit voorjaar nog van zal komen: schaakpraatjes voorafgaand aan de clubavond. Het wordt echter al wel kort dag. □

Geboren op 13 maart 2004

Mees

Marsia Meerum Tervogt

Wilbert de Kruiff

Arjuna

Ed Leuw

Begin februari, op de dag van zijn 31ste verjaardag, overleed Arjuna Knoop aan de gevolgen van een maagbloeding.

Arjuna was nog maar kort lid van de vereniging.

Begin november speelde hij zijn eerste partij op de club. Hij behoorde tot de vriendenkring van een prettige coffeeshop in de Albert Cuyp, waar Maarten Leuw voor de schakende bezoekers op gezette tijden schaaktoernooitjes organiseerde. Als Bert Wijgchel niet meedeed won Arjuna die meestal.

Op aanbeveling van Maarten kwamen enkele van deze toernooideelnemers hun licht opsteken op de clubavond van Caïssa. Arjuna was de meest enthousiaste en ook duidelijk de beste schaker van dit groepje. Aan het eind van de eerste seizoenhelft was hij op de 12de plaats beland, zeven keer gewonnen, twee maal verloren.

Een grote belofte en een echte aanwinst voor onze vereniging. Dat was Arjuna, niet alleen om zijn duidelijke schaaktalent, maar ook om de grote zachtaardigheid en vriendelijkheid die hij uitstraalde.

Op de crematie, 6 februari, bleek hoe terecht deze indruk was. In de toespraken en onderlinge

gesprekken kwam steeds weer naar voren hoe verdrietig het was dat zo'n oprecht aardige jonge man zo 'veel te vroeg' aan het eind van zijn leven was gekomen.

Er waren veel mensen en van heel verschillende pluimage op de crematie, die dit verdriet met elkaar deelden. Van Caïssa waren ook Leo Oomens, Frans Oranje en Micha Leuw gekomen. Naast zijn familie ook een heleboel vrienden van Arjuna, collega's en bewoners van de onbuisdenopvang van het Leger des Heils waar Arjuna werkte en een in hun eigen kledij gestoken deputatie van de Hare Krisjna waar Arjuna ook toe behoorde, of toebehoord had.

De plechtigheid was een roerende onderstreping van hoe Arjuna in het leven stond. Het Leger had de regie. Officier en collega's verhaalden van de grote inzet en loyaliteit met de bewoners die Arjuna in zijn werk liet zien. En de voorganger van de Hare Krisjna prees Arjuna's toewijding aan en zoeken naar (ik probeer dit maar even te vertalen) 'het hogere en betere' dat achter of bezijden de grenzen van de dagelijkse werkelijkheid ligt.

Na het gebed van het Leger des Heils klonken onder begeleiding van een trommel de chants van het groepje Hare Krisjna's. En na het koffiedrinken werd door collega's en bewoners van het opvanghuis waar Arjuna werkte een witte duif opgelaten. Zij fladderde naar de meest nabije boom en bleef van daar lang en bedachtzaam de groep dierbaren van Arjuna gadeslaan.

Hoe kort we hem ook gekend hebben, we zullen hem missen.

Arjuna Knoop – Cas Zwaneveld
23-12-2003

1.e4 c5 2.c3 Pf6 3.e5 Pd5 4.Lc4
Pb6 5.Lb3 c4 6.Lc2 Pc6 7.Pf3 g6
8.0-0 Lg7 9.Te1 d5 10.exd6 Dxd6
11.h3 0-0 12.b3 Pb4 13.bxc4 Pxc2
14.Dxc2 Pxc4 15.De4 De6 16.Df4
Dd5 17.Txe7 b5 18.d4 Lb7
19.Pbd2 Tae8 20.Txe8 Txe8
21.Pxc4 Dxc4 22.Ld2 b4 23.cxb4
Lxf3 24.Dxf3 Lxd4 25.Tc1 Dxa2
26.Le3 Le5 27.g3 Db2 28.Tc4
Db3 29.De4 Dd1+ 30.Kg2

Robert Jan Schaper stuurde de volgende partij met zijn commentaar. Een afgebroken partijtje niet meer zal worden uitgespeeld. Hoe navrant

Deze partij speelde ik op 9 december voor de interne competitie tegen Arjuna. Je leert elkaar natuurlijk niet kennen tijdens een enkele schaakpartij maar hij maakte op mij een zeer vriendelijke en enthousiaste indruk. Dit is de partij die we die avond speelden:

Robert Jan Schaper
Arjuna Knoop
Commentaar Robert Jan Schaper

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4
Pf6 5.O-O Le7 6.Te1 d6 7.c3 O-O
8.h3 b5 9.Lc2 h6 10.d4 exd4
11.cxd4 Pb4 12.Lb3 c5 13.a3 Pc6
Dit is de de hoofdvariant van het Spaans. Arjuna heeft goede zaken gedaan: zwart staat niet minder.

14.Pc3 c4?

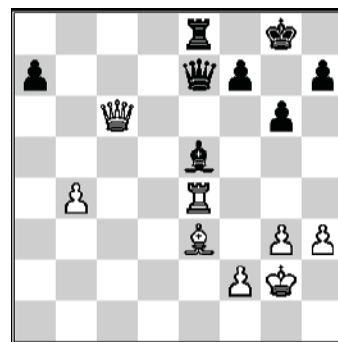
Dit verstart de zwarte opstelling en verzwakt zijn greep op het centrum zonder dat er iets voor terug komt.

15.Lc2 Ld7?

Hier staat de loper alleen maar in de weg, b4 was aangewezen, nu heeft zwart een probleem, zie bijvoorbeeld deze aardige variant: 15.d5 Pa5 16.e5 dxe5? 17.d6 +-.

Dd7 31.Dc6 De7 diagram
hiernaast

32.Te4! f5 33.Dd5+ Kg7 34.Txe5
1-0

16.Lf4 Dc8 17.De2 Pd8 18.Lh2
Pe6

Zwart heeft zich nog verder in de nesten gewerkt en nu is het tijd om toe te slaan.

19.Pd5 Dd8 20.Tad1 Te8
21.Pxf6+ Lxf6 22.Lxd6 Le7
23.Lg3 Db6

Zwart staat een pion achter en heeft de slag om het centrum verloren. Tijd voor een tegenaanval, moet Arjuna gedacht hebben.

24.e5 b4 25.d5 Pf8 26.Dxc4 bxa3
27.d6 Tac8 28.De4 Ld8 29.bxa3
Db2!

Ik sta nog steeds glad gewonnen maar zwart heeft toch wat spel op de damevleugel en ik ben in tijdnood. 30.Ld3 La5

Arjuna voert de druk nog wat op.

31.Lxa6? ..

En ik ga in de fout. Ik zag wel dat Lxa6 geen mooie zet is: ik ruil mijn sterke loper af en er ontstaat een eindspel met ongelijke lopers, maar ik meende dat de stelling het wel

kon hebben en wilde vereenvoudigen. 31. Tfl of Te2 was aangewezen.

31... Lxe1 32.Lxc8 Lxf2+ 33.Lxf2
Txc8

Zwart staat fors materiaal achter maar controleert de witte velden. Ik zie geen duidelijk winstplan voor wit.

34.Db4 Da2 35.Td2 Da1+ 36.Kh2
Ta8 37.Lc5 Pe6?

De zwarte toren had op c8 moeten blijven, nu kan wit beslissend binnenvallen met Db7, ik was echter meer gericht op het halen van de tijdcontrole en laat deze kans voorbijgaan.

38.Td3 Tc8 39.Le3 Df1 40.Dd2
Tc1 41.Dxc1 Dxd3 42.Lf2 De2
43.De3 Db2 44.Da7 Lc6 45.De3*

Hier werd de partij afgebroken. De arbitragecommissie kende later mij het punt toe wat me redelijk lijkt want het is hier tenslotte zwart die moet bewijzen dat de stelling te verdedigen is. Crafty, een kleine broer van Fritz, beoordeeld de stelling als +3. Toch zie ik niet hoe wit dit kan winnen met goed tegenspel van zwart. Zwart zijn stukken staan perfect, hij beheerst de witte velden en heeft een aangename druk op de witte koningsstelling.

Kortom: Arjuna herstelt zich prima na een zwak gespeelde opening. □

De externe competitie

Caïssa 1 (KNSB 2e klasse)

Het eerste naar benauwde puntendeling

Niek Narings

Druilerig zakdoekenweer vol mot en regen: wat een fijne schaakdag beloofde het te worden. Een meute schakers verzamelde zich dan ook zonder morren in het Oranjehuis voor een ware massakamp tussen Caïssa I en II en LSG III en IV. Het werd een ietwat vreemde dag. De strijd zelf was als verwacht spannend. Onze tegenstander en promovendus had in de eerdere ronden al aangetoond dat het niet van zins was als kop van jut te fungeren. Drie en een half of vier punten waren telkens hun deel. Maar dat moest natuurlijk wel een keer ophouden. Bijvoorbeeld tegen ons? Het scheelde weinig.

Achteraf blijkt LSG III met een geslaagde tactische opstelling ons bijna verslagen te hebben. De drie 2100-spelers die ze opstelden wonnen allen. Hun eerstebordspeler en topscorer Roosendaal lijkt een jaar te hebben dat alles op z'n plek valt. Ron Nep leek hem dit keer in een scherpe Meraner vanuit de opening te overspelen, maar een kwaliteitsoffer uit nood pakte zeer goed uit voor de Leidse kopman die na deze meevaller wel een puike partij neerzette. Op bord vijf scoorde verder Ik Oei die onze Avni Sula toch wel regelmatig van het bord schoof. Avni heeft het moeilijk dit jaar. De magie is er even niet. En magie is moeilijk met zoeken te vinden. En dan was er ook nog een punt voor de Leidenaren op bord zeven, waar de normaal gesproken op bord twee spelende Arjen van Benthem Hajo Jolles in een Franse Winawer verschalkte.

Nu waren er voor ons wel punten te noteren voor Niek Narings, die op bord twee weliswaar een theoretische fout maakte in de opening maar gelukkig geen tegenstander had die daar hard van gebruik wist te maken, en op bord zes waar Hugo van Hengel behendig wist te breien in een Spaanse Breyer. Gedurende de match werd het echter wel duidelijk dat er in de reserves gestast diende te worden om naderend onheil af te wenden. En op het moment dat het echt nodig was stond daar opeens het volle Zeeuwse pond op tafel. Halverwege zei Micha al tegen me: "Ik heb zo'n gevoel dat Albert vandaag gaat winnen." Ik glimlachte wat ongelovig en begaf me voor de zekerheid toch eens naar Albert's stelling voor een nadere beschouwing. Verdomd, vanuit een solide Siciliaan werd wit middels een sterk loperpaar en druk over de c-lijn langzaam weggeschoven. Helaas bleek Micha's gevoel die dag echter niet onfeilbaar, want in zijn eigen partij stond Micha na een voorspoedige verlopen opening een reorganisatie van de zwarte stelling toe. Remise was het resultaat.

ronde 4: 13 december Caïssa 1 - LSG 3: 4 - 4

1. Ron Nep	2236 - Chris Roosendaal	2133 0 - 1
2. Niek Narings	2192 - Albert Termeulen	2061 1 - 0
3. Albert Riemens	2137 - Lucien v/d Lisdonk	2018 1 - 0
4. Coen Janssen	2175 - Thomas Thissen	2015 ½ - ½
5. Avni Sula	2112 - Ik Oei	2132 0 - 1
6. Hugo v Hengel	2129 - Eric van der Marel	1989 1 - 0
7. Hajo Jolles	2143 - Arjen van Benthem	2133 0 - 1
8. Micha Leuw	2155 - E. Gevers	1919 ½ - ½

En zo moest bij een 3.5-3.5 stand de partij Coen Janssen – Thomas Thissen de beslissing brengen. Na een veelbelovend begin zag het er slecht uit voor Coen...

Coen Janssen - Thomas Thissen

[Coen Janssen]

1.d4 f5 2.Pc3 d5 3.Lg5 g6 4.e3 Le6 5.f4 Pd7 6.Pf3 Pgf6 7.Le2 Pe4 8.Pxe4 fxe4 9.Pd2 Pf6 10.0-0 Dd7 11.h3?! .. Een poging de afruil van stukken op g4 te voorkomen, maar ook een verzwakking.
11...h6! 12.Lxf6 .. Gedwongen want na Lh4 is Lh3x erg lastig. **12...exf6 13.c4 f5 14.cxd5 Lxd5 15.Pc4 Lg7 16.Pe5 Lxe5 17.dxe5 0-0-0 18.Dd4 Kb8 19.Tfd1 c6 20.b4 b6 21.a4 De6 22.a5? ..**

Nu wordt de boel vastgelegd, waardoor zwart de vrije hand krijgt op de koningsvleugel. Het was tijd defensieve maatregelen te gaan nemen om g5 te kunnen pareren met g3.

22...b5 23.De5 g5 24.Td2 gxf4 25.exf4 Thg8 26.De3 .. In zijn achterruit, 't is allemaal niet veel voor wit.
26...Td7 27.Ta3 Tdg7 28.Lf1 h5 29.De1 De7 30.Tc2 h4 31.Tc5 .. Hier was mijn tijdnood al een tijdje aan de gang. Fritz vindt het allemaal nog wel gaan maar ik had de stormzeilen al gehesen.

31...e3 32.Tc2 Tg3 33.Txe3 Txe3 34.Dxe3 Dxb4 35.e6 .. Altijd leuk in tijdnood, maar jammer genoeg had mijn tegenstander hier nog ruim een half uur en was ik degene in tijdnood... **35...Dxa5 36.e7 Db6 37.Tc5**

37.Dxb6+ axb6 38.Lxb5 Kc7 vindt Fritz even leuk, maar is natuurlijk helemaal niets (ik had het niet gezien hoor).

37...Te8 38.Lxb5 Le4 39.Lf1 Txe7 40.Dc3 Td7 .. Wit leeft nog, en nu kwam Micha vertellen dat mijn eventuele halfje er nog wel toe deed.

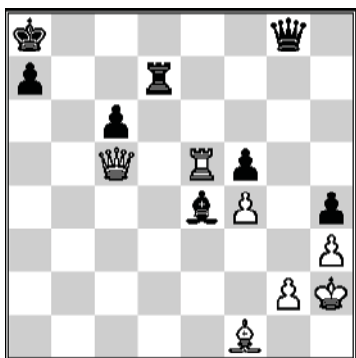
41.Kh2 Dd8 42.Te5 Dg8 Reden hier een hele diepe list te verzinnen.

43.Db4+ Ka8 44.Dc5

zie diagram

44...Dc8

44...Dg3+ 45.Kg1 Dxf4 loopt niet goed af voor zwart na **46.Te8+; 44...Td1 45.Txe4** was mijn echte list, omdat wit nu met schaak op c6 pakt, en dan remise houdt.; **44...Lxg2!!** Deze volgorde kan natuurlijk ook, wit staat meteen helemaal verloren.

Stelling na 44. Dc5

45.Dc3 Tc7 46.Tc5?! [46.Ld3] Dd8 47.De5 Te7 48.Df6

Inmiddels was mijn tweede tijdnoodd fase aangebroken, mijn tegenstander had nog een uur.

48...Te8? 49.Txc6

49.Txf5 kan ook

49...Lxc6

Maakt het wit makkelijk.

50.Dxc6+ Kb8 51.Db5+ Kc7 52.Dc5+ Kb7 53.Db5+ ½-½

Oef! En zo ontsnapte het eerste naar 4-4. We staan nu tweede in de klasse en de weg naar het kampioenschap lijkt weer lang, donker en doornig.

Analyse in de Laurierboom? Het werd mogelijk als grap geopperd. Maar er bleek wel een grote tafel en een bord aanwezig. En met Walter achter de bar zouden we eigenlijk toch een traditionele analysesessie gaan beleven, maar dan net iets anders. Geen Gambit-gedoe en er kon gedart worden. Caissa raakte verdeeld. Gambit-getrouwen en zich vrije jongens wanenden keken elkaar peilend in de ogen. En waarom ontstond er bij het pijltjesgooien later in de nacht toch ruzie? Ik weet het niet meer, maar dat velen alsnog even (?) aan de Bloemgracht polshoogte gingen nemen zegt wellicht genoeg... □

Makkie ?!

Ron Nep

Terwijl boven Amsterdam een wolkbreuk losbarstte verzamelde het team zich bij het huis van Albert in de Jordaan. Schuilend onder een poort werd de teambespreking gedaan. Het zou een eenvoudige overwinning moeten worden, het Witte Paard stond immers onderaan en vooral de lagere borden bij de tegenstander waren zwak.

De wedstrijd begon voorspoedig met een snelle overwinning van Hugo op bord vijf:

Hugo van Hengel – J. Brink

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.Pf3 e6 5.Le2 Pd7 6.0-0 c5?! Stelling gaat te vroeg open, wit wil toch al c4 spelen 7.c4 Lxb1 8.Txb1 Pe7 9.Lg5 dxc4 10.Lxc4 Dc7 11.d5 exd5 12.Lxd5 Pxd5 13.Dxd5 Pb6 14.De4 Zwart heeft problemen met de ontwikkeling. Op Le7 volgt Lf6! **14...Dc6 15.De2 h6 16.e6**

ronde 5: 31 januari - HWP Zaanstad – Caissa 1: 2½ - 5½

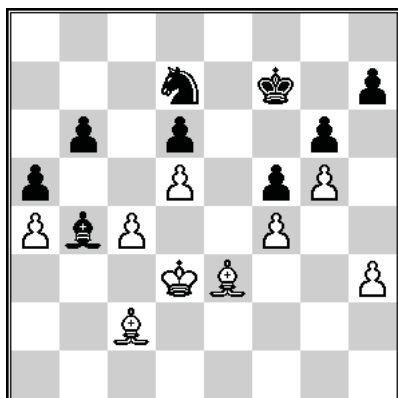
1. C.de Saegher	2236 - Albert Riemens	2137 ½ - ½
2. J.S. Roebbers	2158 - Niek. Narings	2192 0 - 1
3. K. Dekker	2145 - Ron Nep	2236 0 - 1
4. J. van Run	2013 - Micha. Leuw	2155 ½ - ½
5. J.A. Brink	2054 - Hugo. van Hengel	2129 0 - 1
6. D. Winkelaar	1939 - Coen Janssen	2175 0 - 1
7. J. Rot	1941 - Hajo Jolles	2143 ½ - ½
8. J.de Berg	1895 - Avni Sula	2112 1 - 0

Ondernemend stukoffer dat gebruik maakt van de onveilige positie van de zwarte koning. Na het gespeelde Ld6 van zwart verwatert het voordeel echter. Misschien was Lh4 toch beter.

16...Ld6 [16...Dxe6 17.Db5+ Dc6 18.Tfe1+ Kd7 19.Pe5+; 16...hxg5 17.exf7+ Kd8 18.Tfd1+ Kc7 19.Pxg5 Wit wint materiaal met voordeel terug, bijv. 19...Th6 (19...Pd7 20.Pe6+ Kb6 21.b4! a6 22.bxc5+; 19...Ld6 20.Pe6+ Kb8 21.f4) 20.De5+ Ld6 21.f8D Lxe5 22.De7+ Pd7 23.Txd7+ Dxd7 24.Dxc5+ Tc6 25.Dxe5+ Kb6 26.b4 a6 27.De3+] 17.Lh4 0-0 18.Tfe1 Tfe8 19.exf7+ Kxf7 20.Dd3 Kg8 21.Tbd1 Lc7?! beter Txe1 22.Le7! Tac8 23.Df5 Pa4?? 24.Te6 Db5 25.Txh6 De2 26.Dh7+ Kf7 27.Pg5+ en mat 1-0

Ook ondergetekende won snel op bord drie na een degelijke partij, zodat na anderhalf uur spelen het team met 2-0 voor stond. Mijn inschatting rond de tijdcontrole was een kleine overwinning: Avni stond gewonnen, Hajo en Micha verloren, Coen remise misschien gewonnen, Niek remise, Albert onduidelijk. Het pakte echter anders uit.

Micha stond al snel verloren na een rekenfout in de opening. Hoewel de tegenstander op meerdere manieren kon winnen werd het toch remise. Bij Hajo had ik de nul al gerekend toen een toren van de tegenstander van b4 richting b1 vertrok. Hij bleef echter steken op b2 waarna het remise was. Avni had zichtbaar moeite met de winstvoering (en het zelfvertrouwen) Deze partij ging zelfs nog verloren. Nieks stelling was duidelijk remise

totdat de tegenstander aan een zelfmoordpoging begon:

Jan Roebbers – Niek Narings

zie diagram 42.c5? dxc5 43.Kc4 Ke7 44.Kb5 Kd6 45.Lb3 Lc3 46.Lc4 Lg7 47.Ka6 h6 48.h4 h5 49.Ld2 Ld4 50.Lb5 c4 51.Lxc4 Pc5+ 52.Kb5 Pe4 53.Lc1 Pc3+ 54.Ka6 Pxd5 55.La3+ Lc5 56.Lb2 Pxf4 57.Lg7 Pe6 58.Lf6 Lf2 59.Kb5 Pc7# 0-1

Het mat in tijdnood was zo pardoos dat de hand van de tegenstander nog seconden lang een zet wilde doen. De partij van Albert was tijdens de wedstrijd niet te volgen. Het notatieformulier is onleesbaar. Fritz kan er ook geen touw aan vastknopen. Remise dus, juiste uitslag. En toen ging Coen zijn remisestelling winnen, want hij wint altijd van deze tegenstander, want hij is z'n leven lang lid geweest van het Witte Paard. □

Het eerste gevloerd door de Eenhoorn

Niek Narings

De competitie kan weer heel raar worden dit jaar. Bloemendaal is net als vorig jaar erg sterk begonnen, maar heeft in de zesde ronde zijn 'net-niet'-complex extra kracht gegeven door van het laaggeklasseerde Nieuwendam te verliezen. Het is dan ook zaak voor het eerste om na het gevoelige verlies tegen De Eenhoorn snel weer omhoog te krabbelen en te blijven geloven in de eigen kansen. Volgende ronde staat immers koploper Bloemendaal op het menu.

De tombola van vorig jaar valt weliswaar moeilijk te overtreffen, toen begon iedereen immers in een vrij extreme mate van iedereen te winnen/verliezen zodat niet minder dan vier ploegen elkaar uiteindelijk met gemengde gevoelens aan kop troffen met 11 punten.

ronde 6: 6 maart Caïssa 1 - De Eenhoorn: 3 - 5

1. Ron Nep	2236 - Ron Deen	2094 0 - 1
2. Niek Narings	2192 - Henk Jan Visser	2139 0 - 1
3. Albert Riemens	2137 - Daan Zult	2226 ½ - ½
4. Hugo van Hengel	2129 - Sjoerd Plukkel	2164 0 - 1
5. Micha Leuw	2155 - Jeroen Edeling	2078 0 - 1
6. Robert Kikkert	2176 - Martijn Monteban	2202 ½ - ½
7. Hajo Jolles	2143 - Sjors Broersen	2103 1 - 0
8. Avni Sula	2112 - Nico Hauwert	2115 1 - 0

Maar dat de zenuwen en het geloof in eigen kunnen ook ditmaal de doorslag kunnen gaan geven is wel duidelijk. Wat dat betreft was de wederopstanding van Avni Sula in deze ronde een mooie opsteker. "Stel mij maar niet meer op, dat is beter voor het team.", zo liet hij de teamcap na weer een hopeloze partij weten. Maar Avni was er gewoon weer bij, en zie wat er gebeurde:

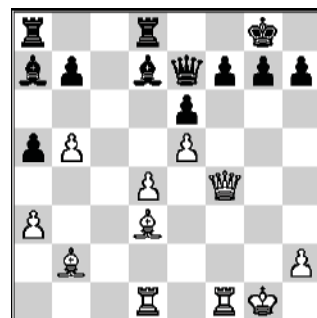
Avni Sula (2112) – Nico Hauwert (2115)

De zwartspeler was toen ik leerde schaken de sterkste speler van West-Friesland. Nee, dat ligt dus niet in het westen van Friesland, maar wel in Noord-Holland met Hoorn en Enkhuizen als grootste steden. Hij speelde toen bij HWP Zaandam omdat de West-Friese clubs niet hoger dan de eerste klasse NHSB speelden. Het schaakniveau in deze regio is sinds de jaren '80 sterk gestegen door het succes in Hoorn van de jeugdopleiding van eerst Caïssa en ver-

volgens van De Eenhoorn die zich eind jaren '80 afsplitste van onze Hoornse naamgenoot. Zou dat ze extra geïnspireerd hebben?

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pf3 d5 4.Pc3 c6 5.e3 Lb4 6.Ld3 0-0 7.0-0 Pbd7 8.Dc2 De7 9.Pe5 dxc4 10.Lxc4 c5 11.f4 a6 12.Ld3 Td8 13.a3 La5 14.Pa4 cxd4 15.exd4 Pf8 16.b4 Lc7 17.Lb2 Pd5 18.Df2 Pg6 Beter lijkt 18...f6 19.Pf3 Lxf4 20.Tae1 met een slechts een beetje compensatie voor de geofferde pion. 19.g3 Ld6 20.Pc5 a5 21.b5 Pdx4 22.gxf4 Pxe5 23.fxe5 Lxc5

24.Tad1 24.Lxh7+ Kxh7 25.dxc5 wint de pion terug, maar is wel jammer. 24...La7 25.Df4 Ld7

26.Tf3!

Avni toont ook geen interesse voor de dubbele aanval met 26.De4 en laat het b-pionnetje links liggen. Wat is er gebeurd met Avni de geboren pionnenpakker? **26...Le8 27.Th3 h6 28.Tg3 Kf8** 28...Kh8 dan ook 29.Kh1 **29.Kh1 Td5** 29...g5 30.De4 Dd7 31.Dh7 Ke7

32.a4 is ook geen pretje voor zwart.; 29...f5 maakt het zwart nog even moeilijk. Maar met bijvoorbeeld 30.exf6 Dxf6 31.Dd2 Kg8 32.Tf1 Dh4 33.De3 moet de winst binnen handbereik komen. **30.Txg7!** Die pion is inderdaad de aller lekkerste! **30...Txb5** 30...Kxg7

31.Tg1+ Kf8 32.Dxh6# Een typisch mat. De zwarte stukken staan als een muur opgesteld en belemmeren de vlucht van de eigen monarch. **31.Dxh6 Lc6+ 32.Tg2+ Ke8 33.Lxb5 Lxb5 34.Dh8+ Kd7 35.Dxa8 Lc6 36.d5 1-0**

De overige punten werden gescoord door Hajo, inval-ler Robbert en door Albert.

Op bord 7 wist Hajo binnen geen tijd het witte centrum in een Franse doorschuiver met f7-f6 en Ph6-f7 op te blazen. In de taktische stelling die vervolgens ontstond had hij mogelijk harder toe kunnen slaan, maar Hajo's aanpak bleek ruim voldoende. Op 6 dacht Robbert lange tijd met een kneus te maken te hebben, maar hij speelde in werkelijkheid tegen een 2200-jongen.

Tevreden was Robbert niet over zijn remise, maar dat zegt vooral veel over zijn eigen verwachtingspatroon, dat terecht niet naar beneden is bijgesteld. Tenslotte was er Albert. Uiteraard bleek hij niet onder de indruk van de vooruitgesnelde reputatie van Daan Zult, die onlangs het Amsterdamse PK als lid van Euwe wist te winnen. Met resolute hand stevende hij vanuit zijn ge-

liefde Rauzer-verdediging op de overwinning af. Dat de remisemarge uiteindelijk net iets te groot was voor het voltrekken van het vonnis bleek doet niets af aan deze partij, die een mooie plaats in Albert's remise-oeuvre verdient.

En de rest dan? Gingen Ron, Niek, Hugo en Micha werkelijk allen ten onder? Ja hoor, en daar viel eigenlijk niet zo heel veel tegen in te brengen. Het was gewoon niet goed genoeg. Zo verloren we met 3-5 en desondanks kwamen we na afloop al snel in een uitstekende stemming. Maar juist toen we elkaar met een glas wijn in de hand en een "Wat zijn we toch goed in verliezen!" op de lippen troostten kwam het onverwachte nieuws van de ondergang van Bloemendaal telefonisch binnen. Meteen kwam het besef dat, net als vorig jaar, de competitie negen lange ronden zal duren.

□

Caïssa 2 (KNSB 3e klasse)

Een match met 2 helften

Tom Spits

De opstelling van LSG 4 bevat eigenlijk geen verrassingen. Paul krijgt het zwaar tegen de rustig opbouwende d4-opening van Fructuoso van der Veen (2106) terwijl Aldo op bord 8 de sterkste speler (2134) tegenover zich heeft zitten. Met wit zie ik onze man dat wel remise maken. Dennis op 2 speelt tegen LSG-topscoreur Quirinus van Dorp (2027) en zal het dus ook niet makkelijk krijgen. Elwin zit op 3 tegen de stugge Van der Pol (2000). Als daar al vlot de complicaties beginnen te komen, zie ik dat wel zitten. Pieter zit op 4 tegen Adinda Serdijn-Koster (2012) in de 100-jaar oude theorie van het Italiaans. Pieter heeft daar duidelijk meer kaas van gegeten als hij ineens een stuk wint en vervolgens bij lange na niet mat gaat. Na 1 uur spelen wordt het punt al stilletjes geteld en om half 3 staat het ook daadwerkelijk op het scorebord. Lekker begin. Bert is al vlot het looperpaar kwijtgeraakt en daar maakt Van der Linden (1992) dankbaar gebruik van. Pion c6 wordt een structureel probleem en als vervolgens de toren op e7 binnenkomt, dreigt het allemaal vreselijk mis te gaan. Topscoreur Tom is op 6 gaan zitten om theoriebeest Marcel Wubben (2034) te ontlopen. Dat is helaas mislukt, maar de LSG-speler speelt toevallig de variant

ronde 4: 13 december Caïssa 2 - LSG 4: 4 - 4

1. Paul Schipper	2039 - Vincent F. v/dVeen	2106 ½ - ½
2. Dennis Breuker	2001 - Quirinus van Dorp	2027 0 - 1
3. Elwin Osterwald	2008 - W. van der Pol	2000 1 - 0
4. Pieter Melford	1976 - Adinda Serdijn	2012 1 - 0
5. Bert Schaevers	1982 - J. van de Linden	1992 0 - 1
6. Tom Spits	1960 - Marcel Wubben	2034 0 - 1
7. Theo Weijers	1961 - G.F. Schreur	1710 1 - 0
8. Aldo v/d Woestijne	1908 - Geralt Serdijn	2134 ½ - ½

van het Frans die Tom goed kent. Na 20 minuten zijn er hier al 16 zetten gedaan en Tom zit nog op bekend terrein. Dat belooft wel wat. Theo heeft de zwakke schakel Schreur (1710) tegenover zich gekregen. De vast nul op 7 van LSG raakt in het middenspel een pion kwijt en de melkactie van Theo zal het punt wel ergens gaan binnenhalen. Aldo heeft met zijn solide 1.Pc3-opening een licht plusje tegen teamcaptain Geralt Serdijn en dat leidt tot de prognose van een kleine overwinning.

De 2-0 volgt spoedig nadat Theo zijn voordeeltje tot een beslissende plus heeft uitgebouwd. Zijn eerste overwinning dit seizoen en hopelijk een teken dat hij op de weg terug is. Bij Elwin is het allemaal lekker ingewikkeld geworden. De pionnen van hem maken echter meer vooruitgang richting achterste rij en met een actievere toren moet dit toch wel winnen. Voorbeeldig potje en de terechte 3-0. Aldo komt vervolgens remise overeen door 3x dezelfde stelling en dus heb-

ben we aan het einde van de eerste helft nog maar 1 uit 4 nodig voor de overwinning.

Dit is echter niet zo duidelijk meer: Paul staat onder zware druk, daar Fructuose 3 verbonden vrijpionnen voor een stuk heeft; Dennis heeft iets gemist, staat 2 pionnen in de min en verliest rap; Tom heeft zijn tegenstander net niet mat gekregen en staat een stuk achter; Bert heeft zich knap teruggevochten en hier hopen we op een halfje.

Tom kan nog wel naar een iets minder eindspel afwikkelen, maar door een slechte positie van zijn toren speelt Wubben het vrij rap naar winst. Bert trapt vervolgens in een truc en kan de

gedwongen afruil naar een verloren eindspel niet afwenden ($3\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$).

Dan is alleen Paul nog bezig en remise is het enige haalbare. Dat lukt echter als hij een stuk tegen een pion geeft, met de koning het belangrijkste blokkadeveld inneemt en het eindspel met ongelijke lopers en 2 pionnen minder keurig in toom kan houden. Prachtig staaltje stutten en een verdiend matchpunt. Wellicht een belangrijk punt in de race om de 8^e plaats met Kijk Uit, die dezelfde ronde met maar liefst 6-2 op de broek krijgt van ASC. $\square$

Het tweede staat weer boven de streep

Tom Spits

Vandaag staat de massakamp tegen De Eenhoorn op het programma. Ik sta weer eens stijf van de zenuwen want dit is mijn weerzien met mijn oude club en vele oude vrienden zullen nu aan de andere kant van de borden te vinden zijn. Wetende dat de borden 3 en 4 van Eenhoorn 2 zich extra op mij zullen hebben voorbereid “verschuil” ik mezelf fijntjes op bord 5. Hoewel ik mijn oude schaakleraar, Ronald Ritsema, de laatste keer verslagen heb, zal die zich dat niet nog een keer laten gebeuren. Het is beter dat de herrezen Pieter Melford hem maar onschadelijk maakt. Bert is helaas wegens ziekte afwezig, maar met de in een uitstekende vorm stekende Wilbert de Kruiff is dat goed op te vangen. Na zijn goede PK verwachten we wel een puntje van onze aanstaande vader. Hopelijk lukt het om minimaal een punt te pakken want door onze 9^e plaats wordt er al heftig met witte zakdoekjes gezwaaid. Na twee goede seizoenen, ziet het 2^e ineens ook eens de onderkant van de competitie. Hopelijk lukt het om een goede start te maken: een goed begin is het halve werk. Het eerste punt valt helaas aan de andere kant. Elwin Osterwald (2008) heeft op bord 1 al gauw een mindere stelling van de Scheveninger te pakken en om niet zijn b5-pion in te leveren, gaat hij alles op de verdediging daarvan zetten. Helaas voor hem heeft de sterke Mark van Ojik (2136) een aardige combinatie met stukwinst, waarna Elwin het hoofd moet buigen: 0-1

Tom Spits (1960) had zich voorgenomen om niet weer remise te spelen, maar moet tegen de voorzichtig spelende Bert Meester (1996) de stelling wel versimpelen om niet slechter komen te staan. Een winstpoging zit er dan niet meer in en dus zijn derde remise van het seizoen: $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$.

Pieter Melford (1976) heeft zich goed voorbereid op zijn Frans spelende tegenstander Ronald Ritsema (1968) en richt zo’n beetje al zijn stukken op de zwarte koningstelling. De Hoornaar speelt het niet helemaal correct en wordt keurig in een stikmatval gelokt – het 4^e punt op rij van Pieter en we staan weer in evenwicht: $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$. Daarna is het enige tijd wachten op

ronde 6: 6 maart Caïssa 2 - De Eenhoorn 2: $4\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$

1. Elwin Osterwald	2008 - Mark van Ojik	2136 0 - 1
2. Paul Schipper	2039 - Alexander Geerts	1967 1 - 0
3. Dennis Breuker	2001 - Ardjan Langedijk	1940 0 - 1
4. Pieter Melford	1976 - Ronald Ritsema	1968 1 - 0
5. Tom Spits	1960 - Bert Meester	1996 $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
6. Wilbert de Kruiff	1926 - Joseph Molenaar	1935 0 - 1
7. Aldo v/d Woestijne	1908 - Jerrel Thakoerdien	2031 1 - 0
8. Theo Weijers	1961 - Roy Kerkhoven	1950 1 - 0

de eerste tijdnoodfase. Invaller Wilbert de Kruiff (1926) heeft na een goede Bird-opening enorme complicaties op het bord weten te toveren. De talentvolle Joseph Molenaar (1928) weet daar net even beter mee om te gaan en het voordeel ligt weer bij De Eenhoorn: $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$. Paul Schipper (2039) incasseert vervolgens het punt nadat hij secuur zijn plusstelling heeft opgebouwd. Alexander Geerts (1967) moet ook niet Dd8-b6 en Db6xb3 spelen. Daar hebben we Paul al heel veel partijen mee zien winnen. Zijn eerste overwinning en hopelijk een voorbode van meer punten tijdens de rest van het seizoen: $2\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$.

Terwijl ik bij Dennis Breuker sta te noteren in tijdnood, gebeuren er op de staartborden gekke dingen. Theo Weijers (1961) komt totaal verloren te staan tegen Roy Kerkhoven (1950), maar die denkt nog genoeg tijd te hebben. Op zet 38 valt zijn vlag en Theo haalt een belangrijk punt binnen. Tien tellen later is het bij Aldo van de Woestijne (1908) ook voorbij. Tegenstander Jerrel Thakoerdien (2035) laat zijn witte dame op c6 vangen en geeft teleurgesteld op. Topscorer Aldo stond wel al iets beter, maar zo komt de overwinning wel erg makkelijk binnen: $4\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$!! We hebben onze eerste overwinning binnen! Terwijl de rest zich tegoed doet aan het bier, moet Dennis (2001) nog ploeteren in een iets minder middenspel met 3 lichte stukken en 7 pionnen ieder. New in Chess-manager Ardjan Langedijk (1940) kan risicoloos op winst spelen en als Dennis zich wat gemakkelijk er vanaf maakt komt hij in de problemen en verliest. Het is ook moeilijk om je nog zo op te laden terwijl je eigenlijk met de rest de overwinning wilt vieren: $4\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$.

We staan weer boven de degradatiestreep en met het zeer zwakke Philidor Leiden 2 nog voor de boeg zal

concurrent Kijk Uit nog uitzonderlijk moeten pieken om het ons nog lastig te maken.
Met De Wijker Toren over 3 weken voor de boeg, gaat

de blik eindelijk weer omhoog.
Een diepgelukkige teamcaptain ☐

Caïssa 3 (SGA promotieklasse)

Gambit – Caïssa 3

Cas Zwaneveld

Het laatste bericht over Caïssa 3 dat u bereikt heeft was allerm minst positief. Een kleine nederlaag tegen De Raadsheer 1 in de tweede ronde werd beschreven als waren we met 7-1 naar huis geschaakt. Een korte uitleg lijkt op zijn plaats.

Het verslag van deze nederlaag werd pas geschreven na het spelen van de derde ronde waarin we mochten aantreden tegen VAS 3. En die strijd was de aanleiding van de treurnis. Tegen een asgrauw decor van de onderste 5 borden zette Wilbert aan bord 1 in een mindere stelling zijn tegenstander Joost van Steenis pardoos mat. Kees haalde op het tweede bord een goede remise binnen tegen een sterke tegenstander en Erik schoof zijn jeugdige tegenstander zeer professioneel naar de afgrond. Dat mag dan allemaal heel mooi klinken, twee-en-een-half punt aan de eerste drie borden, maar ach en wee, wat was het treurig daaronder. Herre had aan bord 7 nog een goede stelling gehad, ergens, zo rond zet 15, maar koos op dat moment voor een totaal verkeerd plan en verloor achter elkaar. De rest verloor letterlijk kans-loos. Toen daags na deze nederlaag bij mij het belletje dat verslag heet, ging rinkelen kwam er dus niets positiefs uit mijn vingers. Het feit dat ergens tussendoor het Cup-team, 4 spelers van Caïssa 3, ook nog eens kansloos met 3-1 verloor van kleinere broer ENPS, wist het geheel er uiteraard niet veel beter op te maken. Kortom de eerdere berichten over de wedstrijd tegen De Raadsheer klonken niet mooi, maar het viel destijds allemaal nog mee. Caïssa 3 stond er niet bijzonder goed voor, maar twee matchpunten uit drie wedstrijden is natuurlijk niet onoverkomelijk. Op naar de volgende ronde dus, en daar gaat het hier eigenlijk om: uit tegen Gambit.

Gambit heeft een team van onbetrouwbare sujetten dat de ene keer met een gemiddelde rating van 1980 zijn tegenstanders in de promotieklasse verpulvert om er de ronde daarna met 150 punten minder tegen een degradatie-kandidaat af te gaan. Tegen ons hadden ze een redelijk team met 1 invaller geregeld, totdat op het laatste moment hun bord 7-speler, M. Goldberg himself, werd vervangen door een speler met een ELO van zo'n 400 punten minder, we hadden het erger kunnen treffen. Bovengetekende had zijn team overboekt alsof het een vlucht van Iberia betrof en zichzelf dus aan de kant gezet om als non-playing captain zijn team naar grote hoogte sturen.

Ronde 4: 05 jan Gambit 1 - Caïssa 3: 3½ - 4½

1. Nico Speijer	2172 - Budhi Manuri	1951 1 - 0
2. Rick Lith	2091 - Wilbert de Kruijff	1926 1 - 0
3. Chris v/d Vegt	1927 - Kees Sterrenburg	2003 ½ - ½
4. Branko Skoric	1891 - Martijn Miedema	1907 0 - 1
5. Erik Beugelink	1943 - Stef Nagel	1881 0 - 1
6. René v/d Aardweg	1860 - Erik Dekker	1745 1 - 0
7. Allaard de Liefde	1510 - Martijn Dahlhaus	1810 0 - 1
8. Nadia Hasnan	1706 - Herre Trujillo	1901 0 - 1

Met het bekendmaken van de opstellingen was meteen veel duidelijk: aan de eerste twee borden waren we zwaar niet-favoriet (Speijer en Lith, 21+) en aan de onderste twee borden zwaar wel (1700 en 1500 tegen), 2 punten leek me dus een logisch totaal daar. De strijd zou dus waarschijnlijk op de middelste borden, waar we ongeveer gelijkwaardig waren, beslist moeten worden.

Eerst dus maar even die kop en die staart, Manuri had tegen Speijer een voor mij totaal onbegrijpelijke ruilFransman op het bord getoverd en Wilbert stond zwaar onder druk tegen Rik Lith die speelde alsof hij slechts een minuut had voor de hele partij. Herre daarentegen kwam riant uit de opening aan bord 8 en Martijn D. had weinig te vrezen aan bord 7. Martijn had volgens mij vooral zichzelf te vrezen, aangezien het winnen hem de afgelopen tijd niet goed afging en er een zwakke tegenstander tegenover hem zat.

Aan die midden borden hadden Kees en Stef beide een klein voordeel, stond Erik zeer gedrukt en had de tegenstander van Martijn M. een pion geofferd voor wat onduidelijke compensatie.

Ikzelf liep rond met de zekerheid dat ik deze keer niet ging verliezen, hetgeen voor de hand lag als non-playing captain, maar toch, voor mij was het een geruststellend idee. Enkele Caïssanen kwamen nog langs, hetgeen zeker niet slechter was voor de sfeer, en dat Herre snel won was eigenlijk niet meer dan verwacht.

Vervolgens openbaarde het fenomeen Rik Lith zich weer eens door tegen Wilbert een eindspel in te gaan met twee pionnen maar een tegenstander die letterlijk geen kant op kon. Toen Wilbert dat toch probeerde konden de stukken direct in de doos en liet Rik ons zien dat hij de hele partij beter tot gewonnen had gestaan, enigszins onder de indruk maakte ik maar weer een rondje langs de borden.

Daar kon ik opmerken dat Erik al verloren had, Manuri's stelling er niet begrijpelijker op was geworden, Kees al een remise op zak had, en Martijn D. licht beter stond, de compensatie van Martijn M.'s opponent was met de noorderzon vertrokken en tot slot speelde Stef een briljante partij (als-ie tenminste ging winnen).

Tijd voor een nieuw biertje.

Martijn M. won, in tijdnood gebeurden er veel dingen die het daglicht niet konden verdragen, maar vooral bij zijn tegenstander dan.

Stef speelde een briljante partij.

Manuri begreep niet wat er gebeurde toen hij in een lastige maar misschien “keep-bare” stelling door zijn vlag (zo’n raar digitaal go-product) ging.

En Martijn D., Martijn D. stond een pion voor maar had minder tijd. Maar hij zou over de streep geschreeuwd worden. Tien bemoedigende knikjes en hij zag het zowaar zelf ook gebeuren, dat zijn tegenstander de tijd verslond hielp uiteraard. Dennis mompelde nog iets van ‘tis stil aan de overkant’, Martijn D. wist het helemaal zeker, tik, vlag, viereeneenhalf-drieëneenhalf winst, en ik had niet verloren. □

Caïssa 4 (SGA 2e klasse)

Caïssa 4 op koers

Robert Jan Schaper

Caïssa 4 heeft tot dusver een succesvolle campagne. We hebben nu 9 punten uit 5 wedstrijden en staan 1 punt los van de enig overgebleven concurrent Oosten-Toren. De eerste twee wedstrijden werden reeds beschreven in Caïssa Nieuws, van de laatste drie volgt hier een kort verslag:

In december, 3 maanden geleden alweer, wonnen we met 5 tegen 3 van toenmalige medekoploper Tal/DCG. Even leek het erop dat het 4-4 zou worden toen eerstebordman Theo Kroon een makkelijke winst versmaadde en fors materiaal offerde voor een even riskante als furieuze koningsaanval. Theo had het echter goed gezien en won op grootmeesterlijke wijze. Zie de partij hieronder.

Vervolgens volgde een uitwedstrijd tegen Almere dat om onduidelijke redenen de SGA nog steeds niet heeft verruild voor de Groningse onderbond.

Enfin, Almere stond onderaan dus dat moest een makke worden. Niet dus. Op de staartborden verloor topscorer Peter Koefoed (3 uit 3) al in de opening en ook puntenmachine Frans Roes (2,5 uit 3) noteerde zijn eerste nul van het seizoen. Gelukkig was het middenrif wel op dreef met 3 uit 4. Hans Uiterwijk en Bas Lewerissa pakte het volle punt, André Bach en Garth Sylbing een halfje.

De stand was nu 3-3 en enkel de beide topborden speelden nog. Op bord 2 had ik met zwart in een soort koningsindische partij al mijn stukken gericht op de witte koningsvleugel. Helaas was er geen doorkomen aan want met witte pionnen op h3, g2 en f3 en paarden op f1 en f2 was de witte koning goed beveiligd. In een poging ijzer met handen te breken offerde ik twee pionnen zonder dat er wat voor terugkwam. Een trucje van de tegenstander deed me uiteindelijk de das om, maar de stelling was toen al hopeeloos.

Onze kopman, rots in de branding en nieuwe topscorer Theo Kroon zuchtte eens diep, ging er even goed voor zit-

ten, en schoof zijn remisestelling naar een vol punt. Ik had niet anders verwacht. Zo ontsnapten we toch nog met een 4-4 gelijkspel.

Dat is geen best resultaat tegen de hekkensluis en het vraagt om een analyse. Was er sprake van onderschat-

ting van de tegenstander? Ik denk van wel. Niet zozeer in de vorm van ‘dat doen we wel even’ maar eerder in de vorm van het beslist willen winnen en een teveel aan optimisme ook als daar schaaktechnisch geen rechtvaardiging voor was. Laat het ons een les zijn.

In de vijfde ronde tegen Raadsheer 3 waren we weer op dreef. De ‘prutsers van Almere’ Roes, Koefoed en Schaper scoorden nu 3 uit 3 en de ‘helden van Almere’ Theo, Hans en Bas pakte ook de maximale score. Zo hoort het! Einduitslag: 6-2. Caïssa 4 staat nu bovenaan in 2D. Volgende partij is Isolani uit, in de laatste ronde spelen we thuis tegen enig overgebleven concurrent Oosten-Toren. □

Ronde 3: 16 dec Caïssa 4 – Tal/DCG 4 1686 5 - 3

1. Theo Kroon	1877 - Carl Findhammer	1755 1 - 0
2. Robert-Jan Schaper	1849 - Marlo Coolen	1699 ½ - ½
3. André Bach	1766 - Jaap Loeve	1619 1 - 0
4. Hans Uiterwijk	1782 - Hillebrand Bruinsma	1676 ½ - ½
5. Bas Lewerissa	1850 - Luciën Purperhart	1737 0 - 1
6. Frans Roes	1760 - Hans Balhuizen	1670 ½ - ½
7. Garth Sylbing	1752 - Ben Lampe	1706 ½ - ½
8. Peter Koefoed	1717 - Bert Kenbeek	1628 1 - 0

Ronde 4: 02 feb Almere 5 - Caïssa 4: 4 - 4

1. B. Pedersen	1719 - Theo Kroon	1877 0 - 1
2. I. Jamshedy	1813 - Robert-Jan Schaper	1849 1 - 0
3. P. Geerligs	1665 - Hans Uiterwijk	1782 0 - 1
4. R. Bruins	1704 - André Bach	1766 ½ - ½
5. André Sijpkens	1621 - Garth Sylbing	1752 ½ - ½
6. Ary Rijke	1743 - Bas Lewerissa	1850 0 - 1
7. H. Bovenschen	1628 - Frans Roes	1760 1 - 0
8. Luc van Dijk	1680 - Peter Koefoed	1717 1 - 0

Ronde: 5 09 mrt Caïssa 4 - Raadsheer 3: 6 - 2

1. Theo Kroon	1877 - Henny Wasmoeth	1842 1 - 0
2. Robert-Jan Schaper	1849 - Peter Voets s	1726 1 - 0
3. André Bach	1766 - Corneel Simoons	1682 0 - 1
4. Hans Uiterwijk	1782 - Iwan Zwanenbeek	1686 1 - 0
5. Garth Sylbing	1752 - Harmen v/d Ploeg	1683 0 - 1
6. Bas Lewerissa	1850 - Rob van Slooten	1699 1 - 0
7. Frans Roes	1760 - Luc Scheepmaker	1672 1 - 0
8. Peter Koefoed	1717 - Mike Walsh	1700 1 - 0

wit: **C. Findhammer** (1755)
 zwart: **Theo kroon** (1877)
 Caïssa 4 - Tal/DCG

Het emailbericht, dat op 2 december 2003 werd verstuurd door Robert Jan Schaper aan de spelers van Caïssa 4, liet aan duidelijkheid niets te wensen over. Tal DCG was medekoploper en diende verslagen te worden om onze kampioensaspiraties waar te maken.

Om optimaal aan de start te kunnen komen, nam ik een dagje vrij van de loonslavernij.

Tijdens de partij raakte ik danig onder de indruk van mijn analytische vaardigheden, maar analyse achteraf ontnam mij die illusie snel maar grondig.

Maar goed, één mooie combinatie zag ik wel en gelukkig voor mij en het team leidde deze naar winst.

Tijdens de opening kwam de 'Max-Lange'-aanval op het bord, licht voordelig voor zwart denk ik, al laat ik mij graag door de openingsspecialisten onder de Caïssa-spelers van het tegendeel overtuigen.

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Pf6 4.d4 cxd4 5.0-0 Lc5 6.e5 d5 7.exf6 dxc4 8.Te1 Le6 9.Pg5 Dd5 10.Pc3 Df5 11. Pce4 ..

Ik was even bang voor een spookvariant 11. g4 Dxf6, want in mijn gedachten kon de witte dame *haasje over* (g4) spelen door –na 12. Pxe6 fxe6– het veld h5 te bereiken met schaak en stukwinst. De zwarte dame is in an-

dere varianten aan de dekking van de loper op c5 gebonden, en het besef na 11.g4 deze dekking op te moeten geven leidde tot mijn paranoïdeachtig hersenspinsel..

11... 0-0-0 12.g4

Een remiseaanbod van de heer Findhammer, terwijl hij met zijn lichaamstaal aangaf de opening tot hier, maar zeker niet verder te kennen.

12. .. De5 13. Pxe6?! fxe6

14.fxg7 Tg8 15. Pxc5 (!) Dxc5

Mijn tegenstander ruilt blijkbaar graag zijn stukken af, maar ik verkrijg daardoor een stelling waarin mijn stukken actiever zijn (zo staat de witte toren op a1 de rest van de partij maar apathisch in zijn hoek).

Dat mij vervolgens de gelegenheid wordt geboden de pion op g7 te veroveren, draagt verder bij aan het verzwakken van de witte (konings)stelling.

16.Txe6 (!) Tgx7 17.Lh6 Df5!

18.g5? ..

Beter is 18 Lxg7 en daarna een keer met de dame naar f3 lijkt me..

18. .. Dxe6?

Na een half uur gedacht te hebben maak ik toch de verkeerde keuze.

Juist was 18... Tgx5 19 Lxg5 Dxc5 20 Kf1 Tg8 21 De1 Dg2+ 22 Ke2. tot hier zag ik het, maar miste het winnende 22... Kd7!

19.Lxg7 Tg8 20.Lxd4?

20 Df3 is beter, nu verliest wit geforceerd.

20... Tgx5+ 21.Kf1 Dh3+ 22.Ke2

Het tweede kritieke moment van de partij.

22. ... Tg5-g1! diagram

Hoe dit offer te typeren (ruimingsoffer?), ik weet het niet, maar aan de effectiviteit van de zet hoeft niet getwijfeld te worden.

den.

Ik onderzocht in deze stelling deze onorthodoxe variant, omdat ik van mening was dat 22... Dg4 + niet zou winnen. Niettemin is de partij echter eenvoudig naar winst te voeren, want na 23. Ke3 volgt De6+ etc.

23.Dxg1 Pxd4+ 24.Kd1 Df3+ 25.Kd2 ..

Ik had van tevoren gezien dat zwart in deze stelling remise kon afdwingen door zetherhaling, waardoor ik in principe mijn resterende bedenktijd louter kon wijden aan het vinden van een geforceerde winstvariant.

Aldus ging ik aan de slag en na tien minuten (dat duurde volgens een alwetende toeschouwer genaamd Tom Spits verontrustend lang) voerde ik de winnende zet: **25... c3 +** uit. Het vluchtveld voor de witte koning wordt met schaak afgenomen en mijn tegenstander gaf daarom op. ♘

Caïssa 5 (SGA 2e klasse)

De wonderbaarlijke herrijzenis van Het Vijfde.

Ed Leuw

In de eerste drie ronden in poule 2B had C5 moeizaam één enkel puntje gesproken. Niemand durfde er aan te denken, maar dat ging er toch wat benauwd uitzien. Het halve team had (als C4) in het vorige seizoen, weliswaar zonder veel succes, nog in de eerste klasse SGA gespeeld en nu hing het zwaard van degradatie naar de derde klasse ons al dreigend boven het hoofd.

Vol strijd lust togen we daarom eind januari naar de prettige locatie van het vriendelijke VAS. Wie daar te-

gen achten binnenkomt gelooft zijn ogen niet. VAS is een zeer kinderrijke schaakfamilie. Voor de wedstrijd nog een kopje koffie drinkend hadden we uitzicht op misschien wel twintig jeugdleden, die (en dit is het

Ronde 4: 29 jan VAS 7 - Caïssa 5: 3 - 5

1. Piet van Eeghen	1672 - Chris Leenders	1693 0 - 1
2. Milan Ramer	1593 - Tony Lith	1643 1 - 0
3. René Nooteboom	- Peter v/d Werf	1661 0 - 1
4. Barth van Dongen	1611 - Ed Leuw	1704 ½ - ½
5. Marie-Claire Eichhorn	1555 - Wim Suyderhoud	1702 0 - 1
6. Arpad Hamaker	1442 - Hans Kuyper	1677 ½ - ½
7. Rommert Bakker	1699 - Erik van Tuyl	1623 0 - 1
8. Matan Cohen	1628 - Steven Kuypers	1495 1 - 0

ware wonder) allen rustig en geconcentreerd met schaak bezig waren. Geen geschreeuw, gepor in elkaars ribben, vallen van de trap, spuiten met flesjes frisdrank of proberen om zoveel mogelijk torens op elkaar te stapelen. Niets van dit al. Terwijl de reeds aanwezige ouders vanuit een afstand eerbiedig toekeken schaaakte de jeugd met overgave of was verdiept in een analyse van de Ben Oni. Hoe doen ze dat in godsnaam bij die vereniging. Het is dan ook geen wonder dat VAS als één van de weinige verenigingen in Amsterdam een voortdurende aanwas van sterke jeugdspelers naar de senioren heeft.

Ook wij speelden tegen een team dat overwegend uit wat oudere jeugd bestond. Chris Leenders is onze rots-vaste kopman, die dit seizoen extern nog geen partij heeft verloren. Hier zijn verslag van zijn overwinning op het eerste bord.

commentaar Chris Leenders

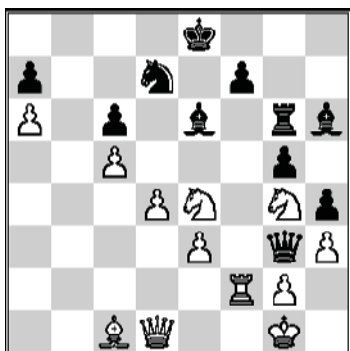
VAS heeft een zeer actieve jeugdafdeling met heel veel talenten. Tony en ik mogen aan de eerste twee borden examen afnemen. Achteraf is mijn partij tegen de 16-jarige Piet een botsing van stereotype speelstijlen geweest: hij zocht de koningsaanval, ik wachtte op het al te overmoedige zetje. Piet is niet geslaagd.

Chris Leenders - Piet van Eeghen

29 jan VAS 7 - Caïssa 5

1. d4 d5 2. Pf3 Lf5 3. c4 e6 4. Pc3 Pf6 5. e3 Pbd7 6. Le2 c6 7. 0-0 Dc7 Zijn ambities zijn hiermee duidelijk, de bedaardere schaker kiest voor Ld6 **8.c5 b6** (8... 0-0-0 ? 9. b4) **9. b4 bxc5 10. bxc5 e5 11. a4 ..** Slap afwachten, kan ook lonen **11... e4 12. Pd2 h5!** Dit veraste me niet, laat het initiatief aan zwart, laat hem zich maar vergalopperen **13. f3 g6 14.Tf2?!** Je kan het ook overdrijven, na 14.fxe4 dxe4 15.Pc4 staat wit goed **14... Lh6 15. Pf1 h4 16. fxe4 dxe4 17. a5 Le6** Nodig om de aanval met g5 te vervolgen, maar nu is pion e4 zwak **18. a6** (18.Dc2 ! Lf5 (18... Ld5 ? 19. Pxd5 cxd5 20. c6 +-)) **19. g4 18... Tb8 19. Tb1 g5?** (Eerst ruilen 19... Txb1 20. Pxb1 dan evt. 20... g5) **20. Txb8+ Dxb8 21.h3 ..** Na Pd2 valt de pion op e4 maar ach, waarom ons haasten **21...**

Tg8 22.Ph2 Dg3 23. Lg4 Pxd4 24. Pxd4 Tg6 25. Pxe4
diagram
en uit, hij speelt nog lang door vanwege klokvoordeel 1-0

Tony Lith en inval-ler Steven Kuypers verging het minder goed. Zij moesten het punt inleveren. Onze eigen beton-schaker Hans Kuiper kreeg het halve punt dat hem altijd toekomt. En zelf scoorde ik eindelijk ook weer eens een halfje, waar ik overigens zeer ontevreden over was. Mijn eveneens jeugdige tegenstander mishandelde met wit de Grünfeld op ernstige wijze (zeker zitten

keten tijdens de les) wat mij zomaar twee pionnen opleverde. Ik wikkeld vervolgens gemakzuchtig af naar een eindspel met lopers van ongelijke kleur dat ik als 'technisch gewonnen' had ingeschat. Dat was het dus net niet.

Peter van de Werf weet hoe je met de witte stukken de Winawer-variant van het Frans moet aanpakken. Hij kwam dan ook florissant uit de opening en won achter elkaar. Hierbij de Kurzpartie met zijn eigen commentaar.

Peter van der Werf -René Nooteboom

VAS 7- Caïssa 5 (29-01-04)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Pc6 7.Dg4 Pge7 8.Dxg7 Tg8 9.Dxh7 Dc7 10.Pf3 cxd4 11.Kd1 dxc3 12.Pg5 Tf8

Volgens de theorie 12. ... Pxe5 13.f4 Tg5 14.fxg5 Pg6 waarna zwart ongeveer gelijk zou staan, maar ik heb hier liever wit. **13.f4 Ld7?** beter is 13. ... Pd4 gevolgd door 14. ... Pxc2 (Fritz) **14.Tb1 d4? 15.Ld3 ..** Fritz geeft de witte stelling al +3 **15. ... Pa5 16.Pe4 Pc8? 16. ... Pf5** geeft nog wat tegenspel **17.Pf6+ Kd8 18.Dg7 Dc5** Dit kost meteen een stuk **19.Pxd7 Kxd7 20.Tb5** 1-0

Aldus was de score om een uur of elf nog in evenwicht. Maar mooier nog was dat Wim Suyderhoud en Erik van Tuyl beiden geheel gewonnen leken te staan. Wim won dan ook zonder verder dralen, 4-3 voor ons. Vol vertrouwen verzamelden we ons om het bord van Erik die ongetwijfeld de eerste overwinning van C5 zou gaan bezegelen: hij stond een paard en een pion voor en bovendien had zijn tegenstander nog maar iets van vier minuten voor de rest van de partij, terwijl Erik nog een minuut of tien had.

Maar anders dan iedereen had gedacht werd het nog heel, heel spannend. Wit maakte goed gebruik van zijn pionnenmeerderheid op de koningsvleugel. Erik denkt lang na, raakt in lichte paniek en speelt wat doelloze zetten, terwijl twee witte pionnen, ondersteund door de koning al tot de 5de en 6de rij zijn gevorderd. Zwart offert een paard voor één van deze pionnen, maar kan niet verhinderen dat de andere pion tot dame promoveert. Wit staat nu totaal gewonnen, maar hij heeft nog ca. 30 seconden op de klok en zwart nog een minuutje. Op het moment dat wit met zijn dame mat zal geven wijst Erik koelbloedig op de klok, vlag gevallen.

Puntje voor Erik en overwinning voor C5. Erik, klas-
se!

En dan winnen we ook nog de volgende wedstrijd te-
gen het hoog op de ranglijst staande de Pion 2! Voor

Ronde 5: 02 mrt Caïssa 5 - Pion 2: 4½ - 3½

1. Chris Leenders	1693 - Henk Enserink	1811 1 - 0
2. Tony Lith	1643 - J.de Lange	1727 0 - 1
3. Peter v/d Werf	1661 - Patrick Muiser	1744 ½ - ½
4. Ed Leuw	1704 - Micha de Rue	1751 ½ - ½
5. Pim Zonjee	1623 - R. Kist	1731 1 - 0
6. Wim Suyderhoud	1702 - Jan Roosendaal	1732 ½ - ½
7. Hans Kuyper	1677 - A.v/d Eyden	1717 ½ - ½
8. Erik van Tuyl	1623 - Rob Nuy	1640 ½ - ½

C5 dreigde ondergang in klasse 2B, die dreiging is nu
vrijwel afgewend. En tenslotte hoefde C5 zich van de
wedstrijdleader extern alleen maar te handhaven.

Helaas geen nader verslag doordat de beoogde verslag-
gever tot aan de laatste seconde aan zijn bord zat ge-
kluisterd. Wel de winstpartij die Chris Leenders als de
beste van zijn tot dusver gespeelde externe partijen be-
schouwt:

Henk Enserink (1850)- Chris Leenders (1693)
[Chris Leenders]

Deze partij laat zien dat een eindspel met lopers van
ongelijke kleur best te winnen is. In het middenspel
oogt de witte aanvalsopzet veelbelovend, maar het
blijkt reuze mee te vallen. Mijn voordeel is dan dat
mijn tegenstander worstelt met de frustratie ergens
winst te hebben laten glijpen, en makkelijk
remisekansen laat voorbijgaan.

**1. e4 c6 2. c4 d5 3. cxd5 cxd5 4. exd5 Dxd5 5. Pc3
Da5 6. Pf3 Pf6 7. Lc4 e6 8. 0-0 a6 9. d4 Le7 10. Te1
0-0 11. Ld2 Dd8 12. Tc1 b5 13.**

**Ld3 Lb7 14. Pe4 Pbd7 15. a3 h6 16. Lb1 Tc8 17.
De2 Txc1 18. Txc1 Da8 19. Pxf6+ Lxf6 20. Dd3 g6
21. Lxh6 Td8 22. De3
22. Pe1 Pf8 23. De2 Lxd4 24. B4
22... Lxf3 23. gxf3 Da7 24. Td1 Pf8 25. Lxf8 Kxf8
26. d5 ..**

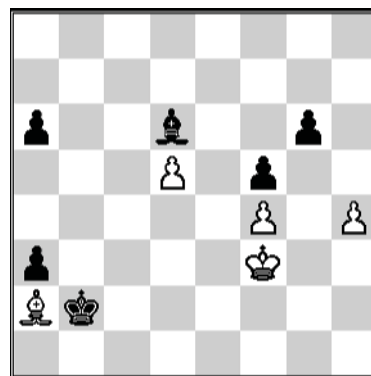
Beter lijkt me d4 te geven en de b-pion
op het bord houden

**26... Dxe3 27. fxe3 Lxb2 28. e4 exd5
29. a4 bxa4 30. Txd5 Txd5**

Volgens Crafty is het voordeel met
torens op het bord 1 pion meer; met
naderende tijdnood maak ik de
stelling liever zo eenvoudig mogelijk.
Het winstplan is nu ook simpel: K naar
b2, pion naar a2 en witte looper d'r af

slaan.

**31. exd5 Ke7 32. Kf2 Kd6 33. La2 Kc5 34. Ke3 Le5
35. f4 Ld6 36. Ke4 f5+ 37. Ke3 Kb4 38. h3 Kc3 39.
h4 a3 40. Kf3 Kb2**

**41. Lc4 a2 42. Lxa2 Kxa2 43. Ke3 Kb2 44. Kd4 a5
45. Kc4 a4 0-1 ♖**

Caïssa 6 (SGA 4e klasse)

Het zesde moet het doen

Leo Oomens

Het zesde wil dit seizoen de aansluiting
bereiken met het vijfde. Nu speelt het
vijfde in de tweede klas, het zesde in de
vierde. We willen dus promoveren naar
de derde klas. Gezien onze sterkte in
Elo punten zou dat ook makkelijk moe-
ten kunnen. En voorlopig lijkt dat ook
makkelijk te gaan. De twee wedstrijden
die we in het nieuwe jaar hebben gespeeld hebben dat
niet veranderd. Allebei eindigden in 5½-2½ in ons
voordeel. Mooie scores en behalve dat we uit 5 wed-
strijden nu 10 matchpunten hebben (100%), hebben we
ook een lekkere voorsprong in bordpunten op onze
concurrenten. Maar het kan nog misgaan. Daarover
straks.

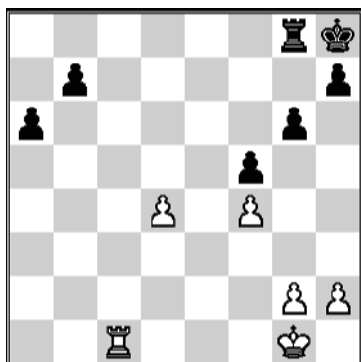
Ronde 4: 15 jan Raadsheer 6 - Caïssa 6: 2½ - 5½

1. Frans Altena	1307 - Wim Neele	1626	0 - 1
2. Sieger Steeman	1505 - Frans Oranje	1584	½ - ½
3. Chris Jacobs	1471 - René Abrahamse		0 - 1
4. Wobbe Koning	1471 - Leo Oomens	1526	1 - 0
5. Charles Hartman	 - Steven Kuypers	1495	0 - 1
6. Henk Weeling	1285 - Jaap Tanja	1415	0 - 1
7. Frank van Merriënboer	 - Faco Berkers		1 - 0
8. Cilia v/d Kamp	1385 - Alex Barten		0 - 1

Half januari togen we naar mijn vrienden van De
Raadsheer 6. Op papier een eitje voor ons. En dat
bleek ook wel. Maar toch! Frans moest aantreden te-
gen de taai, maar wisselvallige Sieger Steeman. En
kon niet winnen. Maar in elk geval nog remise. Ook
Facó trof een lastige tegenstander, Frank van Merri-
ënboer. Hoe het ging heb ik niet kunnen zien, maar
Facó beet in het stof. Op de overige borden ging alles

naar wens, we stonden met 5½-1½ voor en alleen ik zwoegde nog voort. Had ik (met zwart) niet een volkomen gewonnen stand tegen Wobbe Koning?

Dit moet simpel gewonnen zijn voor zwart. Ik besloot mijn toren achter mijn pionnen te zetten, want ik meende dat de koning voldoende zou zijn om de witte d-pion tegen te houden. Er volgde:

49. Tb6 a5 50. Tb8 + 1-0.

Dat is heel erg. Erger nog is dat dit partijtje deel uitmaakte van een reeks van vijf toreneindspelen die ik met voordeel inging, maar die ik toch niet kon winnen. Moet ik dan ook nog Awerbach naast mijn bed hebben liggen?

In plaats van 6½-1½ werd het dus 5½-2½. Ook mooi, maar kon beter.

Een maand later kregen we TOZ 2 op bezoek. Hier verloor Sander zijn 100%. Tegen Jan van Hoek kreeg hij niet het spel dat hij wilde en verloor. Willem Neele liet op bord twee een halfje liggen en op het achtste

Ronde 5: di 17 feb Caïssa 6 - TOZ 2: 5½ - 2½

1. Sander Tigelaar	1572 - Jan van Hoek	1588 0 - 1
2. Wim Neele	1626 - E. Jansen	1587 ½ - ½
3. Maurice Aué	1592 - E. van de Broeke	... 1 - 0
4. Geert Veldhuis	... - E.K.G. Lemaire	... 1 - 0
5. Leo Oomens	1526 - Marius Ernsting	1461 1 - 0
6. Frans Oranje	1584 - Tom Mes	1454 1 - 0
7. Steven Kuypers	1495 - Jos van Jaaren	1350 1 - 0
8. Jaap Van Velzen	1630 - Piet Sondervan	1635 0 - 1

36 ..Tb8 37 d5 Td8 dus tempoverlies 3.8 Td1 Td6 39. Kf2 Kg7 40. Ke3 Kf7 41. Kd4 Ke7 42. Tc1 Kd7 43. Ke5 Ke7 44. Tc7+ Td7 45. d6+ Kd8 46. Tc3 b5 47. Tc6 Ta7 48. Ke6 b4

bord dolf Jaap het onderspit. Op de andere borden werd regelmatig gewonnen. Ik speelde tegen een oude bekende uit mijn studententijd, Marius Ernsting. In een min of meer gelijke stand verloor Marius zijn geduld en daarmee de partij. Dat was dus weer 5½-2½.

Hoe staan we nu? We hebben 10 matchpunten en 27½ bordpunt. Onze directe concurrent Euwe 6 heeft een matchpunt laten liggen en 3½ bordpunt minder. In onze laatste wedstrijd moeten we nog tegen Euwe. Alle kansen dus in eigen hand. Bovendien promoveren we óók als we tweede zouden worden. We mogen dus zelfs verliezen van Euwe. Maar dat is riskant. Want ook de huidige nummer drie ENPS is nog niet helemaal uitgeschakeld. Die hebben vier matchpunten minder dan wij en bovendien 7½ bordpunt minder. Maar we moeten allemaal nog twee wedstrijden. Het rampenscenario zou zijn: ENPS wint die twee wedstrijden allebei met 6-2 en Caïssa verliest ze allebei met 6-2. Dan komt ENPS in matchpunten met ons gelijk en passeert ons net met een half bordpunt. Dan promoveert ENPS.

Heel waarschijnlijk is dit gelukkig allemaal niet. En als U dit leest zijn we al op bezoek geweest bij Almere 11 en hebben we een eind kunnen maken aan de laatste onzekerheid. Bovendien willen we nu niet meer alleen promoveren, we willen kampioen worden. En dat met honderd procent. Kortom, we hebben het hoog in de bol. □

Eén opdracht

Frans Oranje

Onze teamleider Leo Oomens gaf ons voor de wedstrijd maar één opdracht: winnen! Ik trof een vroegere gabber uit de bedrijfsolympiade en die gaf mij de kans voor wat mij betreft aan de opdracht te voldoen. (Almere 11- Caïssa 6: 6-2 - 22 maart)

Tom Koopmans - Frans Oranje

1. e4 d6 2. d4 g6 3. Pc3 Lg7 4. Le3 Pf6 5. f3 beter is: f4!5... O-O6. Dd2 Pbd7 7. Lc4 c6 8. Pge2 b5 9. Lb3 Lb7 10. h4 h5 11. O-O-O a5 12. a4 b4 13. Pb1 c5 14. Tdg1 Tc8 15. Dd3 Dc7 16. Pd2 Pb6 17. dxc5 18. Db5 Pbd7 19. Pf4 e6 20. Pc4?? Ta8 21. Pb6

Pxb6 22. Lxc5 Dxf4+ 23. Kb1 La6 24.Dxb6 Pd7 25. Dxa5? De5! Dreigt mat op b2 en anders damewinst. 26. c3 Ld3+ 0-1 □

stelling na 20.Pc4??

Caïssa 7 (SGA 5e klasse)

MSK 4– Caïssa 7 19 december 2003

Huib Vriens

Goed dan maar. Na een herhaald aandringen van met name de heer Oomens stel ik u allen in de gelegenheid kennis te nemen van de vernedering die ik tijdens de 2e speelronde van Caïssa 7 in Muiderberg heb ondergaan. In de partij, waarin u een diagramstelling, could be–, would be– en daadwerkelijk gespeelde zetten zult aantreffen, liep niets zoals het hoort. Volledig uitgewrongen en gekleineerd tot op het bot, nog eens extra benadrukt door de dwingende mededeling dat je tijdens competitiewedstrijden nooit op mag geven, heb ik alle hoeken van de velden mogen zien om uiteindelijk tot de conclusie te komen dat ik... gewonnen had!

En met mij velen, want de competitiewedstrijd tegen het in zwart-wit geblokte MSK 4, de vriendenclub, werd met een ruime zege afgesloten. Niet dat ik daar tijdens het gebeuren veel van meegekregen heb, daarvoor was de martelgang en de daarmee gepaard gaande schaamte te groot. Maar zeker, hulde aan mijn teamgenoten, we staan nu bovenaan!

De wedstrijd kreeg extra belang doordat de voorzitter plotsklaps zijn opwachting maakte en toen ook turnuswinnaar Micha Leuw verscheen werd me duidelijk dat niet alleen het persoonlijk en teambelang een rol speelden, maar dat ook de eer van de club, van Caïssa op het spel stond en dat het aan ons was om die te verdedigen.

Spelend aan het laatste bord in het laagste team verwacht je een haketakpartijtje dat met blunders besloten wordt. Nou, die waren er, volop! Kijk mee en huiver.

wit: V.J. Groenewegen

zwart: Huib Vriens

1.e4 e6 2.Pc3 Pc6; 3.Lc4 Pf6 4.d4 d5 5.exd5 exd5 6.Lb5 Ld6 7.Lg5 Le6 8.Dd2 0-0 9.f3 h6 10.Lf4 Te8 11.0-0-0 Ph5 12.Pe2 Lb4 13.g4 Pxf4 14.Pxf4 g5 15.Ph5 a6 16.La4 b5 17.Lb3 Le7 18.Tde1 Dd7 19.h4 f6?? Vraagtekens waren al eerder op hun plaats geweest. Maar dit zijn echte! De situatie was al penibel. De koningsvleugel staat op het punt overlopen te worden, de h-lijn komt vrij. Hopeloos. De tekstzet echter is een regelrechte blunder. Nu kan wit 20. Txe6! spelen! Het kost de loper en ook d5 hangt. Nemen met de dame op e6 is natuurlijk uitgesloten. Dit was de opmaat voor de verdere ontwikkelingen, verder commentaar is overbodig. **20.hxg5 fxg5 21.Dd3 Lf7 22.Lxd5 Dd6 23.Lxf7 Kh8 24.Te6 Pe5 25.Df5 Tf8** Let op de diagramstelling die nu is ontstaan. *Zie diagram hiernaast* Een volledig ingesnoerde koning die dan al diverse malen aan een schaakmat is ontsnapt. Vervolgens wil ik u de volgende matwendingen niet onthouden:

A. mat in 3: 26.Dxe5+ Lf6 (26. .. Dxe5 27. Txxh6 mat) 27.Dxf6+ Kh7 28.Dxxh6 mat

B. mat in 4:

26.Pf6 Txf7 27.Taxh6+ Kg7 28.Dh7+ Kf8 29.Dg8 mat

C. mat in 6: 26.Txxh6+ Dxxh6 27.Dxe5+ Lf6 28.Dxf6+ Dxf6 29.Pxf6+ Kg7 30.Th7+ Kxf6 31.Pd5 mat

D. mat in 6: 26.Txd6 Txf7 ... etc

E. mat in 8: 26.dxe5 Txf7 ... etc

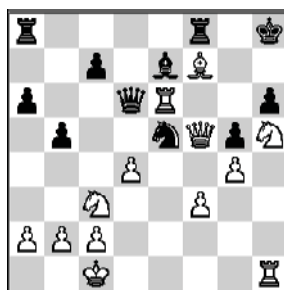
Mijn verdere notatie vertoont diverse gebreken en is (gelukkig?) niet meer te herleiden. Maar ik kan u verzekeren dat de lijdensweg nog niet ten einde was. Nadat hij nog wat kansen wist te missen, had hij zijn krediet blijkbaar verspeeld en wist ik via een eenvoudige wending (noem het maar: blunder) zijn koningin te veroveren. Er was bij mijn tegenstander al sprake van enige tijdsdruk en toen hij in pure tijdnood kwam wist ik hem met mijn 20 minuten plus, uiteindelijk, onverwacht en ook niet meer gedacht, definitief de zege te ontnemen: **0-1**.

Met de complimenten van de heer Oomens dat ik zo rustig (!?) gebleven was en toch de tactisch goede verdedigingszetten gevonden had (!!) en de fijnzinnige, terloopse mededeling van de heer Leuw dat ik toch echt beter andersom had kunnen rokeren(!!).

Na een slapeloze nacht begon het me toch een beetje te smaken. Hij heeft niet heel veel tijd meer, dacht ik tijdens de partij. 'Je moet compliceren, compliceren!' De mededeling van een kennis (ex-hoofdklasser) dat een dergelijke winst onverdiend is, daar kan ik niet zo veel mee. Ook al sta je strak verloren, dan is het toch aan de tegenstander om dat te bewijzen. En als hij dat niet doet en uiteindelijk (ook door de tijd) verliest, dan heeft hij geen (verdiende) zege weten te boeken. Dan is het misschien wel verdiend dat de volharding en het uithoudingsvermogen uiteindelijk toch zegevieren. Mijs inziens is tijdnood ook geen excuus.

Maar ik moet erkennen, ik speelde slecht en wist ook geen vat te krijgen op de zetten van de tegenstander. Ik begreep ze soms niet. Ik stond stijf van de koffie (te veel) en misschien is het extern niet zo'n goed idee samen met de tegenstander drankjes te bestellen en te gebruiken.

Het is niet mogelijk gebleken de hele partij te publiceren (oef... gelukkig maar), want de kunst van de

volledige notatie heb ik nog steeds niet onder de knie. In de spanning van de strijd gaat dat telkens fout. Ik heb al meerdere methodes geprobeerd, tips zijn dan ook meer dan welkom. Overigens, later kwam ik erachter dat mijn tegenstander een rating heeft van 1643 en dan met zwart

in een uitwedstrijd... Plaats voor trots is er natuurlijk niet, wel, jazeker toch wel, het zoet van de overwinning. □

Het middenrif

De Wolgaslepers

In Groningen was niet zo heel lang geleden (vorig jaar?) een grote overzichtstentoonstelling te zien van de Russische romantische/realistische schilder Repin. Een van zijn belangrijkste schilderijen was De Wolgaslepers. Je ziet de rivier en daarop een groot houtvlot. Dat moet tegen de stroom op worden gesleept. Russische boeren met baarden en bezwete koppen hangen in de riemen of touwen (dat herinner ik me niet goed meer), die wel zelen zullen heten, om dat vlot in beweging te houden. Daar hoort natuurlijk ook een lied bij, dat ik vroeger op een jeugdkamp rond het kampvuur heb leren zingen: joho hief ho, joho hief ho. Of zoiets was het refrein. De rest is in mijn oude manengeheugen weggezonden. Heel romantisch allemaal. Echte mannen in gevecht tegen de onverzettelijke natuur.

Hoe het Wolgagambiet aan zijn naam is gekomen is raadselachtig. Nog niet zo lang geleden heette het naar de uitvinder ervan: Benkögambiet. De Russen zullen het zich zo hebben toegeëigend. Ongetwijfeld wel met enig recht.

Op d4 verdedigde ik me heel lang met het Nimzo-indisch. Maar in een oud boekje over het Benoni vond ik ooit een toegevoegd hoofdstukje over een toen nog nieuw gambiet: Benkō. Dat leek me wel wat vanwege de in beginsel eenvoudige ideeën die daarin voor zwart worden uitgewerkt.

In mijn handen is het Benkō-gambiet echter maar zelden succesvol. Tegen echte schakers ben ik kansloos. Karakteristiek is dat ik tweemaal de kans heb gekregen om tegen Robert Kikkert mijn Benkō-expertise te laten zien. Twee keer ging ik niet alleen kansloos, maar ook op precies dezelfde wijze ten onder. Robert speelt in de opening f3 en op enig moment speel ik f5, liefst nadat ik mijn koningstelling toch al heb verzwakt met h6 (om de vervelende loper op g5 weg te jagen) en tegelijkertijd kom ik er helemaal niet toe om mijn zware stukken op de b- en de a-lijn te zetten, terwijl toch daarin de enige rechtvaardiging ligt van het pionoffer dat zwart brengt. Kortom mijn Benkō was aan revisie toe. Het werd tijd er een Wolga van te maken.

Even de zetten waarmee de variant doorgaans begint.

1. d4 Pf6 2. c4 c5 3. d5 b5 en nu kan wit op b5 slaan en vervolgens op a6, of hij kan het gambiet weigeren, met bijvoorbeeld **4. e3** of **4. Pc3**.

Op het PK kreeg ik twee maal de gelegenheid om mijn vernieuwde inspiratie in het Wolgagambiet te demonstreren. Mijn tegenstanders in de D-groep hebben natuurlijk niet de sterkte van Robert. Maar ze laten goed zien hoe spelers die dit gambiet niet kennen zelf in het mes lopen. Daar gaat-ie:

Leo Oomens

Mw. S. vd Heuvel- Leo Oomens
8-02-04 SGA-PK

1. d4 Pf6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cxb5 a6 5. bxa6 Lxa6

dit dwingt wit tot het opgeven van de rokade of tot g3 en Lg2 en daarmee tot uitstel van activiteit in het centrum

6. Pc3 g6 7. g3 Lg7 8. Lg2 d6 9. e3 0-0 10. Pge2 Db6 11. Tb1 Pbd7 12. Ld2 Tfb8 13. 0-0 Ld3 14. Pa4 Da6 hier staat wit al hopeloos

15. Pac3 Lxb1 16. Dxb1 Pe5 17. Td1 Pc4 18. Lc1 Pa3 19. Dd3 Pb5 20. Pxb5 Txb5 21. Pc3 Tb6 22. Lf1 Db7

Wit heeft op de vijftiende zet de kwaliteit verloren.

Hier stort zij zich vrijwillig in het mes. Er volgde:

23. e4 Pg4 24. f4 ?? Ld4+ 0-1.

Na elke koningszet verliest wit minimaal nog een kwaliteit. Bovendien dreigt ...Txb2.

De zwakte van de pion op b2 is een van de belangrijke motieven in het Wolgagambiet. De loper op g7 werkt ideaal samen met de zware stukken op de b-lijn. De volgende ronde ging het nog sneller.

Co van Heerwaarden (1588) – Leo Oomens
27-02-04 SGA-PK

1. d4 Pf6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cxb5 a6 5. bxa6 Lxa6 6. Pc3 d6 7. Pf3 g6 8. Dc2 Lg7 9. g3 0-0 10. Lg2 Pbd7 11. 0-0 Dc7 12. Te1 Tfb8 13. e4 Pg4 14. h3 Pe5 15. Pxe5 Pxe5

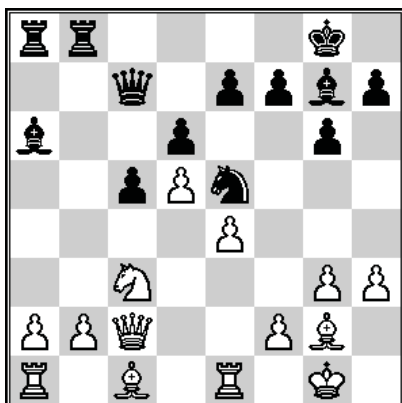
Het ruilen van de paarden via de manoeuvre ..Pg4-Pe5 is een standaardmotief voor zwart. Wit had zich de zinloze zet h3 kunnen besparen. Inmiddels staan de zwarte stukken klaar voor de invasie. Wit maakt het zwart nu echter wel heel gemakkelijk.

Diagram volgende pagina

16. f4 Pd3 17. Le3 ?? Txb2 0-1

Er staan drie witte stukken aangevallen.

Stelling na 15. Pxe5 Pxe5

Dat is 2-0 voor het Wolgambiet. Verleden week kreeg ik in de interne competitie van De Raadsheer nog een kans mezelf te testen.

Dick Beyne (1680)-Oomens

18-03-04 De Raadsheer.

1 d4 Pf6 2 Pf3 g6 3 c4 c5 4 d5 b5 5 e3 Lg7

Pf3 is over het algemeen bedoeld om het gambiet te ontwijken. Vervolgens gaat Dick het toch niet uit de weg, maar hij neemt het dan toch weer niet aan. Ook dat is maar tijdelijk. Op de 9de zet besluit hij alsnog te slaan op b5. het verschil is natuurlijk dat door 5 e3 de loperdiagonaal voor wit al geopend is en de rokade dus niet wordt verhinderd door een eventueel ... La6.

6 Dc2 Lb7 7 e4 d6 8 Ld2 0-0 9 cxb5 a6 10 a4 axb5

11 Lxb5 Pa6 12 Dc4 Pc7 13 Ta3 e6

Hier was ..Pg4 ook mogelijk en misschien beter. Zie de vorige partij bij zet 15.)

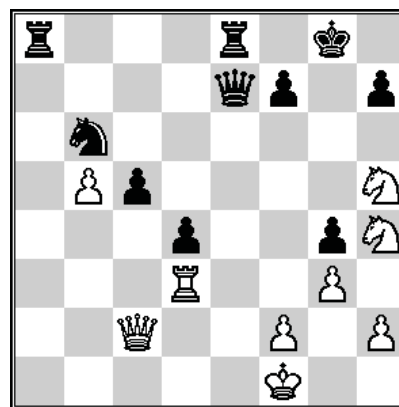
14 Lc6 exd5 15 exd5 La6 16 Lb5 Pfxd5 17 0-0 Lxb2

In plaats van een pion achter staat zwart nu een pion voor

18 Tb3 Lg7 19 La5 Lb7 20 Ld2 Pb6 21 Dc2 Ld5 22 Te3 Pxb5 23 axb5 Lc4 24 Lc3 Lxc3 25 Pxc3 Lxf1 26 Kxf1 d5

Hier was ..Ta1+ vermoedelijk beter)

27 g3 d4 28 Td3 De7 29 Pe2 Tfe8 30 Pf4 g5 31 Ph5 g4 32 Ph4 ..

Hier staat zwart huizenhoog gewonnen. Fritz geeft een waardering van 12.22. Maar ik doe het niet goed:

32 ..Ta1+

32.De1+ was veel beter.

33 Td1 ..

En nu word ik onzeker)

33. .. Ta4??

Ja wat doe ik daar? 33. .. Txd1 was al beter en alsnog 33. .. De1+! wint meteen. Nu krijgt Dick een kans te ontsnappen. En opeens blijken de twee paarden op de rand levensgevaarlijk. Ik zie de juiste oplossing niet en verlies kansloos.)

34. Df5! De2+ 35 Kg2 Te6 ??

Nodig was 35 ..Te5

36 Dg5+ Kf8 37 Dd8+ Te8 38 Dd6+ Kg8??

Met 38 ..Te7 kon ik misschien nog remise bereiken – als wit niet beter zou kunnen vinden dan eeuwig schaak. Ik besloot dat uit de weg te gaan, omdat ik nog steeds de illusie had te kunnen winnen. Nu gaat het snel uit.

39 Dh6 De5 40 Pf6+ Dxf6

Ik moet de dame geven anders is het mat op h7.

41 Dxf6 1-0

Ik speelde hier nog een paar zetten door. Ik kon nog maar niet geloven dat ik uit zo'n gewonnen stand nog moest verliezen.)

Zoals je dat vroeger in partijen van Donner vaak zag: hij verloor wel, maar aan zijn behandeling van de opening had dat niet gelegen. Ondanks het uiteindelijke verlies tel ik nu maar even 3-0 voor het Wolgambiet.□

De aard van ons beestje is dienen, we dienen altijd iets. Meestal dienen we vergankelijke wezens, spullen of landen etc. ... Dat op zich vind ik volkomen krankzinnig. Wanneer we dienen alsof het van ons is, mijn kat, mijn huis, mijn schilderij dan leidt dat hoe dan ook tot frustraties, niets is namelijk van ons. We kunnen niets meer bezitten dan onze kale ziel.

(Uit een brief van Arjuna Knoop aan zijn vader)

Het Koningsloper-gambiet in het nauw? (deel 1)

Niek Narings

‘Heb je dan niets tegen 3...Pc6 klaarliggen?’ Nee, maar dat maakte niet uit. Die variant kwam toch nooit op het bord en bovendien zou ik dan wel iets praktisch verzinnen. Maar de tijden zijn veranderd en als bekeerde schaakstudent kan ik de vragen van Hans de Vilder niet langer laconiek en met onverhulde spot aan me voorbij laten gaan. Het lijkt haast wel of ook ik nu de waarheid wil kennen.

Een van de mooie dingen van het gedurende vele jaren bij een en dezelfde schaakclub te spelen is dat de kans bestaat dat je onderdeel gaat uitmaken van een kleine groep van ingewijden. Je blijkt de voorliefde voor een bepaalde opening te delen met een aantal clubgenoten of je wordt juist besmet met het virus van een cultvariant. Zo is het geen toeval dat neo-Caïssaan Coen Janssen met zwart **1.e4 c6 2.d4 d5 3.Pc3 xe4 4.Pxe4 Pf6 5.Pxf6 gxf6!**? speelt, want Coen komt van Het Witte Paard Zaandam waar in de tijd dat ik daar actief was, zo tussen 1987 en 1990, iedereen dat leek te spelen en ik dus ook. Het leuke is dat je veel van elkaar leert en mede door de onderlinge duels de kennis van de desbetreffende variant onder de wetenden een hoog niveau kan bereiken. Niet zelden loopt de onwetende tegenstander van een ander club dan in het door velen in saamhorigheid geslepen zwaard en aanschouwen de wetenden met groot genoegen de zich voltrekende subtiel gevoerde positionele suprematie dan wel bloederige slachting, wellicht menend dat het allemaal nog net wat subtieler of juist harder had gekund.

Welnu, het drama van de in dit artikel te bespreken verdediging is eigenlijk dat een dergelijk scenario voor deze variant momenteel wel zeer onwaarschijnlijk lijkt, want het is een antwoord en misschien wel het antwoord op een slechts door enkelen gebezigde opening: het Konings-loper-gambiet. Deze opening ontstaat na **1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Lc4** en heeft in de vele over het Koningsgambiet geschreven werken meestal niet meer dan een voetnoot naast het normale **3.Pf3** toebedeeld gekregen. Ondanks dat onder andere grootheden als Bronstein en Fischer zich met dit gambiet hebben bemoeid, heeft **3.Lc4** de laatste pak hem beet 50 jaar geen grote aanhang gehad en dus zullen er zich weinig kansen aandienen om de door enkele Caïssanen ontdekte finesses van deze ijzersterke verdediging in de praktijk te etaleren. Daar komt nog bij dat de hoofdbetrokkenen, namelijk Hans de Vilder en bovengetekende nooit **1.e4 e5** met zwart spelen en zich dus vooral voorbereiden op de eventuele herontdekking van de Duras-Verdediging en de consequenties die deze historische gebeurtenis voor de speelbaarheid van het Konings-Loper-Gambiet zal hebben. Gelukkig voor beiden betrad onlangs de onverschrokken **1.e4 e5** speler Hugo van Hengel de arena en gaf zo de studiehoofden een nieuwe impuls. Maar laat ons, voordat ik uw honger naar de laatste ontwikkelingen in deze o zo

actuele variant zal stillen, terugkeren naar de dagen van weleer, toen remise oneerbaar was en het koningsgambiet zijn hoogtijdagen beleefde.

Van Moriau tot Euwe

Heeft deze openingsvariant eigenlijk een naam? Nou nee, niet echt. De voornaamste reden daarvoor is dat **3...Pc6** vrijwel altijd gegolden heeft als een zet zonder zelfstandige betekenis. Wit's beste antwoord is **4.Pf3** waarna het spel na bijvoorbeeld **4... g5 5.d4 Lg7 6.c3 h6** overgaat in één van de hoofdvarianten van het Koningspaardgambiet, zo dacht men meestal. Wanneer de witspeler er wel een echt Koningslopergambiet van wil maken moet het van **4.d4** komen, maar die zet heeft in de schaakgeschiedenis weinig bijval gekregen. Enig speurwerk heeft wel een aantal kandidaat-namen opgeleverd. Zo kwam ik al surfend vrij snel op het spoor van een intrigerende naam. Heel wat openingsoverzichten op het internet benoemen de stelling na **3...Pc6** namelijk als ‘The Maurian Defence’¹. Het moet hier gaan om Charles Maurian, zo werd me al snel duidelijk. Deze Amerikaan is vooral beroemd geworden als de jeugdvriend van Paul Morphy (1837-1884) en als diens laatste opponent aan het schaakbord. Morphy was wereldberoemd geworden nadat hij zo'n beetje alle sterke Europese schakers waaronder Anderssen op spectaculaire wijze had verpletterd. Alleen Staunton, die naar men beweerde niet durfde, ontsprong de dans.

Morphy werd waanzinnig populair in Amerika, want de Amerikanen worstelden vooral op gebied van het culturele en intellectuele nog met een enorm minderwaardigheidscomplex ten opzichte van Europa. Het schijnt dat Morphy's beeltenis in de hoogtijdagen van de Morphy-mania zelfs op baseballbats te vinden was. Maar de arme Paul zat helemaal niet op de heldenstatus te wachten en ging psychisch totaal kopje onder. Al in 1859 trok hij zich op 22-jarige leeftijd terug uit de schaakwereld. Maar speelde hij dan helemaal niet meer? Ja, dat wel. Charles Maurian was tot aan zijn dood in 1884 de enige waar Morphy nog tegen wilde spelen. Toen ik achter dit verhaal kwam werd ik een beetje opgewonden. Zou het zo kunnen zijn dat **3...Pc6** een stam(p)partij Morphy-Maurian kende. Aangezien Morphy regelmatig het Koningslopergambiet speelde, en daarin was hij in die tijd bepaald niet uniek, had ik goede hoop. Ik speurde en ik speurde, maar ik wist niet te vinden. Ook wist ik geen boek te vinden waar Maurian met **3...Pc6** in verband werd gebracht, of partijen van Maurian met **3...Pc6** anders dan tegen Morphy. Dus al die internetvermeldingen, wat moest ik daarmee, ze zouden toch ergens op gebaseerd moeten zijn? Het ging me irriteren, ik moest het weten en ik ging verder. Zo belandde ik op een goede dag in het Max Euwe-centrum met mijn neus in een stoffige 1880-edi-

tie van het standaardwerk van de 19^e eeuw, de ‘Bilguer’² en opeens werd alles duidelijk. Na **1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Lc4 Pc6** verwijst voetnoot 9 naar:
‘Von C. Moriau in Lyon, Schz.74, Febr. Angegeben. Mehr als Ausgleich ist damit nicht zu erzielen.’

Deze bronvermelding verwijst naar een artikel in het Europese schaakmedium van die dagen, de Deutsche Schachzeitung. Het Max Euwe centrum bleek daar de complete reeks van te bezitten en zo kon ik even later in waarschijnlijk de eerste publicatie over **3...Pc6** lezen:

*‘Seit mehreren Jahrhunderten schon hat man unausgesetzt eine sichere und unabweisliche Verteidigung gegen das Läufergambit gesucht, und der Erfolg dieser Nachforschungen ist, wie Herr v.d. Lasa sagt, die Meinung, dass Schwarz den Gambitbauern nicht behalten kann. Viel Versuche in gespielten Partien, nebst Nachsuchungen in verschiedene Schachwerken, haben mir bewiesen, dass Sb8-c6 ein guter Zug in diesem Gambit ist. Warum aber Schwarz im allgemeinem diesen Zug so spät spielt, begreife ich nicht.’*³

Moriau, Maurian, Moriau, Maurian. Dat kan geen toeval zijn. Ik vermoed dan ook dat ooit iemand even iets niet gecheckt heeft, op horen zeggen is afgegaan en de Maurian-verdediging werd geboren. Van Moriau heb ik trouwens al helemaal geen partijen gevonden. Zijn analyses in het artikel zijn niet echt van een hoog niveau, maar wel leuk is te zien dat Moriau’s behandeling van **3...Pc6** geheel in de stijl van z’n tijd is. Hij behandelt vooral **4.d4 g5** en **4.d4 Dh4+ 5.Kf1 g5** en eindigt zijn analyse stevast met zinnen als ‘und Schwarz muss den Gambit-Bauern behalten.’ Juist het feit dat zo vele zwartspelers automatisch aan de gewonnen f-pion gingen hangen moet voor de eerste KLG-spelers een feest zijn geweest. De voorzover mij bekend oudste bekende partij laat zien dat het verschil met het Koningspaardgambiet nog lang niet iedereen duidelijk was:

Bergh, S. - Gotlin, O. Stockholm 1867

1. e4 e5 2. f4 exf4 3. Lc4 Pc6 4. d4 g5 5. Pf3 Le7 6. 0-0 Pa5 7. Lxf7+ Kxf7 8. Pe5+ Kf8 9. Lxf4 gxf4 10. Dh5 De8 11. Txf4+ Pf6 12. Dh6+ Kg8 13.Dg5+ Kf8 14.Pc3 h6 15.Txf6+ Lxf6 16.Dxf6+ Kg8 17.Tf1 d6 18.Pf7 Th7 19.Dg6+ Tg7 20.Pxh6+ Kh8 21.Dxe8+ 1-0

Amusant, maar die opening lijkt naar de huidige maatstaven nergens op. Zwart speelt **4..g5?**, een zet die in het Koningslopergambiet een enorme slag in de lucht is omdat wit met h4 de zwarte pionnen onder vuur kan nemen zonder dat zwart met g5-g4 een paard kan aanvallen. Wit negeert het verschil met het Koningspaardgambiet en speelt gewoon Pf3. De veel te jong gestorven Hongaar Charousek (1873-1900) laat zien hoe dat appeltje wel geschild dient te worden:

Rudolf Charousek – Engländer, Kaschau 1892

1. e4 e5 2. f4 exf4 3. Lc4 Pc6 4. d4 g5 5. h4 Lg7 6. hxc5 Dxc5 7. Pe2 Lf6 8. Lxf4 Dxc2 9. Tg1 Dxe4 10.

Pbc3 Df5 11. Pd5 Lh4+ 12. Lg3 Lxc3+ 13. Pxc3 De6+ 14. Kf2 Kd8 15. Dd2 Pge7 16. Tae1 Dd6 17. Dg5 Dg6 18. Dh4 Dxc2+ 19. Kf3 Te8 20. Pxe7 Pxe7 21. Txe7 Txe7 22. Te1 c6 23. Dxe7+ Kc7 24. De5+ Kb6 25. Dc5+ Kc7 26. Pf5 b5 27. Dd6+ Kb6 28. Pe3 Dg6 29. Pd5+ Ka6 30. Lxb5+ Kxb5 31. Db4+ Ka6 32. Pc7+ 1-0

Leuke speler die Charousek! En weer een speler waar ik nog nooit van gehoord had. Een anekdote uit de oude doos over hem:

‘Als Schüler soll Charousek das damals bekannteste Schachlehrbuch – ‘Bilguers Handbuch’ - ausgeliehen, abgeschrieben und auswendig gelernt haben, weil er es sich finanziell nicht leisten konnte, das Werk zu kaufen.’

Helaas maakte hij niet meer mee dat zij eigen creaties tot het standaardwerk gingen behoren. Zo speelde hij de volgende partij die de ‘Bilguer’ haalde en daarmee een van de klassiekers met **3...Pc6** werd:

Rudolf Rezso Charousek – Mikhail Chigorin
 Budapest 1896

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Lc4 Pc6 4.d4 Pf6 5.e5 d5 6.Lb3 Lg4 7.Dd3 Ph5 8.Ph3 Pb4 9.Dc3 Pa6? [9...f3 10.0-0 (10.Pf2 fxc2 11.Tg1 Lf5) 10...fxg2 11.Kxc2 Le7 En de witte compensatie moet er nog flink bijgeschaakt worden. 12.Pf2 Le6 13.Df3 g6 14.Pc3 Dd7 15.a3 Pc6 16.Lxd5 Lxd5 17.Dxd5 Td8 18.Dxd7+ Txd7? 10.0-0 Le2? Ook nu was 10...f3 nog mogelijk 11.La4+! c6 12.Lxc6+ bxc6 13.Dxc6+ Ke7 14.Pxf4 Pxf4 15.Lxf4 h6 16.Pc3 Lc4? 16...Dc8 17.Dxc8 Txc8 18.Pxe2 Txc2 19.Pc3 Ke6 20.Tac1 Txc1 21.Txc1± 17.e6! Tc8 17...fxe6 18.Tae1 Dc8 19.Ld6+ Kd8 20.Txf8+ Txf8 21.Dxc8+ Txc8 22.Lxf8+- 18.Lc7! fxe6 19.Lxd8+ Txd8 20.Db7+ Td7 21.Tf7+ Kxf7 22.Dxd7+ Le7 23.Te1 Te8 24.b3 Kf8 25.bxc4 1-0

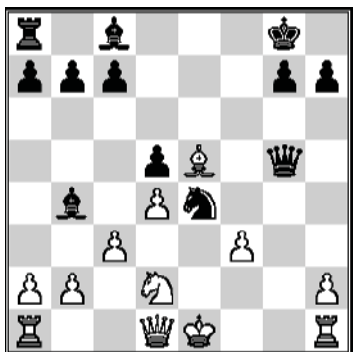
Maar Chigorin was nog niet overtuigd en twee jaar later werden ook in de tweede bekende partij door Chigorin de zwarte stukken gevoerd, maar opnieuw maakte hij er een potje van en verloor kansloos. Zoals zo vaak bleef het resultaat hangen, en Chigorin’s **3...Pc6** sloeg niet aan. Het moest nog tot 1912 duren voordat Oldrich Duras met een spectaculaire winst **3...Pc6** werkelijk onder de aandacht zou brengen.

Alexander Dawidowic Flamberg – Oldrich Duras

Gespeeld in de negentiende ronde van het thema-toernooi Opatija/Abbazia, Yugoslavia 1912. Van dit toernooi zijn er 48 partijen bekend die allen, en dat was verplicht, met het aangenomen koningsgambiet begonnen: 32 maal Konings-paard-gambiet (3.Pf3) en 16 maal het Konings-loper-gambiet. Slechts tweemaal kon een remise worden genoteerd, beiden keren in een pionneneindspel waarin echt niets meer te beginnen viel.

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Lc4 Pc6 4.d4 Pf6 5.e5 d5 6.Le2 Pe4 7.Lxf4 f6 8.Pf3 fxe5 9.Pxe5 Pxe5 10.Lxe5 Lb4+! 11.c3 0-0 12.Lf3 Dg5 13.Pd2? [13.cxb4 De3+ 14.De2

Dc1+ 15.Dd1 De3+ met eeuwig schaak] 13...Txf3!
14.gxf3 *diagram*

14. .. Dh4? Mist de kans op nog meer roem en glorie met 14...Lxc3!! 15.bxc3 Pxc3 16.Dc2 De3+ 17.Kf1 Lh3# 15.Ke2 Df2+ 16.Kd3 Pxd2 17.cxb4?? 17.De2 Pe4 18.Thf1 Dxe2+ 19.Kxe2 Pxc3+ 20.bxc3 La5² 17...Pc4 0-1

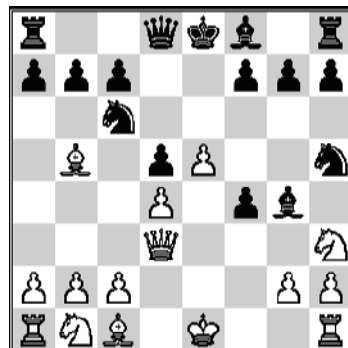
Oldrich Duras (1882-1957)

Een leuk partijtje en Oldrich zal hem ongetwijfeld aan zijn vrienden hebben laten zien. Ondanks dat dit Duras' enige bekende partij met 3...Pc6 is vermeld László Alföldy in een uitgave uit 1970⁴ dat de verdediging met 3...Pc6 terug te voeren is tot Duras, Alföldy beroept zich daarbij op het woord van Maróczy. Overigens was het historisch gezien ook wel logisch dat deze zet onderzocht zou worden, want in die tijd stond het verwante 1.e4 e5 2.f4 xf4 3.Lc4 Pf6 4.Pc3 Pc6 ook erg in de belangstelling. Helaas stopte Duras niet veel later met toernooischaak, maar met deze partij had hij wel nog mooi even 3...Pc6-geschiedenis geschreven. Hij lijkt dan ook de aangewezen naamgever voor deze variant, bij deze! De volgende jaren werd de Duras-Verdediging door enkele wereldtoppers aangewend, onder meer door het eerdere slachtoffer Flamberg, door Bogoljubow, Grünfeld en warempel, ook door de jonge Max Euwe! Zo rond zijn twintigste kreeg Euwe (1901-1981) namelijk enkele keren het lopergambiet voorgeschoteld door de Nederlands kampioen van 1912⁵ Rudolf Loman (1861-1932).

Loman, R. - Euwe, M.

NED-ch Nijmegen (2), 1921

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Lc4 Pc6 4.d4 Pf6 5.e5 d5 6.Lb5 Lg4 [6...Pe4] 7.Dd3 Ph5 8.Ph3 ..

8. .. f3 9.Pf2 fxg2 10.Tg1 Ld7 11.Txg2 Pb4 12.Lxd7+ Dxd7 13.De2 g6 14.a3 Pc6 15.Le3 0-0-0 16.Pc3 Pxd4 17.Lxd4 Pf4 18.Df3 Pxd2+ 19.Dxg2 c5 20.Le3 De6 21.0-0-0 d4 22.Lg5 Td7 23.Pce4 Da2 24.Pf6 Tc7 25.Dh3+ Kb8 26.Pd7+ Ka8 27.Pxf8 Txf8 28.Db3 Dxb3 29.cxb3 1/2-1/2

Dit was voorlopig zo'n beetje de laatste keer dat 4.d4 geprobeerd werd op een hoog niveau. Euwe zelf oordeelde in 1956:

'3...Pc6: Deze goede zet heeft geen zelfstandige betekenis, tenzij wit een minder goede voortzetting kiest.'⁶ Als beste zet noemde hij 4.Pf3 met dus de overgang naar het Konings-paard-gambiet. De grote stilte rond 3...Pc6 was begonnen. Dat gold trouwens ook voor het hele Konings-loper-gambiet. Nogmaals Euwe: 'Dit gambiet werd op grond van Jaenisch en vooral van die van Max Lange door velen sterker geacht dan het Paardgambiet, zo door Charousek, die een groot expert was op het gebied van het Koningsgambiet. Ook Spielmann heeft het Lopergambiet een tijdlang gespeeld tot Bogoljubow hem dit in 1923 afleerde. Deze laatste vond een belangrijke versterking⁷ voor zwart, die ernstige twijfel aan de correctheid van het Lopergambiet deed rijzen, en deze twijfel kon tot op heden niet uit de weg worden geruimd.'□

(wordt vervolgd)

¹ <http://www.csm.astate.edu/~wpaulsen/chess/chess.htm?001876>
<http://easyweb.easynet.co.uk/~amos/chess/555.html#555>
http://www.geocities.com/Athens/Academy/3459/eco_c.htm
<http://www.chessworld.org/C.htm>

² Handbuch des Schachspiels von P.R. von Bilguer, Leipzig 1880, 6e oplage.

³ Deutsche Schachzeitung. Neunundzwanzigster Jahrgang. Nr.2. Februar. 1874.

⁴ "Gambit-Eröffnungen" ,Laszlo Alföldy, Budapest 1970.

⁵ Dat was pas de tweede maal dat het NK gespeeld werd. Eerste winnaar was Olland in 1909.

⁶ Theorie der Schaakopeningen, Open spelen III, Dr.M.Euwe, 4e druk, 1956.

⁷ 1.e4 e5 2.f4 xf4 3.Lc4 Pf6 4.Pc3 c6! gevolgd door d7-d5.

Tekening:
Theo Blom

Intern is het moord en doodslag alom. De **A-groep** zit vol met favorieten en net als je denkt dat er een is die nu toch wel afstand gaat nemen van de rest, is er altijd weer een van de anderen om de koploper te vloeren. Voorlopig mag **Boaz** zich de koploper noemen. Zijn rustige positionele spel en zijn gave om verloren eindspelen niet te verliezen maakt hem de terechte heerser. Als hij eens wat meer nadacht over zijn eerste 15 zetten zou hij misschien nog meer winnen, want het lijkt altijd wel of hij eerst de slaap uit zijn ogen moet wrijven voordat hij aan het schaakwerk gaat. In zijn schaduw loert **Lars** op de troon. Lars houdt van ingewikkelde stellingen en pakt daar vele punten mee door ineens een stuk of nog erger van het bord te mep- pen. Van mat achter de paaltjes is hij ook niet vies – als het maar wint. Hij moet alleen wel om zijn e-pion denken, want na het veelvoorkomende **1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5 4.Pc3 Pf6** wil Lars nog geregeld terugvallen op het dubieuze **5.Pd5** gevolgd door **5.. Pxe4** en problemen.

Al op enige achterstand is **Sam** zijn slechte start flink aan het goedmaken. Hij is oppermachtig in het 2^e deel van de competitie en heeft voor iedereen wel een gemeene truc klaarliggen. 'Jij mijn dame aanvallen? Mag hoor, want ik ga mat dreigen'. Vaak is de tegenstander zo op de houtjes gericht dat Sam goedkoop aan zijn punten komt. Ja, bananenschillen heeft hij altijd wel bij zich en er zijn er al heel wat van zijn tegenstanders over uitgegleden. **Jouke** is wat minder op dreuf dit jaar. Waar zijn geniale offers vaak tot mooie aanvallen leiden, is dat helaas zelden meer genoeg om te winnen. De tegenstanders pakken hun voordeel en gaan dan rustig achterover leunen totdat onze held is uitgeraasd om hem vervolgens op een nul te trakteren. Hij leert er wel veel van en je moet deze verliespartijen maar als offer op de lange termijn zien. Hij is wel verschrikkelijk goed op dreuf op de Grand-Prix toernooien en heeft al twee bekern gewonnen. Jouke maakt zelfs kans om zich bij de besten van de D-groep te plaatsen aan het einde van de reeks want met nog drie toernooien voor de boeg staat hij knap vijfde.

Nadat **Danza** in het eerste deel de vloer aanveegde met de B-groepers, redt ze zich ook prima bij de

De jeugd

Tom Spits

oudere jongens. Een aantal van de toppers is ook al hardhandig getrakteerd op haar degelijke stellingen. Eindspelletjes winnen, laat dat maar aan Danza over. Zolang de tijd haar niet nekt is zij aan het einde van de partij levensgevaarlijk. **David** speelt slechts af en toe mee. Hij heeft het te druk en komt dus maar één keer in de drie weken. Hij peinst er echter niet over om van de club af te gaan, want hij vindt het veel te leuk. Hij is dol op funschaak en zolang het maar raar genoeg is, doet hij wel mee. Zijn enige nadeel is dat hij soms boven zijn bord lijkt weg te dromen, waardoor de vlag af en toe voor een abrupt einde zorgt en hij weer met beide voeten op de grond staat.

Bij de **B-tjes** is **Iskander** de baas en dat zal iedereen weten ook. Met een grote glimlach op zijn gezicht pakt hij nog een paard van het bord en volgt er een triomfantelijk 'schaak!'. Iskander houdt erg van winnen en wil dus niet tegen de sterkeren spelen. Maar ja, je zal toch een keertje bij de A-groep moeten gaan schaken. **Oran** is dit jaar ook doorgebroken. Hij studeert zelfs al een beetje en komt je lastigvallen met vragen of je hem de Draak wilt leren. Hij vindt het zo'n leuke naam, dat moet ook wel een leuke opening zijn. Tja, wat moet je dan anders doen, dan met hem achter het bord te gaan zitten. Helaas voor hem zijn zijn gedachten na twee zetten al weer ergens anders en moet je hem soms weer even bij de les proberen te krijgen. Herdersmat, daar is hij ook dol op, al trapt hij er zelf ook nog wel eens in. Een ander lid van de club van doorgeefschakers is **Luc**. Luc weet het altijd beter en zal dat graag voor je op het bord demonstreren. Voor hem geen laffe openingen. Pionnen zijn er om weg te geven zodat je makkelijker bij de stukken van je tegenstander kan. Een opmerkelijke taktiek, maar het werkt prima.

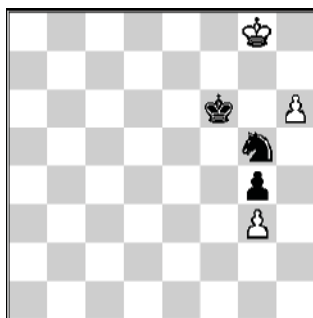
Josua complementeert de club en wil eigenlijk alleen maar tegen de allerzwaksten spelen. 'Aanraken is zetten' is ook maar een relatief begrip want het lijkt alleen maar te gelden voor zijn tegenstanders. Als je hem er op wijst, zet hij zijn onschuldige gezicht op 'ja, maar toen ik mijn dame aanraakte had ik niet gezien dat ik schaak stond'. Ja, de regels zijn hard – ook in de B-groep. **Diane** zal ons binnenkort gaan verlaten, want ze vindt het niet zo leuk meer. Ze wil echter wel de derde stap afmaken, want dan heeft ze wat afgerond. Hoewel we dat best al pittig vinden, worstelt ze zich er dapper en goed doorheen. Als ze nu nog wat meer tegen anderen zou willen schaken, dan zou ze misschien een stuk beter zijn dan ze denkt dat ze is. Ondertussen zijn er, door de prachtige posters van **Maarten Leuw** en **Theo Blom**, weer twee nieuwe leden bij: Isidor en Koya. **Isidoor** is ook al aangestoken met het doorgeef-schaakvirus en **Koya** kan heel goed een looper nadoen: armen langs je lijf en kin omhoog – dat gaat helemaal goedkomen.

Uiteraard draait de jeugd niet zonder de vakkundige leiding van de vrijwilligers die zich elke dinsdag weer uit hun werk haasten om na vlot wat gegeten te hebben weer op tijd aanwezig te kunnen zijn. **Tom** en **Matthijs** redden zich wel, maar het blijft een zware klus. Gelukkig wordt de last wel verlicht door de komst van de vriendelijk **Tabé Bas** die met zijn prachtige verhalen en studies de oudere jeugd bezighoudt, terwijl Tom en Matthijs de jonkies begeleiden. De sfeer is goed en we beginnen geregeld wat mooie dingen te zien van 'ons talentloos gespuis'.

De jeugd doet het uitstekend extern.

Na de promotie vorig jaar kregen ze ineens 1 uur de tijd voor de hele partij. Ook de tegenstanders die ze achter het bord zien zitten zijn van een wat steviger kaliber dan vorig jaar. Dat **Boaz**, **Jouke**, **Lars** en **Sam** gegroeid zijn wordt al gauw duidelijk als ze winnen van Landsmeer, nipt verliezen van Almere 3 en zelfs keurig winnen van het sterke Probleem 2. De partijen tegen de sterkere teams VAS 6 en de aanstaande kampioen VAS 5 waren een lust voor het oog. De kampioen kwam nog wel goed weg met 3-1, maar het

6^e van VAS moest met 2-2 genoeg nemen. Met nog twee teams uit de onderste helft voor de boeg moet het seizoen toch wel keurig boven het midden afgesloten kunnen worden: een verschrikkelijk goed resultaat van onze jongens.

Als kopman doet **Boaz** zijn plicht naar behoren. Tegen het sterke VAS 5 speelt hij tegen een jongen uit de koningsgroep, wat bij VAS toch wel wil zeggen dat je bovenin meetelt. In deze stelling heeft Boaz wit en speelt

1. h7 Pxf7 2. Kxh7 Ke5 3. Kg6 ..

(met remiseaanbod, zwart neemt het niet aan, want die denkt dat hij gaat winnen – net als Boaz overigens)

3. .. Ke4 4. Kg5 Kf3 5. Kh4! en wit won toch nog. □

De mannen van 4h

Jildo Kalma

Vorig jaar was ik er eindelijk eens op tijd bij, waardoor ik dit jaar nog net een keertje mee kon doen met het Corus-toernooi, voordat het ter ziele zou gaan. De goede berichten die volgden zou ik een jaar of wat geleden als vanzelfsprekend hebben gerelateerd aan mijn deelname, maar tegenwoordig word ik geplaagd door realiteitszin, bescheidenheid en meer van dat soort zaken, al zijn er gelukkig nog steeds mensen die vinden dat ik het hoog in mijn bol heb. Om hen te bedienen, informeer ik bij deze maar eens even hoe het eigenlijk staat met de voordracht, gedaan door Tony Lith in CN 398, op pagina 15; ik neem aan dat dergelijke aangelegenheden uitermate serieus worden genomen.

Goed, het toernooi nu. Misschien niet met het beste schaak, maar groep 4h zorgde wel voor de meeste spanning dit jaar. En dat terwijl op de rustdag, na vijf ronden, alles nog zo duidelijk leek. Op 1 Manuel uit Amsterdam met 4,5 , op 2 De Kleijnen uit Alphen a/d Rijn met 4, de rest eerbiedig op afstand. Maar zo'n rustdag doet rare dingen met een schaker. In ronde 7 likken de mannen van het eerste uur hun wonden, beiden spelen remise, zodat Manuel nog steeds op kop gaat (5), maar wel met vijf man in z'n nek, te weten De Kleijnen, Ruigt, Van Vuure (Heerhugowaard), Bakker en Kalma (beiden Amsterdam), allen op 4,5. In ronde 8 rekent Bakker af met koploper Manuel en moet ik het opnemen tegen De Kleijnen.

De Kleijnen - Kalma

1.d4 f5 2.Lg5 h6 3.Lh4 g5 4.e3 Lg7 5.Dh5+ Kf8 6.Lg3 Pf6 7.Df3 d5?! 7..d6 is hier meer op z'n plaats. 8.c4 c6 9.Ld3 e6 10.Pc3 Pbd7 11.De2 Da5 12.f3 c5 13.Tb1 Kf7 14.Dc2 dxc4 15.Lxc4 Pb6

Zwart is weggekomen met z'n enigszins dubieuze opzet en er zijn nu kansen voor beide partijen.

Wit speelde hier echter het onbegrijpelijke 16.Lb3??

diagram

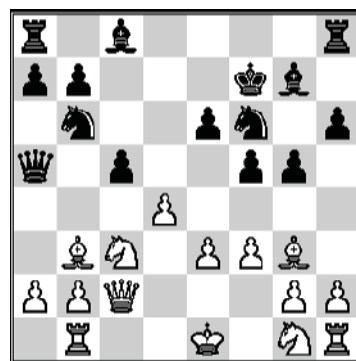
Na 16... c4

17.La4 Pfd5

ging wit nog een poosje door, maar tevergeefs.

Wat zou dokter Kikkert (zie CN

399, p.32) hiervan zeggen? In ieder geval lijkt die De Kleijnen me geen man voor de sofa, volgend jaar zit ie er gewoon weer. Ze zijn wel wat gewond, daar in 4h en in zeker opzicht sterker dan Kasparov.

Op het CS trof ik voorafgaand aan de laatste ronde medekoploper Kees Bakker, toevallig ook m'n tegenstander van die dag. In de trein bespraken we de politieke situatie in Luxemburg en onze partij werd na elf bloedstollende zetten remise, waardoor de derde Amsterdammer van het gezelschap, Peter Manuel, zich nog bij ons kon voegen. En toen was er snert (en gratis bier). □

het SGA persoonlijk kampioenschap 2004

Micha Leuw

Mijn persoonlijk kampioenschap van dit jaar verliep elo-technisch volgens verwachting. Daar was ik allang blij mee want in de weken voorafgaand aan het toernooi kon ik geen deuk in een pakje boter slaan. Elders in dit nummer zijn mijn partijen tegen Hengel en Witt te vinden met uitstekend commentaar van mijn tegenstanders. Deze partijen hebben wat meer inhoud dan onderstaande partij. Wegens grote externe druk moest ik echter een partij inleveren, vandaar. Onder-

staande partij zou echter toch van groot belang voor mijn toernooi geweest kunnen zijn. Volgens Albert Blees is niets gevaarlijker dan een eerste ronde waarin je een zwakker geachte tegenstander met groot gemak oprolt. Dit leidt alleen maar tot zelfoverschatting, luiheid en gebrek van een gevoel voor gevaar. Misschien dat ik daarom me nooit echt heb kunnen mengen in de strijd om de hoogste plaatsen, misschien ben ik gewoon wel te slecht.

Micha Leuw – Han Mawira
Commentaar Micha Leuw
 PK Amsterdam

1.e4 d6 2.d4 Pf6 3.Pc3 g6 4.Le3 c6 5.Dd2

Lekker systeemje, wit speelt tegen de ontwikkeling van Lf8. Zodra deze speelt komt Lh6.

5. .. Da5

Ken ik niet, maar de zet getuigt van een opgewekt gemoed.

6.Ld3 ..

Geeft e4 alvast een extra dekking en anticipeert op b5-b4.

6. .. b5 7.Pf3 Lg7!

Nu krijg ik mijn zin. Nog even wachten met Pdb7 lijkt me logischer.

8.Lh6 Lxh6 9.Dxh6 b4 10.Pe2 b3+ 11.c3 ..

11Pc3 is nog bekend. De tekstzet

lijkt me sterker. Wit bouwt een stevig centrum en heeft derhalve zijn handen vrij voor de aanval. Zwart kan op a2 nemen maar die kan ik vroeger of later met Pc1 wel weer terug winnen leek me.

11. .. La6 12.Lxa6 Pxa6 12...Dxa6 13.e5 Pe4 14.Dg7 Tf8 15.e6 13.0-0

13.e5 dxe5 14.Pxe5 Dd5 15.0-0 Had ook gekund maar ik vond het wel prettig om eerst mijn koning in veiligheid te brengen zodat ik volledig voor de aanval kon gaan.

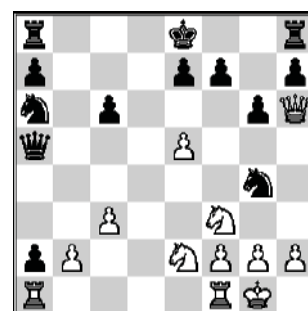
15. .. Lxa2?

veel te langzaam, zwart moet iets anders verzinnen.

14.e5 dxe5 15.dxe5 Pg4? Zie diagram

Dit verliest een stuk bij slechte stelling. Beter: 15...Ph5!? 16.Pc1 Dd5 17.Txa2 Pc7.

16.Dg7 Tf8

16...0-0-0 17.h3 is ook niet echt te spelen.

17.h3 h5 18.hxg4 hxg4 19.Pfd4 c5 20.b4!

Alles stuk maken.

20. .. cxb4 21.e6 bxc3 22.exf7+ Txf7 23.Dg8+ Tf8 24.Dxg6+ Tf7 25.Dc6+ 1-0

Coen Venema

Mijn eerste SGA Toernooi en direct in de loodzware B-groep. Ik kom eigenlijk steeds goed uit de opening en meestal krijg ik met rente mijn gambietpion terug. Alleen gaf ik vaak de partij na de opening weer uit handen en verloor. Eigenlijk ben ik maar over één partij echt tevreden. Eindelijk krijg ik het door mij zo gewenste IJslandse Gambiet op het bord. Ik heb dit een keer op de club gespeeld en als wit het niet goed speelt is het snel gebeurd vraag het Leo Oomens.

Eiselaar - Coen Venema
 PK-SGA, 2004

1.e4 d5 2.exd5 Pf6 3.d4 Lg4 4.f3 Eindelijk.

4. .. Lf5 5. c4 e6 6. Dxe6

En nu gewoon:

6.Pc6

En hopen dat wit door slaat en ja hoor:

7. exf7 ..

Dit is vragen om moeilijkheden.

7. .. Kf7

Snel een toren naar e8 en aanvallen maar, de koning staat voorlopig veilig.

8. Le3 Lb4 9. Pc3 Te8 10. Kf2 .. en nu doorgaan met de aanval, niet van dat benauwde ..

10. .. Txe3!

zie diagram

11. Kxe3 Pxd4 12. Dxd4 De7+

Wit zit in zware problemen en ik haal mijn eerste biertje. Als de witte koning naar d2 gaat speel ik Td8 en weg is de witte Dame. Wit doet het

dus anders.

13. Kf4 ..

Ik neem mijn eerste slok dit moet mat gaan.

13. .. Ph5 14. Kxf5 De6 15. Kg5 Le7 16. Kxh5 Dg6 mat
 Afgelopen, heerlijk. Eindelijk fluitend naar de tram. □

Hugo van Hengel

Enige tijd geleden vertelde ik Micha dat ik mezelf had voorgenomen voortaan met 1.d4 te openen. Hij vond dat jammer, omdat hij onze theoretische discussies in het Siciliaans erg interessant vond. Daar had hij natuurlijk wel gelijk in en daarom heb ik in deze partij toch maar met 1.e4 geopend. De partij volgt lange tijd de theorie en wat daarna volgt is dermate heftisch dat de liefhebber zijn vingers erbij aflijkt. Er gebeurt gewoon van alles in deze partij.

Hugo van Hengel (2129)- Micha Leuw (2103)
8 februari 2004

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 e6 6.Le3 a6 7.g4 h6

Enige tijd geleden speelde ik tegen Micha in deze stelling 8.f4. Hoe dat is afgelopen heeft u kunnen lezen in CN 398. Voor de afwisseling koos ik nu voor 8.f3. **8.f3 b5 9.Dd2 Pbd7 10.0-0-0 Lb7 11.h4 b4 12.Pa4 Da5 13.b3 Pc5**

Wit lijkt nu in *no time* te worden opgerold, maar wit heeft nog een grappige verdediging die je natuurlijk wel even moet weten als je deze variant speelt.

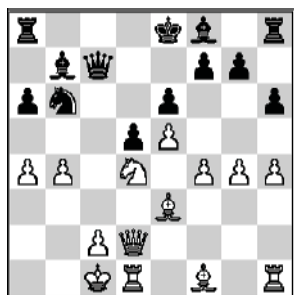
14.a3 Pxa4 15.axb4 Dc7 16.bxa4

Tot hier kende ik de theorie van deze variant redelijk, hierna ben ik op m'n eigen creativiteit aangewezen. Wit heeft een pion meer, maar materiaal is in deze stelling totaal niet van belang. Er is vrij veel lucht rond de witte koning, maar ook de zwarte koning staat nog altijd in het midden. Zwart speelt nu de thematische opstoot in het centrum.

16. ... d5 17.e5 Pd7

Natuurlijk niet 17. ... Dxe5? wegens 18. Lf4 en de zwarte dame is ingesloten.

18.f4 Pb6

Een belangrijk moment in de partij: wit staat voor de keuze om direct aan te vallen (f4-f5), of eerst de verdediging te versterken. Een veel gespeelde variant is 19.f5

Pxa4 20.fxe6 Pc3 21.exf7 Kxf7 22.Ld3 Lxb4 23.Tdf1 Kg8 24.Df2 zoals gebeurde in Anand-Gelfand (Shenyang, 2000); een partij die later in remise eindigde. Een ander voorbeeld is **19.f5 Pc4 20.Lxc4 Dxc4 21.fxe6 Lxb4 22.exf7 Kxf7 23.Dd3** zoals in Anand-Van Wely (Monte Carlo, 2000) wat uiteindelijk werd gewonnen door Anand. **19.a5** is niet zo sterk wegens **19. ... Pc4 20.Dc3 De7!** (Topalov-Kasparov; Linares, 1999). **19.Th3..**

Met deze zet wordt de toren bij de verdediging betrokken. Er is een opvallende gelijkenis met de partij Kasparov-Topalov (Wijk aan Zee, 2001): **19.Th3 Pc4 20.Dc3 Tc8 21.Ld2 Le7 22.Le1 Tb8 23.f5.**

19. ... Pxa4 20.Lf2 Tc8 21.Le1 Tb8 22.Tb3?

Niet echt nodig, direct f4-f5 brengt meer vaart in de aanval.

22. ... Le7 23.f5 Kd7 24.fxe6

Zwart heeft grote moeite met de verdediging van e6. Ik besloot meteen maar te ruilen. Na **24. Lh3** lijkt mij dat zwart zich kan verdedigen met **24. ... exf5 25.gxf5 f6 26.e6 Kd8** en hoe gammel de zwarte verdediging ook oogt, het is niet eenvoudig om er doorheen te breken.

24. ... fxe6 25.g5 hxg5 26.Lh3

Dan maar op deze manier e6 onder vuur nemen.

26. ... Th6 27.De2

Na **27.hxg5 Tg6 28.Lh4 Dd8 29.Tg1 Pb6** lijkt zwart de zaak redelijk op orde te hebben. [Noot van de redactie met medeweten van de auteur: de schijn bedriegt hier echter: na **27.hxg5 Tg6?** wint wit met **28.Dd3! Lxg5+ 29.Kb1 Th6 30.Pex6 Txe6 31.Lxe6 Kxe6 Dg6+**. Zwart zal dus na **27.hxg5** meteen de kwaliteit moeten geven met **27. ... Txxh3**. Micha Leuw liet weten dat hem dat niet gedeerd zou hebben.]

27. ... Db6 28.Dg4 Tf8 29.hxg5 Txxh3 30.Txxh3 a5?

Deze zet lijkt heel sterk, want nu zwart de witte aanvalsgolf heeft overleefd, is de beurt weer aan zwart om aan te vallen. Ik koos hier voor een hernieuwde aanvalspoging, terwijl verdedigen nu de juiste keuze zou zijn geweest. Wit heeft nu: **31. Ta3!** en het zwarte paard gaat verloren, want op **31. ... Lc6** volgt **32. Dxe6.**

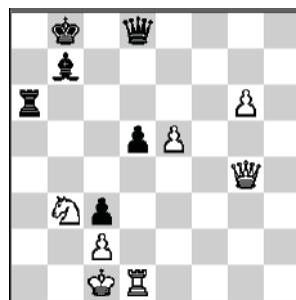
31.Th7? axb4 32.Txg7 Pc3 33.g6!

De witte toren op d1 is niet van belang, want op **33. ... Pxd1** volgt **34. Lh4!** en wit wint.

33. ... Ta8 34.Txe7?

Opnieuw kies ik ten onrechte voor de aanval. Veel sterker is het ijzige **34. Pb3!** Bijvoorbeeld **34. ... De3 35. Ld2 Pe2 36. Kb1 Pc3 37. Lxc3 Dxc3 38. Dh4 Te8 39. Dd4** en wit staat gewonnen.

34. ... Kxe7 35.Dh4+ Kd7 36.Dh7+ Kc8 37.Dg8+ Dd8 38.Dxe6+ Kb8 39.Lxc3 bxc3 40.Pb3 Ta6 41.Dg4

Zo, de tijdcontrole is gehaald en ik dacht hier mijn verdediging staande te kunnen houden. Echter, na enige minuten van bezinning realiseerde ik mij de gruwelijke waarheid. Zwart

kan in deze stelling geforceerd winnen, sterker nog, het is mat in een paar zetten. Totaal niet op m'n gemak liep ik rond in de speelzaal, lijdzaam wachtend op de genadeklap van Micha. **41. ... Df8??**

De genadeklap blijft uit! Zwart kon direct winnen met **41....Ta1!! 42.Pxa1 Da5 43.Kb1 Da3** en ondekbaar mat op b2.

42.Tg1 Nu heeft wit ruimte gemaakt voor een vlucht van de koning via veld d1. De stiekem meegesnoepde pionnen brengen nu de beslissing. **42. ... Lc8 43.Dg3 Da3+ 44.Kd1 Db4 45.g7 Le6 46.g8D+ Lxg8 47.Dxg8+ Ka7 48.Tg7+ Kb6 49.Db8+** Zwart geeft het op. 1-0 □

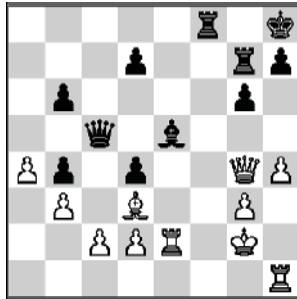
Niek Narings

Caïssa versus Zult

Gebrand was ik. De eer van Caïssa stond immers op het spel. Die Zult had ons al te vaak op ons eigen Eijgenbrood-toernooi te kijk gezet met oneindig lijkende series overwinningen. En nu zat hij daar weer aan bord 1 van ditmaal het Amsterdamse PK, waar hij als Noord-Hollander toch aan mee mocht doen omdat hij tevens lid is van Euwe. Voelde hij zich in dit toernooi juist door de aanwezigheid van al die Caïssanen weer helemaal in z'n nopjes? Mogelijk. In ieder geval zat hij weer uiterst relaxed z'n potjes te winnen. In de vierde ronde, we hadden beiden 3 uit 3, mocht ik dan eindelijk gaan proberen zand in zijn soepel draaiende schaakmachine te gooien. Mijn primitieve wraakgevoelens bleken echter niet bijzonder productief, want vanuit een licht voordelige stand overspeelde ik in het middenspel mijn hand. Wel wist ik nog net een eindspel met ongelijke lopers te bereiken en opeens leek de remise toch binnen bereik:

Niek Narings – Daan Zult
1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.f4 g6 4.Pf3 Lg7 5.Lb5 Pd4 6.a4 e6 7.0-0 Pe7 8.Pxd4 8...cxd4 9.Pe2 a6 10.Ld3 f5 11.Pg3 0-0 12.b3 fxe4 13.Pxe4 Pd5 14.g3 a5 15.La3 Pb4 16.De2 b6 17.Lxb4 axb4 18.Pd6 Dc7 19.Pxc8 Taxc8 20.Tae1 Dc5 21.Dg4 Tce8 22.Te2 Te7 23.Tfe1 Lf6 24.h4 Kh8 25.Kg2 Tg7 26.Th1 e5?! Hier zat ik eigen-

lijk op te wachten. Met afwachtend spel had zwart een nauwelijks te kraken fort kunnen bewaken.
27.fxe5 Lxe5 28.

De4?! Teveel gericht op de eigen aanvalskansen. Met 28.The1 d6 (28...Lc7 29.Te8) 29.Tf1 Kan wit aansturen op een dubbele torenruil waarna de sterke witte loper en de vele zwakke zwarte pionnen wit goede winstkansen bieden.
28...Lc7! O jee, dat is een verschil! Opeens kan zwart een batterij richten op het zwakke punt in de witte stelling, g3. Deze verrassende diagonaalswitch zie je ook regelmatig in de Grünfeld-verdediging. Mijn afgerichte schaakbrein vindt kennelijk dat zoiets niet hoort. Ik raak dan ook onmiddellijk het spoor bijster.
29.Tf1?! De koele voortzetting is 29.The1 Dd6 30.Dg4 Tgf7=
29...Txf1 30.Kxf1 Lxg3 31.Da8+ Tg8 32.Te8 Txe8 33.Dxe8+ Kg7 34.Kg2?! 34.Dxd7+ Kh6 35.Dd8! met remise als meest waarschijnlijke resultaat. **34...Lxh4 35.Dxd7+ Kh6 36.Dg4 Dg5 37.Le2 Dxd4+**

38.Lxg4 Le1 39.d3 Kg5 40.Kh3 h5 41.Ld7 Kh6 42.Kg2 g5 43.Kf3 Ld2 44.Ke4 Le3 45.Kd5?

Ik kon de verleiding van een spannende wedloop niet weerstaan. Gek genoeg plaatste ik bij deze alles-of-niets-zet ook nog een remise-aanbod. Dat had eigenlijk meer gepast bij het ijzersterke 45.Kf5! waarna zwart z'n vrijpionnen niet naar voren kan brengen zonder geblokkeerd te worden op de witte velden. **45...g4 46.Kc6 Lg5 47.Kxb6 Ld8+ 48.Kb5 48.Kc5 Kg5 49.Kxd4 h4 50.Ke3 h3 51.Kf2 Kh4 52.Kg1 Lb6+ 53.Kh1 g3 54.Lc6 Kg5 55.Ld5 Kf4 56.Lc6 Ke3+ 48...Kg5 49.Kxb4 49.a5 Lxa5+ 49...g3!** Nu wel! Meestal wil zwart z'n vrijpionnen juist niet op zwart zetten om blokkade door de witveldige loper te voorkomen. Zonder de witte koning in de buurt is de loper echter machteloos en is deze methode razendsnel. Mijn vooruitberekening ging zo: 49...h4 50.Kc5 h3 51.b4 Kh4 52.a5 g3 53.a6 g2 54.a7 g1D 55.a8D met zelfs de betere stelling voor wit. **50.Lh3 Kh4 51.Lg2 Kg4 52.a5 Lxa5+ 53.Kxa5 h4 0-1**

En zo ging ook ik kopje onder tegen de verschrikkelijke Zult, die andermaal doorstoomde naar een monsterscore. Wie stopt die Zult? □

Een dubieus gambiet en het einde van een schaakdepressie?

Ed Leuw

Zoals Donner al zei: 'schaken is een geluksspel'. Dit zou een troost moeten zijn voor de na een slecht verlopen toernooi, van twijfels en zelfhaat vervulde schaker. Na zo'n toernooi van 2½ uit 7, waarbij de laatste partij werd verloren van een tegenstander met bijna 200 elopunten minder, vraagt de ongelukkige zich af wat voor sukkel hij eigenlijk is en hoe het nu verder moet in zijn (schaak)leven. Wat dit betreft kan ik putten uit ruime ervaring: 1½ punt uit 10 partijen in twee toernooien eind vorig jaar. Een ware schaakdepressie. Waarom, denk je na zo'n ervaring dan, ben ik niet zo verstandig om op te houden met het serieuze schaak om verder onder het genot van een glaasje jonge jenever uitsluitend nog met een goede vriend frivole vluggertjes te spelen en daarbij de vertrouwde meligheden te debiteren die deze vorm van schaak zo

aangenaam maken: 'wat nu, wat nu, sprak Pichégur', of: 'te laat, te laat, sprak Winnetou, het zaad is al naar binnen toe'.

Maar zo gaat het dus niet, want voordat hij het weet heeft de schaker zich al weer aangemeld voor het volgende toernooi, zich daarmee opnieuw blootstellend aan nieuw ongeluk. Zijn liefde voor het ware en edele schaak die alleen in een 'echte' partij tot haar recht komt, is te groot; maar natuurlijk is hij er ook steeds opnieuw van overtuigd dat in het volgende toernooi alles weer beter zal zijn. En zie, dat klopt, na enkele slechte prestaties volgen meestal wel weer goede of op z'n minst acceptabele prestaties. Pech gehad bij die slechte toernooien en eindelijk de mooie score die me toekomt, dat denkt hij nu zeker te weten. En gelijk

heeft hij, want het beste recept voor een lang en gelukkig schaakleven is dat de schaker op zijn minst zichzelf er van weet te overtuigen dat zijn slechte resultaten moeten worden toegeschreven aan domme tegenspoed, terwijl daarentegen zijn goede resultaten het gevolg zijn van werkelijke schaakkracht.

Ook na mijn rampzalige Eijgenbroodtoernooi, en het minstens zo beroerde Minikerstoernooi in Groningen, volgden gelukkig voor mij ook weer twee tamelijk goed verlopen toernooien: de Corus tienkamp en het SGA-PK.

In de vierde ronde van het PK trof ik Erik Goudsmit, een schaker naar mijn hart: monter, hoffelijk, optimistisch, ondernemend en niet te beroerd om op zijn tijd

ook eens foutje te maken. We hadden voorafgaand aan deze ontmoeting al drie keer eerder tegen elkaar gespeeld. Alle keren was het remise geworden. Al eerder was mij duidelijk geworden dat Goudsmit met zwart op e4 geheel in stijl altijd kiest voor het avontuurlijke maar zeer dubieuze Jänisch-gambiet.

Zoals bekend kunnen obscure gambietjes een prima verrassingswapen zijn tegen onvoorbereide tegenstanders uit het middenrif. De eerste keer dat Goudsmit deze opening tegen mij speelde was op het PK van 2000. Slechts bij geruchte had ik vernomen van het bestaan van deze variant van het Spaans. Geen idee hoe je zo iets moet aanpakken. Met enige moeite wist ik mij staande te houden in een partij waarin zwart voortdu-

Leuw, E – Goudsmit, E.
SGA-PK 18.03.2000

**1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 f5 4.d3
fxe4 5.dxe4 Pf6 6.0–0 d6 7.Te1
Le7 8.Pc3 Lg4 9.Pd5 0–0
10.Pxf6+ Txf6 11.Dd5+ Le6
12.Dd3 Tg6 13.Lc4 Lxc4
14.Dxc4+ Kh8 15.Le3 Dd7
16.Kh1 Dg4 17.Tg1 Tf8 18.h3
Dh5 19.Kh2 Tgf6 20.g4 Df7
21.Dxf7 T6xf7 22.Pd2 Pb4
23.Tac1 d5 24.exd5 Pxd5 25.Tg2
Pxe3 26.fxe3 Lg5 27.Te1 Lh4
½–½**

De tweede partij met wit tegen Goudsmit was tijdens de Corus tienkamp in 2003. Deze keer had ik het Jänisch gambiet maar eens opgezocht in m'n database. Een goede vangst. In de Megabase van Chessbase worden ruim 5000 partijen gevonden. Wit wint 39 % en zwart wint 32% van deze partijen. Dat valt dus nog mee. In deze tweede partij kwam wit na tien zetten geheel gewonnen te staan, maar wit verzuimde toe te slaan (zie hieronder) en uiteindelijk eindigde ook deze partij in remise.

Wijs geworden, bereidde ik me voor de derde confrontatie nog wat beter voor. Wit komt goed uit de opening, zwart verzuimt te profiteren van een ernstige fout van wit in het late middenspel en verliest in reeds slechte stelling door een blunder.

Leuw, E. – Goudsmit, E.
PK 2004, 28.02.2004

**1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 f5 4.Pc3
fxe4 5.Pxe4 d5 6.Pxe5 dxe4 7.Pxc6
Dd5 8.c4 Dd6**
Deze variant is zeer gunstig voor wit. Zwart verliest twee pionnen en heeft vervolgens niet veel meer dan vage rommelkansen. In de database staan ca. 150 partijen met deze variant, waarvan wit 44% wint en 20% verliest. Einde Jänisch-gambiet?
9.Pxa7+ ..
Bij Corus 2003 speelde ik *9.Dh5+* en na *9... g6 10.De5+ Kf7??* zou wit achter elkaar moeten winnen vanwege het simpele *11. Dxa8!*. Ik was ten onrechte bang om de dame te verliezen en speelde daarom *Dxd6?* waarna er van het witte voordeel niets meer overbleef.
**9. .. Ld7 10.Lxd7+ Dxd7 11.Dh5+
g6 12.De5+ Kf7**

**13.Pb5 13.Dxh8 Pf6 14.0–0 Td8
15.b3 Lc5 16.Dxd8 Dxd8 13...Tc8
14.0–0 c6 15.Pc3 Te8 16.Df4+ Pf6
17.h3 Ld6 18.De3 De7 19.b3 De5
20.g3?**

Oeps, hier geeft wit al zijn voordeel weer weg. Maar gelukkig, heer Goudsmit ziet het niet. Wit houdt zijn voordeel vast met *20.f4 exf3 21.Dxe5 Lxe5 22.Txf3 Td8 23.Tb1 (Fritz)*

20...Dh5? 20...Lc5! 21.De2??
Dxg3+

Na deze gemiste kans kan wit zijn positionele problemen vrij eenvoudig oplossen. De blunder van zwart op de 28ste zet heeft hij eigenlijk niet meer nodig.

**21.Kg2 Lc5 22.De2 De5 23.Lb2
Ld4 24.Tab1 Ph5 25.Pd1 Lxb2
26.Pxb2 Thf8 27.d3 Dg5 28.De3 ..**
Nog wel even oppassen: *28. dxe4?? Pf4+* en wit zal die nacht heel slecht slapen
28.. Pf6?? 29.Dxg5 1–0

Aan het eind van het eerste week-end bereikte ik aldus de mooie score van drie uit vier. Helaas ging mijn mooie droom van een plaatsje op het erepodium niet in vervulling doordat ik in de laatste drie ronden slechts één puntje scoorde. Aan de koffiebar in de speelzaal vertrouwde Erik Goudsmit mij nog toe: 'Dat Jänisch-gambiet is eigenlijk niks. Ik ga dat niet meer spelen'. Jammer! □

□

Alweer te bang om te winnen?!

groep C (rating < 1750) Chris Leenders

Na de smadelijke instorting op het PK van 2003 (CN 395) en Robert Kikkerts analyse van een verliespartij van mij (CN399) zou je denken dat ik voldoende gelouterd ben om gewonnen posities daadwerkelijk tot winst te voeren en te gaan voor de eerste prijs. Niet dus. Winnen in de eerste ronden is het probleem niet, is soms verbluffend eenvoudig:

C. Leenders (1693) – H. Boom (1600)

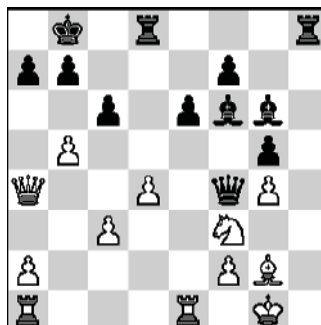
1. e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 Pf6 5. Pc3 d6 6. Le2 g6 7. Le3 Lg7 8. Dd2 O-O 9. O-O-O Ld7 10. h4 Tc8 11. h5 Pa5 12. hxg6 hxg6 ?? 13. Lh6 Ph5 14. Lxg7 Pxg7 15. Dh6 f5 16. Dxg6 De8 17. Dh7+ Kf7 18. Lh5+, en mat in 3, 1-0

Maar dan komt ronde 6. Prachtige, gewonnen stelling bij zet 20, een uur meer op de klok, 5 uit 6 lonkt...

J. Westera (1683) – C. Leenders (1693)

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Pc3 dxe4 4. Pxe4 Pd7 5. Pf3 Pgf6 6. Pxf6+ Pxf6 7. Ld3 Lg4 8. c3 e6 9. h3 Lh5 10. O-O Dc7 11. Te1 O-O-O 12. Lg5 Le7 13. Lxf6 Lxf6 14. b4 g5 15. g4 Lg6 16. Lf1 h5 17. Da4 Kb8 17... hxg4 18. hxg4 Df4 19. Lg2 Kb8 20. b5 c5 +-

18. b5 hxg4 19. hxg4 Df4 20. Lg2 20. .. Df4xg4??

20... c5 neemt de tegenkansen weg

21. bxc6 Le4?

Vergooit de laatste kans op winst of zelfs remise: 21... Df4 22. Db5 b6 23. Da6 Dc7 24. Db7+ Dxb7 25. cxb7 =+ 22. Txe4 Dxe4 23. Pe5 Df4 24. Db5 1-0

De eerste plaats is onhaalbaar, dan is winnen in de laatste ronde natuurlijk een (wel langzaam gekookt) eitje. Weer 5 uit 7, net als vorig jaar. Dat had beter gemoeten. □

Chloorgeur in het Sportfondsenbad

Tony Lith

Door de chloorgeur van Het Sportfondsenbad, langs de professionele remservice van de Kwik-Fit en voorbij de gemeentelijke uitdragerij De Lokatie gaat het naar de Wethouder Verheysporthal. Ooit bedoeld om een gezonde geest in een gezond lichaam te kweken, biedt dit gebouw ook onderdak aan de denksporters die het zonder een gezond lichaam denken te kunnen stellen. Dat het kweken van een gezonde geest geen sinecure is, blijkt vooral als boven onze hoofden de doffe dreunen van vallende judokalichamen onze denkprocessen zwaar belasten. Ik ben daar erg gevoelig voor. Dat moet wel de reden zijn waarom ik na de eerste vier ronden niet meer dan één punt had gescoord. Details zal ik u besparen. Daarna ging het wat beter. Het herstel begon na een grappige vergissing. zie diagram

In deze stelling wilde ik toren e8 spelen en daarna de andere (die van a8 via a3, c3, c1 (†), h1, h2, op h5 was terechtgekomen) op e5 plaatsen. In grote tijdnood speelde ik echter

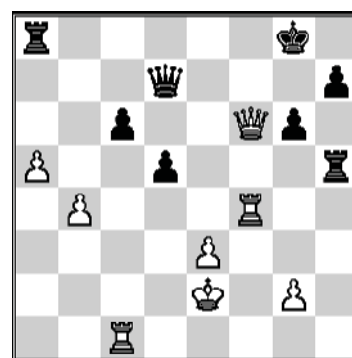
1. .. Te5

waarna wit uiteraard

2. Dxe5 deed. Onaangedaan speelde ik snel

2. .. Te8 Dg5 3. d4 Txd4 en met

4. Dxd4 kreeg ik direct een toren terug. Wie had dat gedacht.

Na 4. .. Dg3 en 5. Dxb4 zag mijn tegenstander als versteend toe hoe daarna zijn vlag viel. Door een raadselachtig besluit van de wedstrijdleiding kreeg ik daarna totaal onverwacht een vrije ronde en een punt. In de laatste ronde moest ik tegen teamgenoot Pim Zonjee (het vijfde was vrijwel compleet bezig). Hij was juist begonnen met het oppeuzelen van het ene pionnetje na het andere toen ik met een soort van schwindel-achtig offer de vreugde wreed verstoorde. Vet! Zo kwam ik toch nog op vier punten. Draaglijk zullen we maar zeggen. □

Een 'simpel' pionneneindspel uit mijn SGA-PK

Dennis Breuker

Ik wilde eerst de belangrijke momenten uit al mijn partijen bespreken, maar toen ik aankwam bij mijn partij uit de vijfde ronde bleek dat het pionneneindspel alleen al een heel werk was om uit te zoeken. Daarom heb ik besloten alleen dit eindspel te behandelen. Wie weet komt de rest van het PK in het volgende clubblad.

Ik laat eerst de partij zien, met mijn gedachten erbij, en daarna komt de analyse. Deze is zo volledig mogelijk, maar ik kan me goed voorstellen dat er fouten in zitten. Indien iemand een fout vindt die de waardering van de partijstelling verandert, dan hoor ik het graag!

De partij

Ik had zwart tegen Peter de Heer (2019)

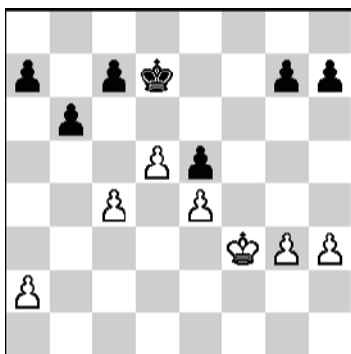

diagram 1. stelling na 32.Kg2-f3

Op zet 27 had ik bewust gekozen voor afwikkeling naar dit pionneneindspel. Ik had hier nog 5 minuten (en wit 13) tot zet 40. Ik speelde a tempo **32...h5** Om de witte koning de doorgang naar f5 te beletten. De andere zet **32...Kd6** speelde ik niet wegens **33.Kg4 Kc5 34.Kf5** en ik dacht dat ik weer terug moest naar d6 om de pion te dekken. **33.g4** Oeps. Ik had g6 gepland, maar na ruilen op h5 kan de witte koning dan de h-pion ophalen. Dat was niet gepland. Na 3 minuten speelde ik toch **33...g6 34.gxh5 gxh5 35.Kg3** Gaat de h-pion ophalen. Maar gelukkig ben ik ook net op tijd om een vrijpion te maken! **35...Kd6 36.Kh4 Kc5 37.Kxh5 Kd4!** Hier had wit het door. Hij ging even nadenken, en speelde **38.Kg4 Kxe4 39.h4 Kd3 40.h5 e4 41.h6 e3 42.h7 e2 43.h8D e1D** Gelukkig, tijdnood gehaald, en ook beide een dame. Nu ik weer tijd had, zag ik dat dit dame-eindspel gewonnen moest zijn, omdat wit alleen dameruïl kan voorkomen door al zijn pionnen te geven. En dat moet ook wel winnen. Wat geniaal gespeeld van mij (dacht ik bescheiden)! De partij ging nog verder met **44.Dh3+ De3!** En dameruïl is niet te vermijden, waarna zwart het tweede pionneneindspel wint. Wit geeft het op. **0-1**

De analyse

We gaan terug naar stelling 1. De vraag is of deze stelling gewonnen is voor zwart, of remise. Na langdurig analyseren begin ik er van overtuigd te raken dat mijn **32...h5** bij correct spel tot remise leidt. Deze partijvoortzetting bespreek ik later. Nu eerst het alternatief, **32...Kd6**. Dat is de enige winstpoging. Wit moet wel **33.Kg4** spelen, want na **33.Ke3 Kc5 34.Kd3 Kb4** komt wit in tempodwang en verliest have en goed. Bijvoorbeeld **35.g4 g5 36.Ke3 Kxc4 37.Kd2 Kd4 38.Ke2 Kxe4** en het is helemaal uit [-+]. Het gaat hier als volgt verder: **33...Kc5 34.Kf5**. Tijdens de partij dacht ik hier dat dat ik weer terug moest naar d6 om de pion te dekken. Maar ik kan natuurlijk ook nog anders dekken: **34...Kd4** en ik dek net op tijd e5. Zie diagram 2.

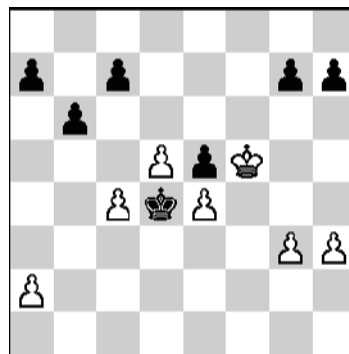

diagram 2. stelling na 34... Kc5-d4.

variant 1: 35. a4

Eerst dacht ik dat wit, zoals de computer ook voorstelt, **35.a4** moest spelen. Maar dan volgt **35...Kxc4 36.Kxe5 Kd3** en zwart gaat dame halen met de a-pion via a6 en b5. Als wit dat tegengaat wint zwart aan de andere kant. Enkele varianten:

- A. 37.Kf5 Kd4** en wit komt niet verder met zijn vrijpion, bijvoorbeeld **38.h4 h5! 39.g4 hxg4 40.Kxg4 Kxe4 41.Kg5 a6 42.Kg6 b5 43.axb5 axb5 44.h5 b4 45.Kxg7 b3 46.h6 b2 47.h7 b1D 48.h8D Db2+ 49.Kh7 Dxb8+ 50.Kxh8 Kxd5** en zwart wint het tweede pionneneindspel. [-+]
- B.** Een andere poging is om de damevleugel op te rollen middels **37.d6 cxd6+ 38.Kxd6 Kxe4 39.Kc6 Kd4 40.Kb7 Kc4 41.Kxa7 b5 42.axb5** (ook **42.a5** helpt niet: **42...b4 43.a6 b3 44.Kb8 b2 45.a7 b1D+** en zwart wint [-+]) **42...Kxb5 43.Kb7** De damevleugel is inderdaad opgeruimd, en wit heeft de oppositie. Toch wint zwart: **43...Kc5 44.Kc7 Kd5 45.Kd7 Ke4 46.Ke7 Kf3 47.g4 (47.Kf7 Kxg3 48.Kxg7 h5 49.Kg6 h4 en zwart wint [-+]) 47...Kg3 48.Kf7 g5! 49.Kf6 h6 50.Kg6 Kxh3 51.Kxh6 Kxg4** en zwart wint [-+]

C. Ook **37.g4** helpt niet: **37...a6 38.d6 cxd6+ 39.Kxd6 Kxe4 40.Kc6 b5 41.axb5 axb5 42.Kxb5 Kf4** en de beide koningsvleugel pionnen gaan eraf en zwart wint gemakkelijker [-+]

Conclusie: **35.a4** verliest.

variant 2: 35. Ke6

Terug naar diagram 2.

Een geforceerde variant waar ik pas later achter kwam, is de volgende: **35.Ke6 Kxe4 36.Kd7 b5! 37.c5 Kxd5 38.c6 e4 39.Kxc7 e3 40.Kb7 e2 41.c7 e1D 42.c8D Dxc3 43.Kxa7** met een zeer lastig dame-eindspel, waarvan ik me afvraag of zwart dit wint.

Conclusie: dit wint misschien niet voor zwart. Ik wil meer met zwart.

variant 3: 34. .. Kxc4!

Toen ik had gezien dat zwart in variant 1 **35...Kxc4** kon spelen, kwam ik op het idee om **e5** niet te willen dekken, maar meteen deze zet te spelen. We hebben nu dus de stelling uit diagram 1, maar dan met de zwarte koning op **c4**. Deze zet ziet er op het eerste gezicht gek uit, want de zet geeft wit een vrijpion. Echter, het idee van deze zet is dat de witte vrijpion tegengehouden kan worden, terwijl zwart een potentiële vrijpion krijgt (de **b**-pion), die niet kan worden tegengehouden. Zwart gaat lopen met de **a**- en **b**-pion, ruilt de **b**-pion tegen wits **a**-pion en loopt met de overgebleven pion door. Simpel, en doeltreffend. Of toch niet? Na **34...Kxc4 35.Kxe5 Kd3** is de stelling uit diagram 3 ontstaan:

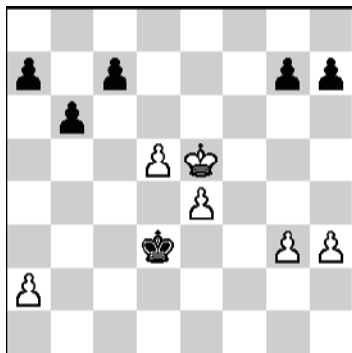

diagram 3. stelling na 35... Kc4-d3

A. Een eerste poging is **36.d6 cxd6+ 37.Kxd6 Kxe4 38.Kc6 Kf3 39.a4 Kxg3 40.Kb7 Kxh3 41.Kxa7 g5 42.Kxb6 g4 43.a5 g3 44.a6 g2 45.a7 g1D+ met schaak(!)** en zwart wint [-+]

B. Een betere poging is **36.Kf5**

- 1) Eerst bekeek ik **36...g6+?**, wat remise blijkt te zijn na **37.Ke5!** Wit gaat **h4-h5-h6** spelen. Bijvoorbeeld **37...b5 38.h4 38...b4 39.h5 a5 (39...gxh5? 40.Kf5** en nu loopt de witte **e**-pion wel

door en wint wit zelfs [-+])

40.hxg6 (40.h6 a4 41.Kf6 Kxe4 42.Kg7 b3 43.axb3 axb3 44.Kxh7 b2 45.Kg7 b1D 46.h7 Db2+ 47.Kg8 De5 en zwart wint [-+]) **40...hxg6 41.d6 cxd6+ 42.Kxd6 a4 (42...Kxe4 43.Kc5 Kf3 44.Kb5 Kxg3 45.Kxa5 g5 46.Kxb4 g4 47.a4 Kf4 48.a5 g3 49.a6 g2 50.a7 g1D 51.a8D is remise [=]) 43.e5 b3 44.axb3 axb3 45.e6 b2 46.e7 b1D 47.e8D** en dit zal wel remise zijn [=] Ook **38...h5** werkt niet wegens **39.Kf6 Kxe4 40.Kxg6 Kxd5 41.Kxh5 c5 42.Kg6 (Geen 42.g4 ? Wegens 42...c4 43.g5 c3 44.g6 Ke6 ! lokt de koning naar h6 45.Kh6 c2 46.g7 c1D+ met schaak! Zwart wint [-+]) 42...c4 43.h5 c3 44.h6 c2 45.h7 c1D 46.h8D** en ook dat zal wel remise zijn [=]

2) De winnende zet is hier **36...Kd4!**

- a) Promoveren lukt wit niet: **37.e5 Kxd5 38.e6 Kd6** en wit komt niet verder met zijn vrijpion. Ondertussen haalt zwart dame op de dame vleugel. [-+]
- b) Ook **37.Ke6** werkt niet: **37...Kxe4 38.Kf7 (38.Kd7 Kxd5 39.Kxc7 Kc5** en zwart haalt dame op de dame vleugel. [-+]) **38...Kxd5 39.Kxg7 c5 40.g4 c4 41.Kxh7 c3 42.g5 c2 43.g6 c1D** en zwart wint [-+]
- c) **37.h4** lukt net niet: **37...g6+ 38.Kg5 (38.Ke6 Kxe4 39.Kd7 Kxd5 40.Kxc7 Kc5** en zwart wint [-+]) **38...Kxe4 39.Kh6** en nu geen **39...Kxd5 40.Kxh7 c5 41.Kxg6 c4 42.h5 c3 43.h6 c2 44.h7 c1D 45.h8D** met remise [=], maar **39...b5 40.Kxh7 Kf5! (40...a5? 41.Kxg6 b4 42.h5 a4 43.h6 b3 44.axb3 axb3 45.h7 b2 46.h8D b1D** is zelfs beter voor wit [+/-]) **41.Kh6 a5 42.h5 gxh5 43.Kxh5 b4 44.g4+ Kf6 45.Kh6 a4 46.g5+ Kf7 47.Kh7 b3 48.g6+ Kf6 49.axb3 axb3 50.g7 b2 51.g8D b1D+ met schaak(!)**. Het lijkt wel een studie. Het klopt net. **52.Kh8 Dh1+ 53.Dh7 Dxh7+ 54.Kxh7 Ke5 55.Kg6 Kxd5** en zwart wint het tweede pionneneindspel. [-+]
- d) Ook **37.g4** is het niet: **37...g6+ 38.Ke6 (38.Kf6 Kxe4 39.Kg7 Kxd5 40.Kxh7 g5! 41.Kg6 c5 42.Kxg5 Ke5 43.h4 c4 44.h5 c3 45.h6 c2 46.h7 c1D+ en zwart wint [-+]; 38.Kf4 b5 39.h4 b4 40.h5 a5 41.hxg6 hxg6 42.Kg5 a4 43.Kxg6 b3 44.axb3 axb3 45.Kf6 b2 46.g5 b1D** en zwart wint [-+]) **38...Kxe4 39.Kd7 sKxd5 40.Kxc7 Kc5** en

zwart loopt met de meerderheid op de damevleugel en haalt dame. [-+]

- A.** Een geheel ander idee is **36.h4** met plan h5-h6. Als wit h6 heeft gespeeld kan zwart op twee manieren reageren: 1) g6. Wit haalt dan de h7pion op en promoveert met de h-pion 2) gxh6. Wit speelt dan Kf5 en loopt met de e-pion door. In beide gevallen wint wit.

- 1) Het voor de hand liggende **36...g6?**

helpt niet: **37.h5!** Toch. **37...a5** (37...gxh5 38.Kf5 en de e-pion loopt simpel door. [-+]) **38.h6 b5 39.Kf6 Kxe4 40.Kg7 b4 41.Kxh7 a4 42.Kxg6 b3 43.axb3 axb3 44.h7 b2 45.h8D b1D 46.Dh5** met zeer goede kansen voor wit [+/-]

- 2) Ook **36...b5?** is niets: **37.h5 b4 38.h6 g6 39.Kf6 Kxe4 40.Kg7 a5 41.Kxh7** en we zitten in de vorige variant. [+/-]

- 3) Gelukkig is er nog wel een oplossing: **36...h5!** Alleen zo. **37.Kf5** (37.Kf4 Kd4 komt op hetzelfde neer.) **37...Kd4 38.g4** (38.Kg6 Kxe4 39.Kxg7 Kxd5 40.Kh6 c5 41.Kxh5 c4 42.Kg4 c3 43.h5 c2 44.h6 c1D en zwart wint [-+]) **38...hxg4 39.Kxg4 Kxe4 40.Kg5 Kxd5 41.Kg6 c5 42.Kxg7 c4 43.h5 c3 44.h6 c2 45.h7 c1D 46.h8D Dc3+ 47.Kg8 Dxb8+ 48.Kxh8** en zwart wint [-+]

- A.** Nadat ik al deze varianten had gezien dacht ik dat 35... Kxc4 won. Maar het plan van variant C is prima, alleen moet je met wit eerst h5 verhinderen: **36.g4!** Ik denk dat dit remise is! Bijvoorbeeld **36...b5 37.h4** (37.d6 cxd6+ 38.Kxd6 Kxe4 39.Kc5 Kf4 40.Kxb5 Kg3 41.Ka6 Kxh3 42.Kxa7 Kxg4 43.a4 h5 44.a5 h4 45.a6 h3 46.Kb8 h2 47.a7 h1D 48.a8D Dxa8+ 49.Kxa8 g5 en zwart wint met de tweede dame [-+]) **37...b4 38.h5 a5 39.Kf5** (39.h6 gxh6 40.Kf5 a4 41.e5 b3 42.axb3 axb3 43.e6 b2 44.e7 b1D 45.e8D Df1+ 46.Ke6 De1+ 47.Kd7 Dxe8+ 48.Kxe8 en zwart wint dit tweede pionnenindspel: 48...Kd4 49.Kd7 Kxd5 50.Kxc7 Ke5 51.Kd7 Kf4 52.Ke6 Kxg4 [-+]) **39...g6+** (39...Kd4? 40.e5 Kxd5 41.e6 Kd6 42.h6 gxh6 43.Kf6 en wit wint [+/-]) **40.hxg6 hxg6+ 41.Kxg6 Kxe4 42.g5 a4 43.Kf7 b3 44.axb3 axb3 45.g6 b2 46.g7 b1D 47.g8D Kxd5** En dit is remise volgens de Nalimov eindspel databases. [=]

Conclusie: deze variant leidt tot remise. Balen. Ik wil zo graag bewijzen dat zwart gewonnen staat (want mijn intuïtie zegt dat ook). Nou, dan moet ik dus nog een zet terug in de partij.

variant 4: 33... g6

Ik zei in de partijvariant bij 32...h5 dat ik de witte koning de doortocht naar f5 wilde beletten. Dat kan natuurlijk ook met 33...g6. Zie diagram 4.

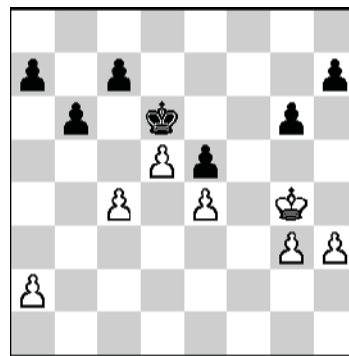

diagram 4, stelling na 3...g7-g6

De enige manier voor wit om verder te gaan is om gebruik te maken van deze verzwakking, als volgt: **34.Kg5 Kc5 35.Kh6 Kd4!** Het gaat -net als in de partij- om de e-pion. **36.Kxh7 Kxe4 37.Kxg6 Kd3 38.h4 e4 39.h5 e3 40.h6 e2 41.h7 e1D 42.h8D Dxb3+ 43.Kf5 Kxc4** en de stelling van diagram 5 is bereikt.

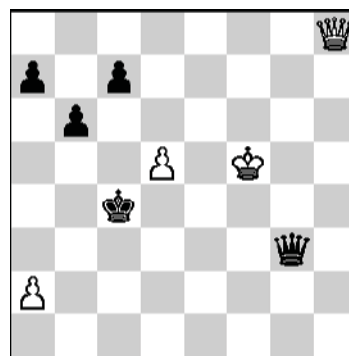

diagram 5, stelling na 43... Kxc4

met een zeer goed, en waarschijnlijk gewonnen dame-eindspel voor zwart. Dit kan ik niet helemaal uit-analyseren, dus hier volgen wat voorbeeldvarianten om de kansen van zwart aan te tonen. Het idee is om gratis d5 te winnen, en dan met de c-pion te promoveren. Daartoe dient de zwarte koning tegen de schaakjes te schuilen achter de zwarte pionnen. **44.Db8 a5 45.Db7 Kd4 46.Dc6 Df3+** (Niet 46...Df2+ 47.Kg6 Dxa2 48.Df6+ Kc4 49.Dc6+ Kd3 50.Dxc7 Dg2+ 51.Kh6 Dxd5 52.Dxb6 En dit is remise volgens de Nalimov eindspeldatabase. [=]) **47.Kg6 De4+ 48.Kh6** (48.Kg7 Dxd5) **48...Df4+ 49.Kh7 Dd6** De witte koning is ver weggelekt. Nu d5 slaan (en wit kan dan niet op c7 slaan wegens dameruïl), en het wint. **50.Db5 Dxd5 51.Db2+ Kc5 52.Kg6** Een voorbeeldvariant: **52...Kc6 53.Kf6 Kb7 54.Ke7 c5 55.Dc2 c4 56.a4 c3 57.Dh7 De5+ 58.Kf8+ Dc7 59.Dc2 Dd7 60.Kg8 Kb8 61.Dh2+ Dc7 62.Dc2 Dd8+ 63.Kg7 Dd2 64.Db3 Dd7+ 65.Kh6 Dc6+ 66.Kg5 c2 67.Dg3+ Ka7** en de c-pion promoveert. [-+]

Conclusie: variant 4 lijkt te winnen voor zwart. Zit ik toch goed met mijn intuïtie. Deze ellende had ik me allemaal kunnen besparen als ik meteen deze zet in de analyse had gezien en bekeken, en niet eerst 34... Kd4

en 34... Kxc4. Maar dan had ik ook niet zoveel zaken van het pionneindspel geleerd. En ik hoop dat ik die bij deze heb overgedragen.

De partijvoortzetting

Nu nog de analyse die bij de partij hoort. Peanuts vergeleken bij de analyses hierboven.

Na mijn **32...h5?** is het remise. Zoals gezegd was 32... Kd6 de enige winstpoging. En een heel goede. Wit speelde **33.g4?** en maakt het zichzelf daarmee onnodig lastig. Sterker nog, wit verliest dit waarschijnlijk. Beter en simpeler was **33.Ke3 Kd6 34.Kd3 Kc5 35.Kc3** met remise. [=] Ik speelde **33...g6?** waarna het weer remise moet zijn. De zet **33...h4!** dwingt het dame-eindspel uit de partij af, zonder dat wit de reddende keus krijgt om zijn koning op g5 te zetten: **34.g5 Kd6 35.Kg4 Kc5 36.Kxh4 Kd4 37.Kg4** hier zie je het: de koning kan niet naar g5! **37...Kxe4 38.h4 Kd3 39.h5 e4 40.h6 gxh6 41.gxh6** En de dezelfde stelling als na zet 41 in de partij is bereikt. Zie aldaar. **34.gxh5 gxh5 35.Kg3!?** Wit doet een winstpoging, want hij dacht nog steeds dat hij beter stond. Dat dacht ik tijdens de partij touwens ook. Ook hier houdt **35.Ke3 Kd6 36.Kd3 Kc5 37.Kc3** eenvoudig remise[=] **35...Kd6 36.Kh4 Kc5 37.Kxh5 Kd4 38.Kg4?** Deze zet lijkt me te verliezen. Wit was ook in tijdnood, en kon het allemaal niet uitrekenen. Tot remise leidt **38.Kg5 Kxe4 39.h4 Kd3 40.h5 e4 41.h6 e3 42.h7 e2 43.h8D e1D 44.Dh7+** dat kan nu wel. In de partij faalt deze zet op De4 met schaak! **44...Kxc4 45.Dxc7+ Kxd5 46.Dxa7** remise [=] **38...Kxe4 39.h4 Kd3 40.h5 e4 41.h6 e3 42.h7 e2 43.h8D e1D**

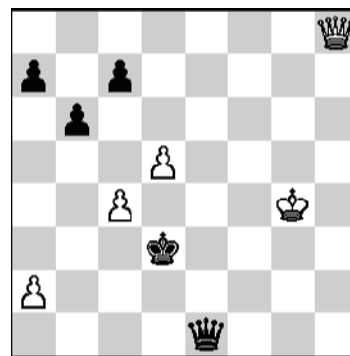

diagram 6, stelling na 43...e2-e1D

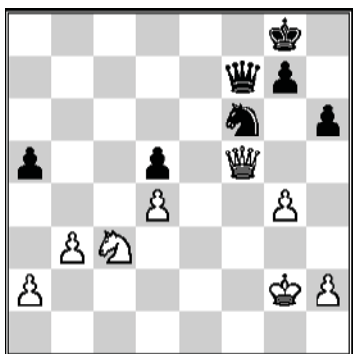
44.Dh3+? Dit is een slechte zet. Beter was **44.Db8 De4+ 45.Kg3 De5+ 46.Kg4 Kxc4** en hetzelfde type eindspel als in Diagram 5 is bereikt. Maar, zoals gezegd, dat lijkt me niet te houden voor wit. Maar de tekstzet verliest op slag. Ik wilde de dames van het bord hebben. Dus geen **44...Kxc4?! 45.Db3+ Kc5 46.Dc2+ Kxd5 47.Dxc7** en het is nog een lastig eindspel wat lang kan duren, maar **44...De3!** Dameruil is niet te vermijden, en zwart wint het tweede pionneindspel. Wit geeft het op. Het is dan ook uit, bijvoorbeeld **45.Dxe3+ Kxe3 46.Kf5 Kd4 47.Ke6 Kxc4 48.Kd7 Kxd5 49.Kxc7 Kc5** en zwart wint achter elkaar [-+] **0-1**

Met dank aan Ruffian, Fritz, Chess Genius, en de Nalimov eindspeldatabases. □

Smakelijk eten!

Jildo Kalma

Het was dit jaar weer ploeteren, op het PK. Gelukkig kun je in de B-groep af en toe nog een vorkje mee prikken. Was vorig jaar de winnaar van deze editie,

Sternau, gastheer (CN 395), nu mocht ik aanschuiven bij de heer Wastiaux.

Kalma-Wastiaux, PK 2004 (3)

Zwart speelde hier **31...Dc7** en zou na een zet als **32.Pe2** een klein succesje hebben geboekt in zijn strijd om te overleven. Ik trapte er echter in en speelde **32.Pxd5**.

Mijn tegenstander, eindelijk bevrijd van de vernederingen die het vechten voor remise met zich mee kan brengen, pende het witte paard met **32...Dc6**, waarna hij zijn blik langdurig op mij richtte, met een walgelijke mengeling van medelijden en triomf. Om het hapje extra smakelijk te maken, speelde ik het spelletje een minuutje mee en kwam toen met **33.Dc8+**.

Zwart heeft niets anders dan **33...Dxc8**. Ook het toetje (het eindspel) na **34.Pe7+** smaakte heerlijk! □

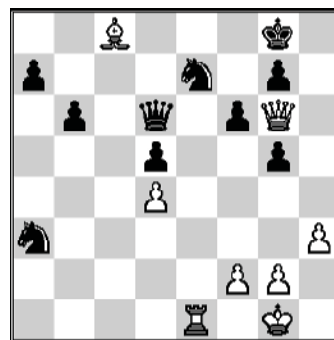
De Caïssa-persprijs voor oud-hoofredacteurs CN Pim Zonjee

Tony Lith – Pim Zonjee SGA-PK 29-2-04

1.d4 d5 2.Pf3 c5 (weg met de gebaande weg, ruim baan voor de ruimte, open moet die opening! wij noemen haar: Dametegangambiet) **3.Lf4 Pc6** (daar gaat het om: de pion vóór het paard; jaren geleden al was me op gaan vallen dat partijen waarin ik het dame-paard óver de c-pion deed springen alle, ik herhaal: alle verloren gingen; hij die dezelfde ervaring heeft, met hem zou ik willen spreken, ook met haar trouwens) **4.e3 Lg4** (ik zie menigmaal spelers de loper opsluiten binnen de keten door e6 te doen, het snijdt me door de ziel: Ten kansel met deze bisschop! op c8 heeft hij als ik goed tel één veld...) **5.Le2 e6 6.Pc3 Pf6 7.h3** (wit wil graag mijn slechte loper ruilen tegen zijn raspaard op f3 dat de centrale velden d4 en d5 beheerst, *perfetto!*) – **Lxf3** (vaak is er koudwatervrees voor het kwijtraken van het loperpaar, dat zijn de spelers die zètjes doen, om na een loopgravenstrijd al hangend & wurgend het walhalla van het eindspel met een pion+ te betreden; 'leuk geschaakt? nee, maar wel remise gemaakt!') **8.Lxf3 cxd4 9.exd4 Db6 10.Pe2 Lb4+ 11.c3 Le7 12.0-0 h6** (ik haat dit soort tempoverlies als het om verdedigen gaat; maar hier had ik een oog op g5, Lg3, Pe4, Te1, Pxd3, hxd3 en bv. 0-0-0.) **13.b4 ..** (grafzet: c3 wordt het zwarte aanknopingspunt, en veld c4 het begeerde stopveld; ik heb altijd al het idee gehad dat Tony's sterke kant niet het positieospel, maar het tactisch inzicht is) **13. .. Dd8** (bereidt de betwisting van veld d6 voor) **14.Te1 Ld6 15.Db3 Lxf4?** (Dc7 is natuurlijk beter) **16.Pxf4 0-0** (tsja, je moet voortdurend naar de eisen en verandering der stelling je plan aanpassen) **17.a4 Pe8** (het driestappenplan naar c4) **18.Pd3** (c5 is echter geen stopveld) **Pd6 19.b5?** (merci!) **Pa5 20.Db4 Pac4 21.Te2 b6 22.Db3 Dg5 23.Td1 Tfe8 24.Pb4 Pa5 25.Da3 Df4??** (ik wilde het paard op d6 dekken, want na het beoogde 25. .. Tc7 volgt 26.Pxd5 exd5 27.Dxd6 met pionwinst, zo dacht ik, niet ziende dat het de zwarte dame is die terugslaat op d5 en dan meteen weer d6 dekt; een ordinaar geval van schaakblindheid dus; met Df4 verschaf ik nu wit een prachtig aanknopingspunt:) **26.Pd3 Pdc4?** (ook nog het verkeerde paard, nu was

er weer de volgende luchtspiegeling: 26. .. Pac4 27.Dxd6 Pxd6 28.Pxf4 en uit, maar zwart slaat natuurlijk niet met zijn paard terug op d6, doch met zijn dame; het begon nu tot mij door te dringen dat het drankmisbruik van de vorige avond mijn paarden hier grotelijks te grazen nam.

27.De7 Dd6 28.Dh4 Da3 (alsof mij niets kon gebeuren ondanks *eine Königin und ein Pferd am Rande*, besloot ik tot pionnenroof) **29.Lh5 Tc7 30.Dg3** (wit heeft nog 5 minuten voor 10 zetten tot de tijdcontrole, zwart nog 20, maar nu doet zich aan Tony het Bas Lewerissa-effect voor: door topconcentratie beginnen allerlei klieren de z.g. Bas Lewerissahormonen af te scheiden, die er toe leiden dat de betrokken speler, in casu Tony Li(gh)th, het Licht gaat zien) — **Tac8 31.Pf4 Dxa4** (nu ook doorzetten) **32.Tde1 Dxb5** (gebiologeerd door de blik van de slang, knabbelt het zwarte konijn nog wat voort) **33.Lg4 Pa3** (op geen enkel ander veld is het paard veilig, en die torens op de c-lijn moeten nu toch eens in actie komen) **34.Pxe6 Txc3 35.De5 ..** (zover is het dus gekomen: zwart jaagt de witte dame naar het matveld g7) **35.... f6 36.Df5 Tc1 37.Dg6 Txe1+ 38.Txe1 Dd7 39.Dd3 Dd6 40.Pg5! ..** (dreigt Dh7+ met mat op de volgende zet, èn Lxc8) **40. .. hxd5 41.Lxc8 Pc6 42.Dg6 Pe7**

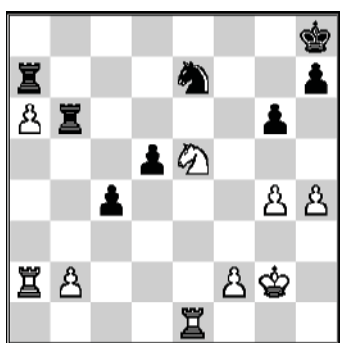
43.De8+ en zwart geeft op.
Moraal van het verhaal: drank maakt meer kapot dan je lief is.
En ook: leuk hè, dat schaken.

Hans Dirks (1851) - Gerie Opgenhaffen (1840) Hans Dirks 28.02.2004

Deze partij tegen Gerie Opgenhaffen speelde ik op de zaterdag van het tweede weekend van het SGA kampioenschap (ronde 6 van de B groep). Ik had het eerste weekend afgesloten met 2,5 punten uit 4. Ronde 5 van vrijdagavond kon ik door sociale verplichtingen niet spelen. Er restten mij dus nog 2 partijen om nog een redelijke eindscore neer te zetten. Zover ik me kan herinneren heb ik een positieve score tegen mijn tegenstander en ik was vol goede moed aangetreden om Gerie met wit te verschalken.

1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 Deze zet speel ik de laatste tijd wel vaker om de simpele reden dat bijna niemand de theorie kent. Ik heb nog een oud openingsboekje van Razuvayev en Matsukevitch van zo'n 20 jaar geleden (The Anti-Sicilian 3 Bb5(+)), waar veel van de ideeën van deze opening worden besproken. Bovendien vermijdt dit systeem veel theorie van de populaire Siciliaanse varianten... **g6 4.0-0 Lg7 5.Te1 a6 6.Lxc6 bxc6 7.c3 d5** Deze zet had ik nog niet tegen me gehad in deze opening. **8.e5 e6** Een slechte strategische zet zoals Gerie na de partij ook aangaf. De witte loper van zwart hoort buiten de pionnenketen. **9.d4 cxd4 10.cxd4 Dc7 11.Lf4 Ld7**

12.Pbd2 Op weg naar c5... **Tc8 13.Pb3 a5 14 Dd2 a4 15.Pc5 Pe7** Zwart wil zijn a-pion niet eens meer verdedigen. **16.Pxa4 0-0 17.Lh6** Achteraf vraag ik me af deze loperruil nou wel zo nodig was... **Lxh6 18.Dxh6 Pf5 19.Dd2 Dd8 20.Pc5 Tc7 21.a4** naar voren met de vrijpion... **f6 22 exf6 Dxf6 23.Pe5 Lc8 24.a5 Pe7 25.a6 Ta7** Rond dit moment kwamen Ed Leuw en ik elkaar in de wandelgang tegen en vonden beiden dat wit hier wel erg goed, zo niet gewonnen stond. **26.Pg4** Hier begon ik mede als gevolg van lichte tijdnood minder goede zetten te produceren. Directer was **Te3** geweest... **Df4 27.De2 Dxd4 28.Pxe6 Lxe6 29.Dxe6+ Kh8 30.Dxe5** Dameruil is haast gedwongen... **Dxe5 31.Pxe5 c5 32.g4 Tb8 33.Ta2 c4 34.Kg2 Tb6 35.h4** Hier had ik natuurlijk **Pd7** moeten spelen (35.**Pd7** **Tbxa6** 36.**Txa6** **Txd7** 37.**Tae6** en wit staat veel beter). De *comedy of errors* vervolgt... **Kg7??**

En hier wint 36.**Pd7** na .. **Txd7** 37.**a7...** 36.**Tea1 Pc6 37.Pxc6 Txc6 38.Ta5 d4 39.Kf3 Tf6+ 40 Ke4 d3 41.Kd4 Tf4+ 42 Kc3 Txc4 43 Tb5 Tf4 44.Tb7+ Tf7 45.Txa7 Txa7 46.Kxc4 d2 47.b4??** Hier had ik de laatste kans alsnog deze blundervolle partij te winnen door eenvoudig 47. **Kb5** **Te7** 48.**Td1** **Te5+** 49.**Kc4** **Ta5** te spelen, waarna de vrijpion op b2 de partij had kunnen beslissen. Nu kan zwart nog zelfs een poging tot winst wagen na 47...**Tc7+** 48 **Kd3** **Tc1** 49.**Kxd2** **Txa1...** **Txa6** 48.**Td1** **Td6** 49.**b5** meteen **Kc3** ziet er beter uit... **Kf6** 50.**Kc3** **Td5** 51.**b6** **Tb5** 52.**Txd2** **Remise**

Ik ben uiteraard niet trots op deze partij, maar het typeert wel de manier waarop ik in dit toernooi met mijn kansen omging. Bijna al mijn winst- of verliespartijen werden beslist door een grote of minder grote blunder van mij of van mijn tegenstander.

De gebruikelijke fles wijn in de traditionele weddenschap tussen André Bach en mijzelf op wie de meeste punten haalt in het toernooi is dit jaar gewonnen door André. □

Micha Leuw – Rob Witt

commentaar Rob Witt

[bekort en overgenomen van de website van Euwe]

1.e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Pc6 5. Pf3 Db6 6. a3 .. 6 ..Ph6 7. b4 cxd4 8. cxd4 Pf5 9. Lb2 ..

Hier dacht ik een minuut of 10 na. In januari had ik tweemaal binnen 24 uur verloren van Gertjan van der Hoeven en Daan Zult. Angst voor driemaal = scheepsrecht besloot ik nu het andere systeem te spelen, zij het zonder enige kennis van zaken.

9. .. Ld7 10. g4 Ph6

De andere hoofdvariant is **Pf6**. Ik weet niet welke beter is.

11. Tg1 ..

11. **h3** is gebruikelijker volgens mijn tegenstander en waarschijnlijk ook beter. Timman won er afgelopen jaar nog een mooie partij mee tegen C. Hansen.

11... f6 12. g5 ..

Dit kwam voor mij als een verrassing. Ik vond er één partij mee van Afek, net als mijn tegenstander een regelmatig bezoeker van schaakcafé Gambit. Zouden ze het bekeken hebben? In die partij antwoordde zwart **g6** en er werd remise gegeven.

12. .. fxc5 13.Txc5 Pf5

Dit kostte me een kwartier. Voornaamste probleem was waar mijn koning heen zou moeten en welk stuk naar e7 moet. Ik besloot een paard op f5 te zetten en

daar voorlopig te handhaven en vervolgens lang te rokeren.

14. Ld3 Pce7 15. Pc3 0-0-0

Zo had ik het gepland toen ik tot **Pf5** besloot.

Interessant is toch ook 15... **Dd8** 16. **Pa4** **b6** 17. **Pc3** **a6** Nu dacht Micha bijna 20 minuten na.

16. Db3 g6

Hier was ik heel tevreden over. Paard f5 krijgt een extra steuntje voor het geval wit een kwaliteit wil offeren op f5 om pion d5 te krijgen. Verder komt **Lh6** in de stelling en een wit plan met **a4** wordt verhinderd.

17. a4 ..

Hij doet het toch! Ik was er zeker van dat hij mijn antwoord overzien had.

17... Pc6

En inderdaad ging wit nu 25 minuten in de denkmode.

18. Pb5 .. De beste.

18... Lxb4+

Micha dacht tijdens en na de partij dat 18... **Pxb4** het sterkste was. Ik had het niet serieus overwogen wegens 19. **Lxf5** (19. **Le2** **a5** is wel beter voor zwart.) 19... **gxf5** 20. **Pd6+** **Lxd6** 21. **exd6** **Dxd6**.

19. Lc3 Da5

Veiliger was 19... **a5** 20. **Lxb4** **Pxb4** 21. **Lxf5** **gxf5** 22. **Pd6+** **Kb8** al heeft wit ongetwijfeld compensatie voor zijn pion.

20. Lxb4 Dxb4+

Een fout wordt met een fout beantwoord. Een beetje moe geworden, had ik te weinig aandacht besteed aan

20... Pxb4 Het ziet er heel goed uit voor zwart. 21. Lxf5 Lxb5 22. Lxe6+ Kb8 23. Kd1 The8 24. Lh3 Te7 zwart staat duidelijk beter. Als dit klopt betekent dat dat wit toch had moeten kiezen voor 20.Pxa7+
21. Dxb4 Pxb4 22. Lxf5 gxf5 23. Pd6+ Kb8 24. Tb1 ..
 Deze had ik gemist. Tijdens de partij dacht ik dat ik verloren stond. De damevleugelpionnen wegen niet op tegen de kwaliteit en een heel gevaarlijke witte h-pion. En ook nu denk ik dat nog steeds.

24 .. a5 25. Pf7 Lxa4 26. Pxd8 Txd8 27. Kd2 ..
 Ondanks lang nadenken kon ik hier niks speelbaars vinden. Toen ik nog 10 minuten had, besloot ik maar te zetten.

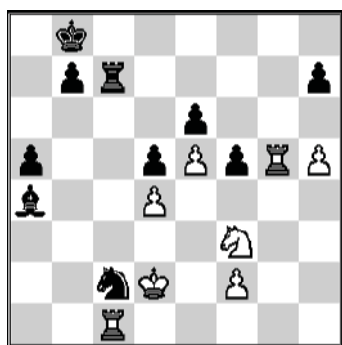
27... Td7

De enige zet was misschien toch 27... Tc8 Het leek me niks wegens 28. Tc1. Fritz vindt dit zelfs beter voor zwart. Ik weiger dat te geloven. ..Txc1 29. Kxc1 Pd3+ 30. Kb1 Pxf2 en wit haalt pion h7 op en wint met zijn h-pion. Ik zie echt niet hoe zwart moet spelen. Bijv. 31. Tg8+ Kc7 32. Tg7+ Ld7 33. Pg5 Kd8 Fritz vindt het nu gelijk. 34. Pxd7 Ph3. Ik ga dit niet analyseren. Het moet gewonnen zijn voor wit. Die Fritz, die kan me wat.)

28. h4 Tc7 29. Tc1 Pc2

Fritz geeft weer 29... Txc1 als gelijk, maar het is nog hopelozender dan bij de vorige zet.

30. h5 ..

A tempo gespeeld omdat natuurlijk zijn plan was. Het is hier niet te geloven dat ik in de partij deze pion te pakken krijg, hoewel dat ook nog eens fout was!

Direkt winnend was hier 30. Pe1 Tc4 31. Pxc2 Lxc2 32. Txc2 Txd4+ 33. Ke3 Txd4 34. Tg7

30... Tc4 31. Tg8 Ka7 32. Tg7 h6

Ik dacht eerst dat dit een fout was. Nu komt pion e6 ook in testaan. Nu achteraf poneer ik met enige aarzeling de stelling dat h6 misschien wel geniaal is. De witte toren moet een rijtje opschuiven om de pion op te halen en daarmee staat pion b7 niet meer gepend! Vooralsnog denk ik dat het gelijk staat.

33. Tg6 Pxd4 34. Txc4 Pxf3+ 35. Ke3 dxc4 36. Kxf3 Ld1+

Een menselijke reactie om de h-pion te willen pakken waar ik al sinds zet 25 bang voor ben. Bovendien had ik hier nog 3 minuten. Maar wat is 36... B5?

37. Ke3 Lxh5

Zelfs nu heeft zwart misschien winstkansen met 37...

a4 38. Kd4 a3 39. Kc3

38. Txe6 a4 39. Txb6 ..

Nu moet wit weer gewonnen staan.

39. .. Le8 40. Kd4 b5

Tijdnoodfase voorbij. Hier liep ik naar buiten voor wat nicotine. Ik trof mijn tegenstander daar. We spraken even over de partij. Ik zei o.a. dat ik het in alle fasen een interessante partij gevonden had ondanks dat ik ging verliezen. Misschien dat hierdoor de concentratie van mijn tegenstander wat verslapte. Ik had die opmerking natuurlijk niet bewust gemaakt.

41. Th8 ..

Mijn tegenstander vond dit achteraf een blunder, maar het verpest niks. Alleen mijn antwoordkwam als een verrassing. Dat knaagt toch aan je zelfvertrouwen en al gauw ga je dan spoken zien. (Winnend is ook 41. e6)

41... a3 42. Kc3

42. Th3 wint nog steeds makkelijk. Nu na de tekstzet begon ik weer hoop te krijgen.

42... Lf7

Bluf of niet? we zitten in de uitvluggerfase en de klok tikt verder. (Het normale 42... Lc6 dat veld h1 bestrijkt, maakt misschien ook remise. In de partij was ik er niet zeker van wegens 43. Th3 Vanwege dit antwoord speelde ik het niet, omdat ik nu de a-pionverlies.

43. Th1 ..

Mijn Lf7 was dus geen bluf. 43. Th7 Kb6 44. Txf7 b4+ 45. Kc2 b3+ 46. Kb1 c3 47. Tf8 Kb7 48. Tf7+ Kb6 is remise.

43... Kb6 44. Kb4 a2 45. Ta1c3 46. Kxc3 Kc5 47. f4 b4+ 48. Kb2 b3 49. Td1 Ld5 50. Td3 Kc4

Ik was er hier van overtuigd dat het remise was.

(Makkelijker was echter 50... Kc6 51. Tg3 Kd7 52.

Tg7+ Ke8 en wit kan nooit verder komen.)

51. Td1 Kc5 52. Tg1 Kd4

(52... Kc6 53. Tg6+ Kc5)

53. Te1 Le6 54. Td1+ Ke4 55. Td6 Lg8 56. e6 Lxe6

57. Txe6+ Kxf4 58. Ta6 Ke3

Er was geen tijd om langdurig te rekenen en ik was ook doodmoe. Ik speelde op gevoel de koning naar e3 om de witte koning af te houden. Fout dus, de koning naar de andere kant maakt makkelijk remise. Jammer, mijn geschwindel had eerst bijna de winst opgeleverd, daarna nog een remise, maar rest de lege dop. Simpel is 58... Kg3 59. Kxb3 f4 60. Kc2 f3 61. Kd1 f2 62. Ke2 Kg2 63. Tg6+ Kh3 64. Ta6 Kg2 en wit komt niet verder.

59. Kxb3 f4 60. Kc2 ..

De winnende zet. Zonder dat ik dit hier nog besepte.

60... f3

Beter maar ook verliezend is 60... Ke2 61. Txa2 f3 62.

Kc1+ Ke1 63. Ta8)

61. Kd1 ..

Nu zag ook ik dat het verloren was.

61. .. f2 62. Ta3+ 1-0

Een beetje beduusd feliciteerde ik mijn tegenstander.

Toch was ik niet erg teleurgesteld. Het toernooi was toch al niks en deze partij met al zijn fouten had

Partij van de maand

Vijf zeer interessante, op het scherp van de snede gestreden partijen dingen mee om de prijs van de maand. Daarna laat Jeroen Hoogenboom zien hoe men een partij ook op veel simpeler wijze kan winnen. Aardig is dat in de meeste onderstaande partijen een theoretische discussie wordt gevoerd over klassieke en beproefde sytemen uit de schaaktheorie: een modeloverwinning van Niek Narings met zwart in een scherpe Grünfeld, Dennis Breukers die eveneens met zwart glorieus terug komt in een scherp gecalculeerde Schotse partij en een koelbloedige weerlegging van het zwarte spel in het aloude en zeer gevreesde Marshall gambiet door Leo Oomens.

Waarschijnlijk zullen vele naspelers van deze partij verbaasd zijn (en misschien was Leo dat tijdens de partij ook wel) dat wit na 'dameverlies' goed blijkt te staan en zij zullen met instemming zien hoe de partij resoluut verder naar winst wordt gevoerd.

Leo, zoveel fans van Het Middenrif hebben meegedeeld met het onrecht aan het schaakbord dat je je regelmatig moest laten welgevalen en zij zijn getroost door je stoïcijnse verwerking daarvan. Zij zullen nu delen in je tevredenheid over deze uitstekend gespeelde partij.

Leo, proost!

Leo Oomens – Sander Tigelaar

Interne Competitie Ronde 5

Commentaar Leo Oomens

Ik weet niet of deze partij voldoet aan de scherpe criteria voor opname in deze rubriek, maar voor mij is dit de beste partij die ik in jaren heb gespeeld. Extra leuk vind ik dat een lastige variant van de Marshall op het bord komt. Die wordt door geen van ons tweeën optimaal gespeeld, maar we deden ons best. Uiteindelijk geeft Sander op de 37ste zet de partij weg. Maar ook wanneer hij daar Kf7 had gespeeld en de partij in remise was geëindigd, zou ik heel tevreden zijn geweest over deze partij. Als ik door een eigen onnauwkeurigheid zou hebben verloren, zou dat natuurlijk weer hebben bevestigd dat ik helemaal niet kan schaken. Nu ja, kijk maar.

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4 Pf6 5.O-O Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 O-O 8.c3 d5

De Marshall. In jaren niet op het bord gehad. Als ik vermoed had dat Sander dat zou aandurven, zou ik een anti-Marshall-zet overwogen hebben.

9.exd5 Pxd5 10.Pxe5 Pxe5 11.Txe5 c6 12. d4 Ld6 13.Te1 Dh4 14.g3 Dh3 15.Le3 Lg4 16.Dd3 Tae8 17.Pd2 f5

hier wil Fritz graag 17...Lf5 spelen. Nunn 1989 houdt nog geen rekening met deze zet. Ik meen me te herinneren dat Adams deze zet speelde in een partij tegen Timman in het begin van de jaren '90, maar

misschien was hij toen al niet helemaal nieuw. Adams' zet gold op dat moment als een poging van zwart om remise te bereiken. Fritz gaat hier verder met **18.Df1 Dh5 19.Ld1 Dg6 20.Lf3 Pxe3 21.fxe3** Misschien wel een idee voor de zwartspelers.

18.f4

Lang nagedacht of niet eerst Df1 de beste volgorde was. Maar wat wanneer zwart de dames ruilt en vervolgens zelf f4 speelt? Ik kon niet goed schatten of dat voordelig zou zijn voor wit of juist voor zwart. Met Fritz in de hand lijken de kansen dan vooral voor wit te zijn.

18...Te6 19.Df1 Dh5 20.a4 Tfe8

Wat te doen met de dubbel aangevallen loper? Je kunt Lf2 spelen en zwart daarmee uitnodigen een toren te ruilen. Hoe meer stukken zwart ruilt hoe minder aanval hij overhoudt in ruil voor de pion. Je kunt ook de loper nog eens dekken met Df2. Volgens Nunn 1989 ben ik hier overigens te bezorgd voor die loper. Hij doet gewoon **21.axb5** en na **Txe3 22.Txe3** slaat hij nog eens door met **23.bxc6** waardoor het gepende paard op d5 hangt. Dat ziet er goed uit: stukkenruil met twee pionnen extra. Bovendien moet zwart rekening houden met het doorlopen van die c-pion. Maar ik deed het bangelijke:

21.Df2 ..

waarmee ik volgens Fritz een voordeel van +0,94 reduceer tot +0,18}

21...g5

breekt de g-lijn open en blokkeert

de diagonaal naar h6. Dat maakt voor zwart ofwel Tg6 ofwel Th6 mogelijk. Allebei onprettig voor wit. Maar als dit zwarts plan is, dan is de verdubbeling van de torens op de e-lijn niet nodig en tempoverlies. Nunn 1989 geeft dit plan dan ook alleen met de toren nog op f8. Maar je kunt ook zeggen dat zwart hier probeert *the best of both ways* te krijgen.

22.axb5 gxf4 23.Lxf4? ..

Het alternatief 23.gxf4 verzwakt de pionnenstelling ernstig. Ik houd de g-lijn het liefst dicht. Bovendien wilde ik de toren nog eventjes weghouden van h6. Maar mijn keus voor Lxf4 is een misrekening. Ik verwachtte ten onrechte alleen **23...Lxf4 24.Txe6 Txe6**. En ik meende dan te kunnen vervolgen met **25.Dxf4**. Na Te2 zou ik het dreigende mat op h2 kunnen afdekken met Pf1. Nu zie ik dat het paard op d5 niet gepend is vanwege een toren op e6. Ik moet dus spelen **25.gxf4**. De dame blijft hangen op f2 en dus kost ook dan **25...Te2** de dame. Vergeleken bij de partij houdt wit dan zelfs een loper minder over. De kwetsbaarheid van veld e2 is overigens een standaardmotief in de Marshall, 21.Df2 is dus een enorme blunder. Dat Fritz na 21.Df2 wit nog waardeert met +0,18 geeft te

denken.

23...Te2!

dreigt mat op h2

24.Txe2 Txe2 25.Dxe2 Lxe2

26.Lxd6 ..

Hier is bxc6 beter. Fritz beoordeelt de stelling dan zelfs als +0,96 voor wit. Enig uitzicht op winst. Maar ik wilde het loperpaar op het bord houden. Ik heb nu een toren en een loper voor de dame, het loperpaar, een pion, plus een penning op het zwarte paard. Bovendien heeft zwart een slechte loper. Ik zag daarom nog wel wat in deze stelling. Fritz deelt enigszins mijn optimisme. Hij geeft wit hier nog steeds +0,37 en zelfs na zwarts komende zet nog +0,25. Uitzicht op remise dus.

26...axb5 27.Ta6 ..

beter was 27.Ta8+ Kf7 28.Tc8

27...De8 28.Le5

er dreigde De3

28...Dd7 29.Kf2 Db7 30.Ta1 Ld3

31.Ta2

om na 31...Lc4 met het paard te kunnen slaan en het loperpaar te behouden — plus de penning op het paard op d5 — zonder de pion op b2 te verliezen. Ik herstel hiermee mijn onvoorzichtige 30ste zet.

31...Kf7 32.Kf3 Kg6 33.Lxd5

nu de penning is opgeheven, is dat centraal geposteerde paard meteen levensgevaarlijk. Eraf dus.

33...cxd5 34.Ke3 Le4 35.Pb3

..natuurlijk niet ruilen op e4, maar op weg naar c5 **35...b4 36.Pc5 Db5 37.Ta6+ Kh5??**

Kf7 was noodzakelijk. Met vermoedelijk nog steeds remise. 37... Dxa6 38.Pxa6 leidt tot een eindspel met een stuk minder en een slechte zwarte pionnenstelling. Helpt dus niet. **38.Lf4 Kg4 39.Th6 Df1 40.Th4# 1-0**

Jildo Kalma – Peter van de Werf
interne competitie 27.01.2004
Commentaar Jildo Kalma

1.d4 1...f5 2.Lg5 2.Pf6

Zo stuurt Euwe zijn jongens de wei in, met de bemoedigende mededeling dat zwart bij goed spel niets heeft te vrezen. De moderne wijsneuzen noemen 2...Pf6 gewoon een slechte zet.

3.Lxf6 exf6 4.e3 d5 5.c4 Pc6

Mij niet bekend. Met de alternatieven 5...c6, 5...Lb4+ en 5...Le6 veegt de moderne theorie de vloer aan, nu heb ik dus zelf corvee.

6.cxd5 Dxd5 7.Pc3 Lb4 8.Pge2

Dd6 9.Pf4 g6

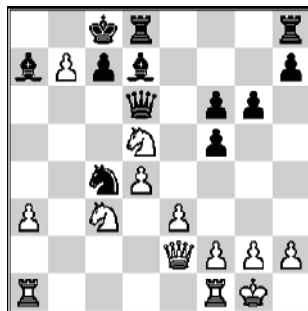
9...0-0 10.Lc4+ Kh8 11.Dh5 +/-

10.Lc4 Ld7 11.O-O a6 12.a3 La5

13.b4 Lb6 14.De2 O-O-O 15. Pfd5

La7 16.b5 Pa5 17.bxa6 Pxc4

18.axb7+

Kxb7

18...Kb8 19.Dxc4 Le6 20.Pb5 Lxd5 (20...Dxd5 21.Dxc7#) 21.Pxd6 Lxc4 22.Pxc4 22...Kxb7 loodst de zwarte koning zowaar nog een eindspel binnen, maar bij goed spel heeft zwart niets te hopen)

19.Dxc4 Tb8 20.Pb4 Kc8 21.Tfc1

Le6 22.d5 Ld7 23.Pc6 Lxc6

24.dxc6 Tb6 25.Pb5 Txb5

26.Dxb5 Lb6 27.Da6+ 1-0

Matthijs de Feber – Fako Berkers
Interne competitie 27.01.2004
Commentaar Matthijs de Feber

1.d4 f5 2.Pf3 Pf6 3.Pc3 e6 4.a3

Le7 5.Lf4 d6 6.h3 ..

Is minder passief dan het lijkt. Wit wil lang en dan g4 kunnen spelen. Het zorgt tevens dat de loper op de h2-b8 diagonaal kan blijven. **6. .. O-O 7.e3 Kh8 8.Ld3 h6 (?)**

Veel te passief zwart is nog

volledig onontwikkeld en veld g6 wordt heel aantrekkelijk voor het witte paard.

9.Dd2 ..

Objectief gezien was 9. De2 waarschijnlijker sterker geweest.

9. .. Ph5 10.O-O-O Pxf4 11.exf4

Lf6 12.Tde1 De8 (?) 13.Pd5 ..

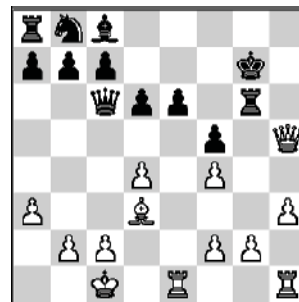
13.Lxf5 kon ook, maar ik wilde het zwarte loperpaar uit de stelling halen. Zeker de zwartveldige loper zou weleens een bedreiging voor de pionnen op de damevleugel kunnen worden. Na 13...Ld8 lust ik die pion natuurlijk wel.

13. .. Dc6 14.Pxf6 Txf6 15.Ph4

Eigenlijk de verkeerde volgorde direct De2 was sterker. Nu heeft zwart nog zetten als 15...Dd5 **15. .. h5**

16.De2 g6 17.Pxg6+ Txg6

18.Dxh5+ Kg7

19.Lxf5 ! ..

Zeldzaam lekker om deze zet a tempo te spelen.

19. .. exf5 20.Te7+ Kf6

Ook na 20...Kf8 wint wit : 21.The1 d5 22. Dh7

21.Dh4+ 1-0

Elwin Osterwald – Bert Schaeffers
Interne Competitie 27.01.2004
Commentaar: Bert Schaeffers

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.Pf3 e6 5.Le2 Pd7

5...c5 Of later. Dit wordt elke keer gecounterd met c4! zoals ik een aantal maal heb mogen meemaken tegen de verschrikkelijke Hugo.

6.O-O Pe7 7.Le3 Dc7

Nu komt wit beter te staan. 7...h6 Interessant. 7...Lg4 Waarschijnlijk de beste. De bedoeling is uiteraard Pf5!

8.Pbd2 c5

8...f6! En een principiële strijd barst los om het centrum. Zwart gaat lang rocheren onder het mom van 'De dood of de gladiolen'.

9.c4 ..

Natuurlijk. Je kunt Elwin niet snel betrappen op een passieve zet. Wit komt nu beter te staan.

9...Pc6 10.cxd5 exd5 11.dxc5

11.Tc1 c4 12.Pb1 Pb4 13.Pc3 En wit staat ietsje beter.

11...Lxc5 12.Lxc5 Pxc5 13.Tc1 13...Db6

Volgens Frits is het nu ongeveer gelijk gebleven. Toch oogt het niet zo lekker voor zwart. Wit is al bijna helemaal ontwikkeld, terwijl zwart nog moet rocheren en een geïsoleerde pion in het centrum heeft. Ik troostte me met de gedachte dat wit nog niet onmiddellijk gebruik kan maken van de zwaktes.

14. Pb1 d4

Ik probeer gebruik te maken van het 'slappe' Pb1. 14...Td8 Misschien beter. 15.Pd4 Lxb1 16.Txb1 Pxe5 17.Lb5+ Pcd7 18.Lxd7+ Pxd7 19.Te1+ 19...Kf8 En wit heeft voldoende compensatie voor de pion.

15.Lc4 ..

15.Pa3 Veel beter. 15...d3 Houdt het waarschijnlijk net. 16.Pc4 Da6 17.Pd6+ Kf8 18.Te1 Pxe5 19.Pxf5 dxe2 20.Dxe2 Dxe2 21.Txe2 Pxf3+ 22.gxf3 En als de rook opklaart is het toch weer een beetje gelijk.

22...h5 15. .. Td8

Grappig was dat Dennis hier vroeg wat de evaluatie van de stand was. Ik antwoordde plus 0,5, wat uiteindelijk ook door Frits beaamd wordt.

16.Pg5 O-O 17.Te1 ..

De alternatieven waar Elwin zijn hoofd over brak, Df3 en Dh5, ogen allemaal leuk, maar geven zwart alleen maar extra mogelijkheden. De kansen gaan nu snel keren. De witte stukken staan verspreid over het bord terwijl zwart, na de rochade, in eens een compacte stukkenbrei heeft met een gevaarlijke vrijpion.

17...Pe6 18.Pxe6 Lxe6 19.Lxe6

Nu gaat het hard. 19.Dd2 Tfe8 20.Lxe6 Txe6 21.f4 21...a5 En zwart staat beter.

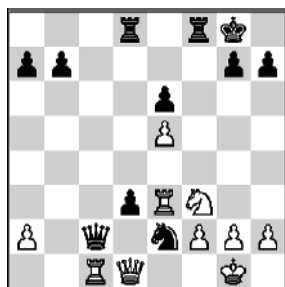
19...fxe6 20.Pd2**20.Dd2 Td5****20...d3**

Hoppa. Vrijpionnen moeten naar voren.

21. Te3 Dxb2 22.Tb1 Dc2 23.Pf3 Pd4 24.Tc1

24.Pxd4 Dxf2+ 25.Kh1 Dxe3

26.Pxe6 d2 27.Pxf8 Txf8 28.e6 Te8 29.h3 Txe6 30.Kh2 De5+ 31.Kh1 De1+)

24...Pe2+

0-1 Wit geeft het op.

Micha Leuw – Dennis Breuker

Interne competitie 03.02.2004

Commentaar Dennis Breuker

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.d4 exd4**4.Pxd4 Pf6**

In de vierde ronde van de tweede helft van de interne zetten Micha en ik onze theoretische discussie in het Schots voort. Tot nu toe was het gunstig voor mij. Hoe zou het dit keer verlopen?

5.Pxc6 bxc6 6.e5 De7 7.De2 Pd5**8.c4 Pb6**

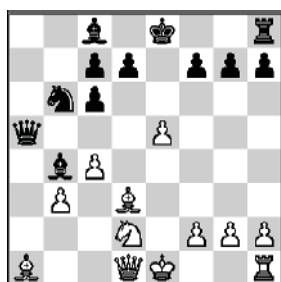
Deze stelling hebben Micha en ik sinds 3 juni 2003 nu 3 keer tegen elkaar gekregen.

9.Pd2 ..

Op 16 augustus (in het Gambiet weekentoernooi) speelde Micha 9.Pc3 wat uiteindelijk niet goed voor hem afliep. Maar dat had niets met die zet te maken.

9...a5 10.b3 a4 11.Lb2

In de rapidcompetitie op 3 juni speelde Micha het mindere 11.Tb1 wat ook niet goed voor hem afliep.

11...axb3 12.axb3 Txa1+ 13.Lxa1 Da3 14.Dd1 Lb4 15.Ld3 Da5!

Zwart houdt wit lekker bezig. Het gaat erom om de witte koning vast te houden. Wanneer wit kan rokeren heeft hij zijn ontwikkeling voltooid. En dan gaat de structurele zwakte (de mindere pionstructuur) en de slechte positie van het paard op b6 zwart parten spelen. Op dit moment dreigt zwart 16..Lxd2 met stukwinst 17.Dxd2 Dxa1)

16.Ke2 ..

Alleen zo. 16.Lb2 verhindert de stukwinst ook, maar hoe moet wit dan loskomen? Het gepende paard op d2 moet gedekt blijven.

16...d6 17.Dc2

Nieuw voor mij. 17.Pf3 Lg4 18.Dc2 kende ik nog wel.

17...dxe5

Deze pion wordt opvallend vaak door wit geofferd in het Schots.

18.Lb2 ..

Had ik niet ziet aankomen. De zwarte dame heeft weinig velden.

18...e4!?

Na 36 minuten. Het idee is om veel ruimte voor de dame te maken, en om de e-lijn te openen, zodat de positie van de witte koning tochtiger wordt. 18...h6 19.Ta1 19.Pe4 Pd7 20.Ta1 Db6) 19...Dc5 wordt aangegeven door Fritz.

18...O-O wilde ik het liefst spelen, maar ik was bang voor 19.Pe4 en de dame heeft nu geen velden na Ta1. Micha gaf in de analyse aan dat het toch kan voor zwart, namelijk: 19.Lxh7+ Kh8 is waarschijnlijk beter 19...f5 20.Ta1 fxe4 21. Txa5 exd3+ 22.Dxd3

Lxa5. Nu kwam Micha er in de analyse achter dat wit de loper op a5 kan winnen: 23. La3 Lf5 24.De3 Ta8 25.b4 Lxb4 26.Lxb4 Pxc4 27.Dc5) (18...Lxd2 is ook een logische zet, maar vond ik zonde. 19.Ta1 Db4 20.Dxd2 Dxd2+ 21.Kxd2 f6 22.Ta7 Met compensatie voor de pion: zwart heeft een dubbelpion en wit heeft het loperpaar, en activiteit/initiatief.

19.Lxe4 ..

19.Pxe4 Dh5+ 20.f3 0-0

19...0-0

Zo maak ik een dubbel pionoffer van de zet e4. 19... Dh5+ 20.Lf3 Dh6 21.De4+ Kd8 22.Dd4+ Pd7 met een onduidelijke stelling. Welke koning staat slechter? Ik ben geneigd te zeggen: de zwarte.

20.Ta1?!

20.Lxh7+! Toch 20...Kh8 zwart

dreigt zowel Dh5+hx7, als ruilen op d2 en dan slaan op h7. Daarom moet de witte looper weer weg, en wint zwart kostbare tijd voor de aanval.

20...Dh5+ 21. Lf3

Totaal gemist. Verhindert beide ideeën. 21...Te8+ 22.Kd1 (22.Kf1 en de toren op h1 staat ongelukkig.) 22...Dh6 23.Ld3 Lg4 24.Kc1 Lxf3 25.gxf3 Dxf3 26.Tg1 Te1+ 27.Txe1 Lxe1 met een plus voor wit. 20.g4!? Werd nog door Micha geopperd. Misschien wel een goede zet. 20...Lxg4+ 21.f3 Te8 22.Tg1 Lxd2 23.Txg4 en zwart heeft nog net 23...Lh6 21.Pf3 is veel beter)

21. ..Dh6

Ik was heel tevreden over deze zet. En Micha vond hem ook erg goed. Het multi-functionele idee is om h7, g7 en c6 te dekken, en de druk op d2 te handhaven. Maar de simpele zetten zijn (volgens Fritz) toch weer gewoon beter.

A. 21...Te8+ ! Fritz 22.Kd1 Dxb2 23.Dd3 Dg1+ 24.Kc2 Dxf2 dreigt Lf5 25.Td1 en wit staat gewoon 2 pionnen achter.

B. 21...Dxb2 beviel me niet zo, maar is ook beter dan de tekstzet: 22.Pf1 (22.g3 Te8+ 23. Pe4 Lc5 24.Kd1 f5 25.Dc3 Lf8 26.Pd2 Dxf2 27.Lxc6 Te3) 22...Te8+ 23.Pe3)

22.Ld4?

Volgens mij is het hierna echt verloren. 22.Pf1! Een zet die Micha twee zetten later wel vindt. Het paard verdedigt mooi mee op e3. 22... Te8+ 23.Pe3

22...Lf5

Dit kan niet goed gaan voor de witten.

23.Db2

23.Pe4 Dg6 en zwart wint door de penning.

23...Td8

En hier zag ik geen verdediging voor Micha meer. Hij had hier nog 33 minuten en ik 20 tot zet 40.

24.Pf1!

Na 21 minuten denken vindt Micha de minst slechte van allemaal. Maar het blijft verloren.

24...c5

24...Dg6! Fritz weer. Met hetzelfde idee als in de partij, maar het scheelt een tempo. 25.Lc3 Ld3+ 26.Ke1 Df6 met een prachtige kruispenning, die ook in de partij zal optreden. 24...Dd6 leek me, nadat ik c5 had losgelaten, op slag winnend. Maar dat is niet zo: 25.Pe3 en wit leeft nog (net).

25.Lc3 Ld3+ 26.Ke1 Df6!

De kruispenning. Een heerlijke zet om te spelen. De looper op c3 staat in 2 penningen tegelijk. Zwart staat helemaal gewonnen. Alleen had ik nog 4 minuten (en Micha 10) voor nog 14 zetten...

27.Tc1 Lxc4!

Weer een mooie zet.

27...De5+ 28. Pe3 Dxb2 is (weer volgens Fritz) nog beter.

28.Pd2 ..

28.bxc4 Pa4

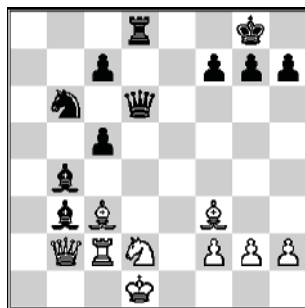
28... De6+ 29.Kd1?

Micha stort in. De waardering stijgt van +3 naar +11.

29...Lxb3+ 30.Tc2

Hier had ik nog 1 minuut, en Micha 8. Dat haal ik nooit...

30...Dd6???

Belachelijk... Zo verdien je ook niet om te winnen. 30... Lxc2+ is eenvoudig om te doen in tijdnood. 30...Pa4 is nog 7 punten beter volgens Fritz, maar +7 is net zo gewonnen als +14.

31.Dxb3 ..

Weg kwalwinst, weg stuk. Ineens staat zwart verloren. Micha heeft nog 7 minuten. Dat moet hij gemakkelijk kunnen uitschuiven.

31...Dxb2

Ik besloot maar om alle pionnen van wit proberen te slaan. Dat maakt de remisemarge een stuk groter. 32.Ke1? ..

Micha vluggert mee, en dat is niet verstandig. Hij had even wat meer tijd moeten gebruiken. Nu staat zwart weer gewonnen! 32. Lxb4 cxb4 33.Dxb4 en wit is van een hoop ellende af. Bijvoorbeeld:

33...Dg1+ 34.Ke2 Te8+ 35.Pe4 en nu kan 35...f5 niet wegens 36.Db3+ Kh8 (36...Kf8 37.Txc7) 37.Df7)

32...Dg1+ 33.Kb2?

33.Ld1 In de tijdnoodfase doen beide partijen het behoorlijk slecht. Vraagtekens schieten te kort bij de volgende zetten.

33...Dxf2?

33...Lxc3+! Toevallig staan de zwarte stukken perfect. 34.Kxc3 (34.Dxc3 Pa4+) (34. Txc3 Txd2+) 34...Da1+ 35.Tb2 Pa4+

34.Pe4?

34.Lxb4

34...Lxc3+ 35.Pxc3 ..

(35.Dxc3 Pa4+ 36.Ka3 Df1 ziet er eng voor zwart uit) (35.Kxc3 Dd4#)

35...Dd4

Zwarts stukken staan perfect, en de witte heel ongelukkig. Omdat zwart het wit zo lastig maakt, hadden we hier beiden minder dan 1 minuut. Spanning en sensatie!

36.Tc1 Tb8 37.Kc2?

37.Ka1

37...c4 38.Db5? 38.Da3

38...Dd3+ 39.Kb2 Pa4+

en bij het uitvoeren van 40.Pxa4 viel wits vlag. Maar het is ook nog eens mat in 3. 40.Pxa4 Txb5+ 41.Ka2 Db3+ 42.Ka1 Dxa4# 0-1

Dennis Breuker – Niek Narings

Commentaar Niek Narings

17.02.2004

Twee groentjes in de 'oude' Grünfeld.

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 d5 4.cxd5 Pxd5 5.e4 Pxc3 6.bxc3 Lg7 7.Lc4 Richten!

7...c5 8.Pe2 O-O 9.O-O Nc6

10.Le3 Dc7

Dit is de 'oude' variant die in de jaren '70 veel gespeeld werd. Het razendscherpe en ook door Dennis voorgenomen 10...Lg4 11.f3 cxd4 12.cxd4 Na5 13.Ld3 Le6 14.d5 Lxa1 15.Dxa1 f6 laat ik graag aan Hugo van Hengel over. Wel wordt f7 nu wat zwakjes.

11.Tc1 Td8 12.Dd2 ..

Als kritiek geldt 12.Lf4 Dd7 13.d5 Ne5 14.Lxe5 Lxe5 15.f4 Lg7 16.Dd3 a6 17.Lb3 b5 18.c4 {en zwart heeft wel heel veel wit centrum om nog af te breken. Ik ging hier voor 40 minuten in de denktank, want ik kende het niet meer en moest een belangrijke beslissing nemen.

12. .. Pe5

[Dennis: Een grappige manier om het paard van c6 naar f6 om te spelen.] Ik vroeg me bijvoorbeeld af of ik nu een typisch Grünfeld-eindspel moest nastreven met 12...cxd4 13.cxd4 Da5 of dat

meteen 12...Da5 de manier zou zijn om de druk op het centrum op te voeren. Deze laatste methode blijkt ook veel gespeeld te zijn, waarna wit met Tfd1 of Db2 reageert.

13.Lb3 ..

13.Ld5 e6 14.dxe5 exd5 15.Lg5 Te8 16.exd5 Lxe5 is een paar keer zonder succes door Gligoric in 1977 geprobeerd.

13.Lf4 Nxc4 14.Lxc7 Nxd2 15.Lxd8 Lg4 (15...Nxf1 16.Kxf1 is gelijk).

13...Ng4 14.Lf4 e5 15.Lg3 De7

Een koele zet. 15...Lh6 16.f4 beviel me niet omdat wit uitgelokt wordt tot een vreselijke aanval op f7. In deze fase van de strijd hield dit zorgenkindje me behoorlijk bezig, zeker ook omdat we voor het partij nog krijgshaftige taal over offeren op f2 en f7 hadden uitgewisseld. Bovendien wordt de zet weerlegd door 16.Lxe5 Dxe5 17.Dxh6 Dxe4 18.Dg5 Te8 19.Pg3.

16.h3 ..

16.d5 is ook interessant, vooral omdat 16...Lh6 17.f4 c4 18.Lc2 Dc5+ 19.Kh1 Pe3 20.fxe5 Pxf1 21.Dxh6 Pxd3+ 22.Pxd3 een kansrijk kwaliteitsoffer lijkt.

16...Pf6 17.Dg5 ..

Ik maakte me het meest zorgen om deze zet, maar het stevige 17.f3 ziet er toch beter uit. Zwart kan dan overwegen het concours hypique voort te zetten met 17...Pe8 op weg naar d6. 17...exd4 18.e5 ..

Hierna gaat het hard. Gewoon terugnemen levert na 18.cxd4 Dxe4 19.Pc3!

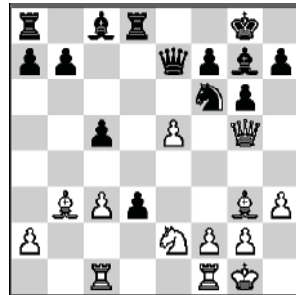
[Dennis: Deze zet verdient geen uitroepeteken. In de analyse hadden we inderdaad alleen naar Pc3 gekeken, maar thuis, met hulp van de altijd meerekende computer, lijkt 19.Le5 de zet te zijn. Hierna houdt zwart het niet meer droog. Bijvoorbeeld: 19...h6 20.De3! cxd4 21.Pxd4 Dxe3 22.fxe3 Pd5 23.Lxg7 Kxg7 24.e4 Pf6 25.Tc7 en zwart gaat ten onder aan het zwakke punt f7. Wat had ik graag zo gewonnen...] 19...Df5 20.Dxf5 Lxf5 21.dxc5 levert een ongeveer gelijke stelling op. Maar misschien kan zwart zich het hebbelijke 18.cxd4 cxd4 19.Tc7 Td7 20.Tfc1 Df8 veroorloven.

[Dennis: Sterker nog, zwart moet wel, en wit heeft dan zeker compensatie voor de geofferde

pion.]

18...d3!

[Dennis: Deze zet had ik totaal gemist. Ik zag hem pas nadat ik e5 had gespeeld, en dat is te laat. Hierna staat zwart gewonnen.]

19.Lh4 ..

Na 19.Pf4 wilde ik op damejacht gaan met 19...Lf5 Dennis had geen zin in 19...Pd5 20.Dxe7 Pxe7 21.Lh4 Kf8 met voordeel voor zwart. 20.exf6 Lxf6 21.Dh6 Lg5 22.Tce1 Df6 23.Lxf7+ Kxf7 24.Dxh7+ Dg7 en de witte Dame is gered, maar de vrije zwarte d-pion gaat de partij beslissen.

19...dxe2 20.Tfe1 Df8!

Deze manoeuvre had Dennis gemist. In de Grunfeld komt ze echter vrij vaak voor. De dame werkt goed samen met de loper, dekt f7, en de toren wordt gebruikt om het centrum via d8 aan te vallen of van af c8 de altijd belangrijke c-lijn te bezetten.

[Dennis: Deze zet had ik inderdaad totaal gemist. Een prachtige zet, die ik niet snel meer zal vergeten.]

21.Txe2 Lf5!

Nu de toren op d8 echt gedekt komt te staan dreigt het f6-Paard eindelijk te gaan springen.

[Dennis: En de derde mokerslag die ik had gemist. Een logische zet: de damevleugel ontwikkelen, en tevens de dame een beetje insluiten. Het is nu echt helemaal uit. Ik speelde nog door in de hoop dat Niek fouten zou gaan maken in

de weinige tijd die hem (en mij) nog restte in deze complexe stelling, maar tevergeefs.]

22.g4

[Dennis: Wanhoop. Dit had ik me allemaal kunnen besparen door gewoon op te geven.] 22.Lxf7+ Dxf7 23.exf6 Lf8 en de toegang via e7 wordt afgesloten.

22...Ld3 23.Te3 c4 24.exf6 Lh6

25.Db5 Lxe3 26.Td1 cxb3

27.Txd3 Txd3 28. Dxd3 bxa2

[Dennis: En hier vond ik het eindelijk welletjes.] 0-1

Every dog has his day

Theo Hendriks

Toen ik mijn partij tegen Avni Sula (2112, met zwart) in de computer zette, bleek ik tot mijn verrassing (en tot die van menigeen, ongetwijfeld) best een leuke partij gespeeld te hebben. Ik moet de verdienste daarvoor echter grotendeels op het conto van mijn opponent schrijven, zoals uit de rest van dit verhaal blijkt. Na de ietwat vage, door mensen die het kunnen weten wel eens als Hongaars betitelde, opening:

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Le7 4.Pc3? Pf6 5.d4 exd4 6.Pxd4 Pe5!? 7.Lb3 Lb4

zag ik me al meteen voor een dilemma geplaatst. Ik ben gewoon altijd iets weg te geven in het begin en dat had ik tot mijn schrik verzuimd. Ik zag nog wel een mogelijkheid om met 8. a3 of 0-0 mijn voorste pion te offeren voor tegenkansen op de e-lijn. Na wat gedub en gepeker besloot ik de gok te wagen en speelde

8. a3..

Zwart neemt met zijn loper

8. .. Lc3

en vervolgt, nadat ik uit zelfverdediging met

9.bxc3

heb teruggeslagen, met 9. .. d6, mijn gulle gebaar aldus - gesteund door Fritz overigens - negerend. Daar het geen pas geeft om iets een tweede keer aan te bieden dek ik nu e4 met

10. f3.

Als beide koningen middels de korte rokade een veilig heenkomen gezocht hebben,

10. .. 0-0 11.0-0

vindt Avni het tijd om orde op zaken te stellen:

11. .. c5 12.Pe2 c4 13.La2 Dc7.

Daar sta ik dan met mijn goeie gedrag. Hoewel het digitale rekenwonder achteraf niet bijster geïmponeerd is, heb ik op het moment zelf geen goed gevoel over de stelling. Met mijn witveldige looper buiten spel, een wankel koning en een griezelig ogende zwarte diagonaal lijkt de strijd al bijna gestreden. Totdat de psychologische factor me te hulp schiet. Mijn tegenstander is tenslotte een stuk (welk stuk?) beter, ik heb niets te verliezen, een biertje kan geen kwaad en een simpel maar moedig plan pleit mij geheel vrij.

Zo gedacht, zo gedaan, en ik posteer mijn nog werkzame looper op g5 voor een wanhoopsoffensief van mijn centrumpionnen,
14. Lg5.

Of het nou het geluk der kleine luyden was of onderschatting van de kant van mijn medespeler, alles liep op rolletjes. **14. .. Pe8 15.f4 Pg4 16.Dd4 b5 17.h3 Pgf6 18.e5 Pd7 19.Le7.** Zwart had natuurlijk onderweg ergens een dameschaak kunnen geven of h6 kunnen spelen, ofschoon de machine geen echte duidelijkheid verschaft. Zelf had ik vóór h3 over a4 kunnen denken, maar ik werd gedreven door primitievere lusten. Hoe het ook zij, ik voel me toch iets opgelucht. En dan komt het tweede voordeel van een goede opponent om de hoek kijken. Hij begint steeds langer na te denken waardoor ik weet dat ik niet slecht sta. **19. .. dxe5 20.fxe5 Pxe5** (Dxe5 was beter gezien wits 22ste zet) **21.Lxf8 Kxf8 22.De4.**

Zwart moet zijn toren redden en verliest de pion op h7. **22. .. Tb8 23.Dxh7 Db6+ 24.Pd4** (een

vrijwillige penning voor een betere positie van torens en paard) **24. .. Pg6.**

Mijn dame lijkt in het nauw te raken en ik kies voor de merkwaardige en onnodige optie om de kwaliteit maar terug te geven: **25. h4 Pf6 26.Txf6.** Als zwart vervolgens zou terugnemen met zijn dame is de stand volgens Fritz gelijk. Maar uit angst wellicht voor 27. Tf1 begaat hij de fout om met de pion te slaan. **26. .. gxf6 27.h5 Pe5 28.Khl Dd6 29.Td1.** Zonder misschien steeds de beste zetten gedaan te hebben, dreig ik hier toch met een vervelend schaak op e6. Twee goede antwoorden zouden Ke7 of Lg4 zijn, maar het gespeelde **29. .. Dd7?**

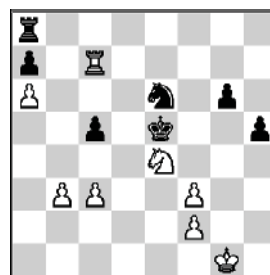
is een rasechte blunder. Na Dh8 volgt er mat (op d6) of dameverlies en daarna is het zelfs voor mij, met voldoende tijd op de klok, niet zo moeilijk meer. **30.Dh8+ Ke7 31.Pf5+ Ke6 32.Txd7 Pxd7 33.Pd4+ Kd6 34.Dg8 Lb7 35.Dxf7 Ld5 36.Pf5+** en zwart geeft op omdat er nog een stuk verloren gaat.

Het probleem met deze winst is natuurlijk dat ik nu op een

schopstoel zit. Het zal dan ook niet lang duren voordat ik weer met mijn gelijken wedijver, enthousiaste doch talentloze knoeiers als ikzelf.. Ik kan haast niet wachten totdat ik het vertrouwde 'welcome back' hoor.

Jeroen Hoogenboom – Maurice Aué interne competitie, 23.03.04

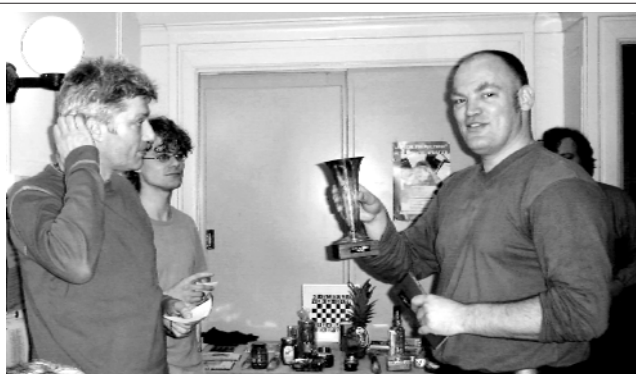
De CN-redactie noteerde een zeldzaam staaltje bluf. De bovengenoemde heren getuigden die avond

van een opgewekt gemoed en hadden de volgende stelling bereikt, wit aan zet:

De witspeler deed:

32. Pxc5! Uitroepteken voor zijn durf. Aué dacht 10 minuten na en speelde toen *linea rectum*: **32...Kd6??** Met twee vraagtekens natuurlijk, maar wie zou de verleiding van zo'n mooie koningsvork hebben kunnen weerstaan? Na **33.Pxe6** telde Aué echter één pion minder op het bord in plaats van een stuk meer en Hoogenboom won de partij. Op deze manier, lezer, kan het dus kennelijk ook. □

Een tevreden Robert Kikkert met de kampioensbeker voor het van Hulst snelschaaktoernooi 2004

Ranglijst na de tiende ronde, tweede turnus. Alleen deelnemers met minimaal 1 gespeelde partij.

Pl.	Speler	Part	++	==	-	Pnt	Prc	Zw	Ex	KNSB	CLUB	GEMM	Rtng	TPR	KZR	WRD
* 1	Micha Leuw	7+1	6		1	6	85		1	2155	2215	1904	2223	2209	1397	180
2	Niek Narings	8	6	1	1	6½	81		1	2192	2211	1909	2211	2163	1310	179
3	Albert Riemens	6	5	1		5½	91			2137	2076	1861	2108	2256	1287	178
4	Dennis Breuker	8	5	1	2	5½	68		2	2001	1929	1939	1977	2078	1270	177
5	Hugo van Hengel	3	3			3	100	+1	1	2129	2167	1795	2180	2217	1104	176
6	Avni Sula	10	6		4	6	60			2112	2065	1870	2034	1942	1094	175
7	Aldo v/d Woestijne	8	4	2	2	5	62	-2		1908	1861	2028	1939	2119	1078	174
8	Erik Dekker	4	2	2		3	75		1	1745	1850	1864	1882	2057	1045	173
9	Bert Schaefers	3	3			3	100	-1		1982	2031	1794	2052	2183	1034	172
*10	Theo Hendriks	9+1	5	1	3	5½	61			1736	1690	1763	1743	1844	1006	171
11	Paul Schipper	9	4	2	3	5	55	-1		2039	2070	1930	2043	1970	979	170
12	Cees Visser	6	4		2	4	66			2034	1976	1720	1957	1842	955	169
*13	Anne van Omme	4+1	2	1	1	2½	62	+1	1	1600	1583	1776	1625	1867	952	168
14	Martijn Miedema	5	3		2	3	60	-1	1	1907	1921	1859	1923	1931	934	167
15	Lance Oldenhuis	5	4		1	4	80	-1		1850	1850	1747	1876	1987	931	166
16	Peter v/d Werf	7	2	3	2	3½	50	-1	2	1661	1671	1630	1661	1630	917	165
17	Tony Slengard	9	5	1	3	5½	61	+1		1749	1740	1769	1779	1850	903	164
18	Wim Suyderhoud	7	4		3	4	57	-1	2	1702	1570	1755	1616	1806	892	163
19	Herre Trujillo	6+1	3	1	2	3½	58	+1	1	1901	1864	1722	1848	1781	890	162
20	Robert Jan Schaper	1+1	1			1	100		1	1849	1810	1740	1822	1968	888	161
21	Louis van Staden	4	3	1		3½	87			1748	1623	1483	1648	1812	872	160
22	Hans de Vilder	2+2	1	1		1½	75	+2		2064	1964	1663	1960	1856	864	159
23	Tony Lith	8	4		4	4	50		1	1643	1740	1818	1763	1818	862	158
24	Elwin Osterwald	6	3	1	2	3½	58			2008	2008	1863	1995	1923	854	157
25	Jan Peter v Zandwijk	6	4	1	1	4½	75			2130	2034	1794	2035	1987	847	156
26	Frans Oranje	6	3	1	2	3½	58		1	1584	1537	1655	1580	1714	831	155
27	Chris Leenders	5	1	3	1	2½	50	-1	1	1693	1616	1725	1637	1725	821	154
28	Pieter Melford	5	2	1	2	2½	50	+1		1976	2021	1902	2001	1902	811	153
29	Eric van Rijkom	2	1	1		1½	75			1692	1871	1653	1870	1846	808	152
30	Geert Veldhuis	7	3		4	3	42	-1	1	1650	1691	1806	1701	1756	802	151
31	Lesly Gebhard	5	4		1	4	80	-1		1518	1694	1553	1712	1793	774	150
32	Matthijs de Feber	4	2	1	1	2½	62			1388	1513	1684	1550	1775	757	149
33	Sander Tigelaar	9	4	1	4	4½	50	+1	1	1572	1635	1783	1680	1783	755	148
34	Martijn Dahlhaus	3	1	1	1	1½	50	+1	1	1810	1804	1612	1782	1612	747	147
35	Robert Kikkert	2	1	1		1½	75			2176	2189	1757	2184	1950	744	146
36	Hans Uiterwijk	1	1			1	100	+1	1	1782	1788	1939	1809	2057	736	145
37	Pim Zonjee	7	3	1	3	3½	50	-1	1	1623	1621	1585	1611	1585	729	144
38	Frans Roes	4	1	1	2	1½	37		1	1760	1781	1686	1751	1595	724	143
39	Theo Kroon	5	2	1	2	2½	50	+1	1	1877	1813	1702	1792	1702	722	142
40	Hans Kuyper	8	3	1	4	3½	43		1	1677	1644	1778	1660	1733	714	141
41	Cas Zwaneveld	7	3	1	3	3½	50	+1	1	1983	1828	1691	1793	1691	707	140
42	Bas Lewerissa	4	1	2	1	2	50		1	1850	1768	1808	1773	1808	699	139
43	Wilbert de Kruiff	2	1		1	1	50		1	1926	1781	1998	1795	1998	692	138
44	Jildo Kalma	9	5		4	5	55	-1		1831	1817	1624	1783	1664	688	137

45	Theo Weijers	1	1		1	100	+1	1	1961	1900	1613	1905	1950	675	136	
46	Stef Nagel	5	3		2	3	60	+1	1	1881	1811	1753	1818	1825	673	135
47	Frans Kraan	6	2	1	3	2½	41		1	1500	1537	1660	1544	1599	661	134
48	Johan van Hulst	4	2	1	1	2½	62	+2		1750	1742	1419	1718	1510	647	133
49	Koen Hoffer	6	4		2	4	66			1650	1650	1555	1659	1677	636	132
50	Allart Troost	7	3		4	3	42	-1		1700	1700	1691	1684	1641	634	131
51	Coen Venema	10	3	2	5	4	40	-2		1775	1593	1689	1595	1617	607	130
52	Jaap Tanja	6	2	1	3	2½	41			1415	1519	1826	1562	1766	606	129
53	Margreet Ligtenberg	5	2	1	2	2½	50	+1		1607	1519	1679	1543	1679	603	128
54	Tjomme Klop	2	1		1	1	50			1765	1824	1779	1820	1779	600	127
57	Tycho Burgerhoff	1	1			1	100	+1		1971	1984	1621	1987	1996	575	124
60	Leo Oomens	8	3		5	3	37		1	1526	1443	1618	1453	1527	559	121
61	Fako Berkers	7	2	2	3	3	42	+1		1650	1586	1540	1558	1490	557	120
62	Ferdinand Ruhwandl	5	2	1	2	2½	50	+1		1588	1755	1533	1722	1533	548	119
63	Gerold Huter	2		2		1	50			1600	1545	1438	1536	1438	537	118
64	Jeroen Hoogenboom	4	2	1	1	2½	62			1549	1563	1617	1587	1708	532	117
65	Jaap van Velzen	7	2	2	3	3	42	-1	1	1630	1443	1584	1466	1534	528	116
66	Hans Dirks	2	1		1	1	50			1805	1778	1510	1759	1510	516	115
67	Steven Kuypers	7	2	1	4	2½	35	+1	1	1495	1548	1701	1555	1596	504	114
68	Huib Vriens	9	1	3	5	2½	27	-1	1	1400	1399	1627	1413	1459	494	113
71	Tom Spits	4+1	1		3	1	25	-1	1	1960	1939	1685	1875	1492	479	110
72	Pitt Treumann	6	2		4	2	33		1	1455	1307	1551	1323	1428	470	109
77	Gerard vd Voorst	1		1		½	50	+1		1400	1400	1078	1389	1078	450	104
84	Alex Barten	7	1	2	4	2	28	+1	1	1400	1433	1600	1429	1439	422	97
93	Ed Leuw	8	2	2	4	3	37	+2	1	1704	1613	1553	1567	1461	383	88
96	Rene Abrahamse	8	3		5	3	37		1	1700	1720	1606	1666	1514	370	85
98	Willem Neele	6		2	4	1	16		1	1626	1632	1632	1573	1356	361	83
99	Eric van Tuijl	7	2	1	4	2½	35	+1	1	1623	1621	1571	1582	1466	351	82
101	Maurice Aue	9	3	1	5	3½	38	-1	1	1592	1597	1526	1545	1447	346	80
102	Jan Nunnink	2	1		1	1	50			1500	1500	1609	1507	1609	338	79
111	Wilfred Oranje	6	1	1	4	1½	25			1400	1400	1690	1413	1497	305	70
114	Wim Wijnveen	7	2		5	2	28	+1	1	1350	1412	1626	1423	1465	295	67
117	Guo Juan	2		1	1	½	25			1470	1192	1556	1201	1363	276	64
119	Andre Bach	1			1		-1		1	1766	1803	2211	1801	1814	271	62
120	Johan v/d Klauw	9	2	1	6	2½	27	+1	1	1248	1078	1536	1127	1368	257	61
121	Mirjam Klijnkrumer	3	1		2	1	33	-1		1318	1336	1421	1331	1299	252	60
122	Rahmat Rahmati	7	1	1	5	1½	21	-1		1400	1499	1525	1448	1300	240	59
123	Jeanne Potters	1			1		-1			1425	1455	1939	1454	1504	229	58
124	Mustafa Kemal Guler	1			1		-1			1800	1787	1635	1766	1518	228	57
125	Peter Tam	1			1		+1			1600	1600	1650	1587	1432	227	56
126	Jeroen Westera	1			1		-1			1641	1641	2034	1639	1645	217	55
127	Paul de Bruyne	1			1		-1			1500	1500	1412	1481	1263	216	54
128	Piet Ruhe	2			2					1834	1875	1632	1831	1437	197	53
129	Tim Endeveld	2			2		-2			1300	1223	1207	1192	936	188	52
130	Karol Lesman	6	1		5	1	16			1400	1400	1564	1373	1288	172	51